Lietas Nr. A420215914
Lietas arhīva Nr. AA43-0271-17/18

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2017.gada 22.jūnijā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente A.Šteinberga,
tiesneses S.Kanenberga un D.Makarova

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz MAS /Nosaukums A/ pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta 2014.gada 10.janvāra lēmuma Nr.22.8/L-969 atcelšanu daļā, sakarā ar pieteicējas apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2016.gada 26.janvāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk - VID) Nodokļu kontroles pārvaldes Juridisko personu ceturtā audita daļa no 2013.gada 16.janvāra līdz 2013.gada 2.augustam veica pieteicējas AS /Nosaukums A/ komplekso nodokļu auditu, pārbaudot pievienotās vērtības nodokli (turpmāk - PVN) par laika periodu no 2011.gada 1.janvāra līdz 2012.gada 31.decembrim un uzņēmumu ienākuma nodokli (turpmāk - UIN) par 2011.gadu. Audita rezultāti atspoguļoti audita pārskatā Nr.23.10/943.

Pamatojoties uz audita laikā konstatēto, ar VID Nodokļu kontroles pārvaldes Juridisko personu ceturtās audita daļas galvenās nodokļu inspektores 2013.gada 2.augusta lēmumu Nr.23.10/904 (turpmāk - sākotnējais lēmums) pieteicējai papildu nomaksai budžetā aprēķināts PVN 77 941,39 Ls, PVN soda nauda 23 382,42 Ls, PVN nokavējuma nauda 20 869,90 Ls, UIN 463 394 Ls, UIN soda nauda 139 018,20 Ls, UIN nokavējuma nauda 49 814,86 Ls, kā arī samazināts no budžeta atmaksājamais PVN par 8 645 626,29 Ls un saistībā ar to aprēķināta soda nauda 2 593 687,89 Ls apmērā.

Nepiekrītot sākotnējam lēmumam, pieteicēja to apstrīdēja.

[2] Ar VID ģenerāldirektores 2014.gada 10.janvāra lēmumu Nr.22.8/L-969 „Par AS /Nosaukums A/ sūdzības izskatīšanas rezultātiem" (turpmāk - Lēmums) nolemts: 1) atcelt sākotnējo lēmumu daļā par samazināto no budžeta atmaksājamo PVN par 3032,79 Ls (4315,27 *euro)* un aprēķināto soda naudu 909,84 Ls (1294,58 *euro);* 2) atstāt negrozītu sākotnējo lēmumu daļā par papildu nomaksai budžetā aprēķināto PVN 77 941,39 Ls (110 900,61 *euro),* PVN soda naudu 23 382,42 Ls (33 270,19 *euro),* PVN nokavējuma naudu 20 869,90 Ls (29 695,19 *euro),* UIN 463 394 Ls (659 350 *euro),* UIN soda naudu 139 018,20 Ls (197 805,08 *euro),* UIN nokavējuma naudu 49 814,86 Ls (70 880,16 *euro),* kā arī samazināto no budžeta atmaksājamo PVN par 8 642 593,50 Ls (12 297 302,66 *euro*) un aprēķināto soda naudu 2 592 778,05 Ls (3 689 190,80 *euro*); 3) papildus noteikt nomaksai budžetā UIN 150 751 Ls (214 499 *euro)* un nokavējuma naudu 16 205,84 Ls (23 058,83 *euro)*.

VID ierobežojis pieteicējas priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības darījumos ar SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums C/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums E/, SIA /Nosaukums F/, SIA /Nosaukums G/ un SIA /Nosaukums H/, vienlaikus apstrīdot pieteicējas pakalpojumu sniegšanu SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums E/, SIA /Nosaukums F/ un SIA /Nosaukums H/, kā arī darījumus iekšzemē ar SIA /Nosaukums I/ un eksporta darījumus ar Indijas uzņēmumiem *Mahesh Metalloys Private Limited, Stallion Impex Co Ltd* un *Bright Trading Company,* Taivānas uzņēmumu *Long Tsuen Industrial Co Ltd,* Vjetnamas uzņēmumu *KJ Engineering & Construction Co Ltd,* Taizemes uzņēmumiem *Geecorp Co Ltd* un *KPS International Trade Co Ltd,* Apvienoto Arābu Emirātu uzņēmumu *Edison Electric,* Kipras uzņēmumu *Arolsen Ltd,* Lēmumu pamatojot ar turpmāk norādītiem argumentiem.

[2.1] Nav pierādītas sabiedrību tiesības pavadzīmēs norādītajās preču izsniegšanas vietās veikt saimniecisko darbību, proti, SIA /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums E/ nav reģistrēta struktūrvienība adresē /adrese A/, bet Ilzenes ielā b/n, Rīgā, nav konstatēta saimnieciskā darbība un tā nav reģistrēta kā SIA /Nosaukums D/ struktūrvienība, savukārt SIA „Latek" darījumu laikā nebija reģistrēta struktūrvienība /adrese/. Minētās adreses nav identificējamas kā preču izsniegšanas vietas. Pieteicējai par to bija jāzina, jo īpašumi minētajās adresēs, izņemot Vestienas ielu 2, Rīgā, pieder pieteicējai. Apstāklis, ka SIA /Nosaukums J/, SIA /Nosaukums K/ un SIA /Nosaukums I/ pieteicējas īpašumos ir reģistrētas juridiskās adreses, bet SIA /Nosaukums F/, SIA /Nosaukums H/, SIA /Nosaukums C/, SIA /Nosaukums E/ ir reģistrētas struktūrvienības un SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums E/ ir līgumi par telpu nomu, nereģistrējot struktūrvienību, apliecina, ka tas nevarēja notikt bez pieteicējas ziņas un nav vērtējams kā nejaušība. Savukārt pavadzīmēs norādītie transportlīdzekļi to tehniskā stāvokļa dēļ (ilgstoši nav veikta tehniskā apskate) un nepietiekamās celtspējas dēļ nav identificējami kā pārvadājumā izmantotie transportlīdzekļi. Pieteicējai bija zināms transportlīdzekļu *MAZ* 5551, valsts

reģistrācijas numurs /TL numurs/, (SIA /Nosaukums B/) un *MAZ 5551,* valsts reģistrācijas numurs /TL numurs/, (SIA /Nosaukums F/) tehniskais stāvoklis un kravnesība, jo automašīna *MAZ 5551* iepriekš atradās pieteicējas īpašumā, savukārt transportlīdzeklim *MAZ 5551* 2006.gada 13.jūlijā u n 2007.gada 28.septembrī vienas dienas atļauju saņēma pieteicējas darba ņēmējs /pers. L/, bet 2007.gada 28.septembrī automašīnu tehniskai apskatei Ceļu satiksmes drošības direkcijā uzrādīja pieteicējas darbinieks /pers. M/. Līdz ar to pieteicējai bija jāzina, ka ar šiem transportlīdzekļiem nav iespējams pārvadāt pavadzīmēs norādītās preces. Atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas 2013.gada 28.februāra rīkojuma lietā Nr.*C-563/11* 43.punktā norādītajam nepatiesas informācijas par preču izsniegšanas vietu un pārvadātāju norādīšana pavadzīmēs vai nenorādīšana vispār vērtējams kā būtisks trūkums dokumentu noformēšanā.

[2.2] Pieteicējai, kura darbojas ražošanas sfērā un iepērk metāllūžņus, ir jāzina par nepieciešamību saņemt licenci metāllūžņu iepirkšanai/pārdošanai un citas atļaujas, savukārt LED un MHD sastāvdaļu tālākai realizācijai ir jāsaņem atbilstības sertifikāti (iekšzemē produkcijai jābūt marķētai ar *CE* marķējumu). Konkrētajā gadījumā deklarētie darījumu partneri un to tālākie sadarbības partneri nav saņēmuši nepieciešamos dokumentus, lai būtu tiesīgi piegādāt pieteicējai metāllūžņus, kā arī LED un MHD sastāvdaļas. Atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas 2013.gada 28.februāra rīkojuma lietā Nr.C-563/11 39., 40.punktam pieteicējai bija jāgūst pārliecība par deklarēto darījumu partneru spējām piegādāt pavadzīmēs norādītās preces. Ņemot vērā saprātīgas saimniekošanas principu, ir apšaubāmi, ka pieteicēja noslēdz līgumu, negūstot pārliecību par darījuma partnera spēju veikt darījumu, un akceptē pavadzīmēs norādītās summas samaksu uz sabiedrību norēķinu kontiem Lietuvas kredītiestādē *Medicinos Bankas.*

[2.3] Pieteicēja atbilstoši pavadzīmēs norādītajam preci iepērk gabalos, bet pēc svēršanas tā tiek kvalificēta kā metāllūžņi ar attiecīgu daudzumu tonnās. Līdz ar to nav saprotama darījumu vērtības noteikšana, jo visai pavadzīmē norādītajai precei, lai par to maksātu vienu cenu, jābūt identiskai, tātad ar vienādu svaru.

[2.4] No juridiskajām personām iepirkto krāsaino metāla izstrādājumu izjaukšanas un šķirošanas uzskaites žurnālos apstrīdētie darījumi ar SIA /Nosaukums B/, SIA „White city", SIA /Nosaukums E/, SIA /Nosaukums H/, SIA /Nosaukums D/, SIA „Nordokuk" ir reģistrēti, pamatojoties tikai uz iekšējās nozīmes apstrādes aktiem, kuros nav norādīts numurs un datums, nevis pamatojoties uz ārējo attaisnojuma dokumentu, kas ir pretrunā ar normatīvo aktu prasībām. Turklāt minētajā žurnālā nav norādīta informācija par strīdus pavadzīmēs norādīto preču metālu atgriezumu un lūžņu izlietojumu, proti, nav reģistrēti darījumi par preču piegādi SIA /Nosaukums I/, Indijas uzņēmumiem *Mahesh Metalloys Private Limited, Stallion Impex Co Ltd* un *Bright Trading Company,* Taivānas uzņēmumam *Long Tsuen Industrial Co Ltd,* Vjetnamas uzņēmumam *KJ Engineering & Construction Co Ltd* un Taizemes uzņēmumiem *Geecorp Co Ltd* un *KPS International Trade Co Ltd.* Tāpat žurnālos nav norādīti metāllūžņu atlikumi mēneša sākumā un beigās, līdz ar to nav iespējams izsekot metāllūžņu kustībai. Konstatētie trūkumi žurnālos ir uzskatāmi par būtiskiem, jo tie liedz identificēt norādīto darījumu norises apstākļus. No tā secināms, ka pieteicēja un apstrīdēto darījumu partneri apzināti noformēja pavadzīmes, neievērojot attaisnojuma dokumentiem normatīvajos aktos noteiktās prasības un sabiedrības saimnieciskās darbības specifiku.

[2.5] Līgumos un to pielikumos, kas noslēgti ar apstrīdēto darījumu partneriem, norādīts vispārīgs darbu apraksts, bet nav norādīts darbu apjoms un nepieciešamais darba laiks to veikšanai. Līdz ar to nav iespējams pārbaudīt darījumu faktisko esību, kas savukārt ļauj secināt, ka tie noformēti formāli.

[2.6] Darījumi par preču piegādi starp visām darījumu ķēdē iesaistītajām sabiedrībām, izņemot atsevišķus gadījumus, noformēti vienā dienā, kas, ņemot vērā kravu specifiku, apjomu un sabiedrību materiāltehniskā nodrošinājuma neesību, faktiski nebija iespējams. Sabiedrību rīcībā būtu jābūt ievērojamiem preču krājumiem, lai dienas laikā nodrošinātu pieteicējai nepieciešamo preču (LED un MHD sastāvdaļas, metāllūžņi) sakomplektēšanu un piegādi. Turklāt darījumu ķēdes sastāv no vairākiem uzņēmumiem, no kuriem neviens preces nav ieguvis no šo preču ražotāja vai importētāja, kā arī to rīcībā nav bijuši pamatlīdzekļi, lai, tos norakstot no bilances un demontējot, varētu iegūt ievērojamo detaļu skaitu. Tātad nav izsekojama preču izcelsme.

[2.7] Pieteicējas valdes priekšsēdētājs /pers. P/ apstiprinājis ilgstošu pazīšanos un sadarbību ar SIA /Nosaukums B/, SIA ‚Muccino", SIA „Latek", SIA „Nordokuk", SIA „White city", SIA /Nosaukums D/ un SIA /Nosaukums H/ amatpersonām, kad tās pārstāvēja arī citus uzņēmumus, tomēr paskaidrojumos sniegtā informācija ir vispārīga un nekonkrēta. Turklāt deklarēto darījumu amatpersonas un to tālāko darījumu partneru amatpersonas nevar pierādīt savu esību darījumos, norādot nepatiesu informāciju par preču izsniegšanas, uzglabāšanas vietu (sabiedrības norādītajās adresēs nav deklarējušas saimniecisko darbību vai arī deklarētajās saimnieciskās darbības vietās nekad nav veikušas saimniecisko darbību, ko apstiprina konkrēto nekustamo īpašumu īpašnieki vai apsaimniekotāji), darījumu partneriem (kā darījumu partnerus nenosauc visus deklarētos uzņēmumus vai tos norāda kļūdaini), pārvadātāju (norāda transportlīdzekli, kas nevar piedalīties ceļu satiksmē, kā transporta līdzekļa vadītāju min personu, kurai nav attiecīgās transportlīdzekļa vadītāja kategorijas), izmantoto darbaspēku preču iekraušanai, pārkraušanai, kvalitātes pārbaudei, preču komplektēšanai (darbaspēka neesība).

[2.8] Apstāklis, ka grāmatvedības uzskaiti pieteicējas tiešajiem sadarbības partneriem nodrošināja grāmatvedes /pers. R/ (SIA „White city", SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums D/), /pers. S/ (SIA /Nosaukums E/, SIA „Nordokuk", SIA „Latek") un /pers. T/ (SIA /Nosaukums H/), norāda, ka šo personu rīcībā bija informācija par konkrētiem sabiedrības darījumiem. Minētais izskaidro arī faktu, ka pieteicējas deklarēto darījumu partneru 2011.gada pārskati iesniegti nepilnīgi (nav iesniegts zvērināta revidenta atzinums), tiem ir identisks noformējums, pieļautas identiskas pārrakstīšanās kļūdas, kā arī pievienoti identiski pielikumi un amatpersonu ziņojumi, kas savukārt liecina par vienotu grāmatvedības uzskaiti un tās koordinēšanu. Tāpat pieteicējas darbinieki /pers. U/ un /pers. V/ vienlaikus bija deklarēti kā SIA /Nosaukums B/ darba ņēmēji, /pers. Z/ bija reģistrēts kā SIA /Nosaukums D/ amatpersona un arī kā SIA /Nosaukums H/ darba ņēmējs, /pers. A0/

bija reģistrēts kā SIA /Nosaukums H/ amatpersona un kā SIA „Laughter" darba ņēmējs, /pers. AA/ bija reģistrēts kā SIA „Nordokuk" amatpersona un kā SIA „Latek" valdes loceklis un darba ņēmējs. Arī noformētajos darījumos SIA /Nosaukums B/, SIA „Nordokuk", SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums E/, SIA „White city", SIA „Latek" un SIA /Nosaukums H/ pārstāvēja vienas un tās pašas personas - /pers. AB/, /pers. AA/, /pers. AC/, /pers. AD/, /pers. AE/, /pers. AF/ un /pers. A0/, proti, tās pašas personas, ar kurām pieteicēja sadarbojusies pirms auditējamā perioda, bet citu komercsabiedrību vārdā. Līdz ar to ir pamats uzskatīt, ka pastāv pieteicējas un tās darījumu partneru personiskā saistība, kas netieši norāda uz ļaunprātīgiem nolūkiem un to, ka pieteicēja par tādiem zināja. Minētie apstākļi arī ļauj atvieglot atklātībai nezināmu vienošanos slēgšanu, jo minētajām personām bija personiska saistība ar pieteicēju, kā arī bija pieejami sabiedrību rekvizīti, kurus var izmantot faktiski neesošu darījumu noformēšanā.

[2.9] Pieteicējas tiešajiem darījumu partneriem, izņemot SIA /Nosaukums H/, kā arī to tālākiem darījumu partneriem norēķinu konti atvērti vienā kredītiestādē Lietuvā. SIA „White city" daļu no pieteicējas saņemtajiem naudas līdzekļiem par it kā notikušo preču piegādi ir pārskaitījusi Panamas uzņēmumam */pers. AG/.,* kas savukārt veic maksājumus pieteicējai par dokumentos uzradīto preču piegādi trešajām valstīm. Arī SIA „Lafel" no SIA /Nosaukums E/ saņemtos naudas līdzekļus pārskaitījusi Jaunzēlandes uzņēmumiem, neveicot norēķinus ar deklarētajiem preču piegādātājiem. Tātad konstatējama naudas plūsmas nodrošināšana, kas nevarēja notikt bez pieteicējas ziņas. Turklāt uzreiz pēc deklarētajiem darījumiem ar pieteicēju uzņēmumi (tiešie darījumu partneri, kā arī tālākie) pārreģistrēti uz personām, kuru dzīvesvieta deklarēta patversmē, savukārt SIA „Bertons", SIA „White city" un SIA /Nosaukums E/ likvidētas.

[2.10] Pieteicējas deklarēto darījumu ar SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums F/, SIA /Nosaukums C/, SIA /Nosaukums E/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums G/ un SIA /Nosaukums H/ īpatsvars kopējā darījumu skaitā ir 79%, bet minētajiem uzņēmumiem darījumi ar pieteicēju ir 99% - 100% no kopējā skaita. Līdz ar to komercdarbības nolūkam (peļņas gūšana) neatbilstošs realizācijas uzcenojums attiecībā pret deklarēto apjomu un darījumu vērtību neliecina par pieteicējas tiešo darījumu partneru ieinteresētību gūt ekonomisku labumu no šiem darījumiem un reālas saimnieciskās darbības veikšanu. Savstarpēji saistītu darījumu ķēdes ir noformētas gandrīz ar vieniem un tiem pašiem uzņēmumiem, kas kā darījumu partneri deklarēti vairākās darījumu ķēdēs. Turklāt pierādījumi apliecina, ka pieteicēja nav saņēmusi SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums E/, SIA „Latek", SIA „Nordokuk", SIA „White city", SIA /Nosaukums D/ un SIA /Nosaukums H/ pavadzīmēs norādītās preces. Lietā konstatētais liecina par precīzu koordināciju darījumu noformēšanā, ko ir iespējams panākt ar darījumos iesaistīto dalībnieku iepriekšēju saskaņotu darbību dokumentu noformēšanā par faktiski neesošiem darījumiem, lai iegūtu fiskālas priekšrocības. Ir konstatējama pieteicējas ļaunprātīga rīcība, atskaitot priekšnodokli par faktiski neesošiem darījumiem. No attiecīgā apstākļu kopuma nonākt pie cita secinājuma nav iespējams.

[2.11] Pieteicējas darījumi ar Apvienoto Arābu Emirātu uzņēmumu *Edison Electric* par LED 1500 un LED 9600 piegādēm ir apstrīdami, jo pieteicējai nebija pietiekamu darbaspēka resursu, lai saražotu attiecīgo LED gaismekļu daudzumu, kā arī nebija saņemti šo gaismekļu atbilstības sertifikāti. Netiek apšaubītas pieteicējas iespējas saražot LED gaismekļus, tomēr Patērētāju tiesību aizsardzības centra veiktās pārbaudes laikā nav konstatēts, ka pieteicējas produkcijas uzkrājumos ir LED 1500 un LED 9600 gaismekļi. Tāpat pieteicējas rīcībā nebija spēkā esošs MHD sūkņa atbilstības apliecinājums. Turklāt no LED tehniskās dokumentācijas nav identificējami preču piegādātāji, bet no noliktavas uzskaites datiem nav identificējami LED apgaismes sistēmas KL 9600 korpusi kā pašražotā prece. Paskaidrojumos pieteicēja nav norādījusi personas, kuras ievada datus noliktavas blokos, faktiski kārto noliktavas uzskaiti, piešķir precēm kodus un sastāda aktus.

[2.12] Darījums par MHD sūkņu piegādēm Kipras uzņēmumam *Arolsen Ltd* ir apšaubāms, jo Kipras nodokļu administrācija nav apstiprinājusi konkrētā darījuma esību. Pieteicējas amatpersonas paskaidrojums par darījumu ir vispārīgs, no tā nav identificējami darījuma apstākļi un iesaistītās personas, savukārt no Kipras nodokļu administrācijas sniegtās informācijas izriet, ka preces Kiprā nav ievestas, preču iegādes nav deklarētas, jo tās tālāk realizētas Apvienotajiem Arābu Emirātiem. Kipras uzņēmums *Arolsen Ltd* juridiskajā adresē Kiprā saimniecisko darbību neveic, amatpersonas norāda, ka nepazīst pieteicējas amatpersonu /pers. P/, savukārt advokātu biroja darbiniece /pers. AJ/ nav parakstījusi Kipras uzņēmuma *Arolsen Ltd* līgumus, iespējams, viņas paraksts ir viltots. Pieteicēja ir izsniegusi Kipras uzņēmumam *Arolsen Ltd* rēķinus par 5 528 640 *euro,* bet samaksu par tiem saņēmusi tikai 3 231 472,42 *euro* apmērā un pie tam no Seišelu salās (Seišelu Republika Āfrikā) reģistrētiem uzņēmumiem */pers. AL/, /pers. AM/* un */pers. AN/.* Savukārt SIA /Nosaukums L/ amatpersonas /pers. AP/ un transportlīdzekļu vadītāju /pers. AR/, /pers. AS/, /pers. AT/ un /pers. AU/ paskaidrojumi par darījumiem ar pieteicēju ir pretrunīgi, no tiem nav identificējami darījumi un tajos iesaistītās personas.

[2.13] Noformētajos vispārīga rakstura pārdošanas līgumos ar Indijas uzņēmumiem *Mahesh Melalloys Private Limited, Bright Trading Company* un *Stallion Impex Co Ltd,* Taivānas uzņēmumu *Long Tsuen Industrial Co Ltd,* Taizemes uzņēmumiem *Geecorp Co Ltd* un *KPS Internationale Trade Co Ltd* un Vjetnamas uzņēmumu *KJ Engineering & Construction Co Ltd* nav norādītas darījumu personu pārstāvības tiesības, atsevišķos gadījumos darījuma personas vārds, uzvārds, kā arī nav norādīts, kas ir kravas nosūtītājs un tās nākamais nosūtītājs (līgumos norādītais pārdevējs). Pieteicējas par preču pārvadāšanu noformētajos kravas pārvadājumu pavaddokumentos CMR nav uzrādīts kravas iekraušanas/izkraušana laiks, transportlīdzekļa nosaukums, automašīnas vadītāja uzvārds (norādīts tikai pārvadātāja/ekspeditora paraksts bez atšifrējuma), preces iepakojuma veids, pārvadātāja ceļazīmes numurs, precīza kravas iekraušanas vieta (norādīta tikai Rīga, Latvia) un datums, kas kopumā ir uzskatāms par būtisku trūkumu, jo liedz identificēt darījumu norises apstākļus. Savukārt pavadzīmēs *(invoice)* norādītā informācija netiek apstiprināta un ir pretrunā ar lietā gūtajiem pierādījumiem. Līdz ar to minētie dokumenti nepierāda, ka pieteicējas preces ar SIA /Nosaukums M/ un SIA „/pers. B0/" starpniecību saņemtas un nosūtītas minētajiem ārvalstu uzņēmumiem.

[2.14] SIA /Nosaukums I/ amatpersonas /pers. BA/ vispārēja rakstura paskaidrojums neļauj identificēt darījumus, kā arī tajā nav norādīta informācija par preces izcelsmi.

[2.15] Pieteicēja ir saņēmusi naudas līdzekļus no citiem uzņēmumiem (Jaunzēlandes, Panamas, Apvienotās Karalistes, Kipras u.c.) par darījumiem ar Indijas uzņēmumiem, Taivānas uzņēmumu, Taizemes uzņēmumiem, Vjetnamas uzņēmumu un Apvienoto Arābu Emirātu uzņēmumu. Lietā nav pierādījumu, ka pieteicēja ir nodevusi cesionāram dokumentus, kuri apliecina prasījuma tiesību aizstāvēšanu, kā arī nav informācijas, vai minētie maksājumi veikti atlīdzības vai bezatlīdzības ceļā. Turklāt pieteicēja saņemtos līdzekļus uzreiz pārskaita SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums E/, SIA „Latek", SIA /Nosaukums C/, SIA „White city" un SIA /Nosaukums D/ Lietuvas *Medicinos Bankas* norēķinu kontos, kas liecina par naudas plūsmas nodrošināšanu, jo pieteicēja pārējiem maksājumiem izmanto citus kredītiestādēs reģistrētus norēķinu kontus.

[2.16] Pieteicēja Indijas, Vjetnamas, Taivānas, Taizemes, Kipras un Apvienoto Arābu Emirātu uzņēmumiem, kā arī SIA /Nosaukums I/ piegādātās preces grāmatvedības reģistros ir norādījusi kā iegādātas no SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums E/, SIA „Latek", SIA /Nosaukums C/, SIA „White city", SIA /Nosaukums D/ un SIA /Nosaukums H/. Tā kā apstrīdētas šo uzņēmumu preču piegādes pieteicējai, tad pieteicēja nav realizējusi preces minētajiem uzņēmumiem, kā arī pieteicēja nav sniegusi pakalpojumus (telpu, laukuma noma un preču iekraušanas/izkraušanas pakalpojumi) SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums E/, SIA „White city" un SIA /Nosaukums H/. Arī SIA „/Nosaukums gs/" sertifikātos norādītais nesniedz identificējamu informāciju par pieteicējas preču krājumu atlikumiem, kā arī neapliecina preču iegādi no minētajiem uzņēmumiem.

[2.17] VID rīcībā esošie pierādījumi nav pietiekami, lai apstrīdētu pieteicējas preču piegādes Apvienoto Arābu Emirātu uzņēmumam *Edison Electric* (2011.gada 20.oktobra rēķins Nr.12717 un Nr.12717), Vjetnamas uzņēmumam *KJ Engineering & Constmction Co Ltd* (2011.gada 9.novembra rēķins Nr.12738) un Kipras uzņēmumam *Arolsen Ltd* (2011.gada 29.novembra rēķins Nr.12757). Līdz ar to nav pamata ierobežot pieteicējas tiesības PVN deklarācijās kā ar PVN 0% likmi apliekamo darījumu vērtību uzrādīt un iekļaut 2011.gada peļņas vai zaudējumu aprēķina neto apgrozījumā. Pieteicēja minēto preču ražošanai izejvielas varēja saņemt no tām sabiedrībām, ar kurām darījumi nav apstrīdēti.

[2.18] No pieteicējas 2011.-2012.gada darījumu analīzes *(lietas 9.sējuma 158.-182.lapa)* nav saprotams aprēķins. Aprēķinā iekļauti arī tādi darījumu partneri, ar kuriem veiktie darījumi netiek apstrīdēti. Informācija par pieteicējas darba ņēmēju darba pienākumiem, kā arī darba ņēmēju paskaidrojumi nav uzskatāmi par pierādījumiem, kas apliecinātu strīdus pavadzīmēs norādīto darījumu esību. Savukārt no SIA „/pers. BE/" tabulu apkopojuma par *manifest of cargo* nav identificējami pieteicējas darījumi ar attiecīgajiem ārvalstu uzņēmumiem. Turklāt CMR un tabulu kopijas SIA „/pers. BE/" nav apliecinājusi normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

[2.19] Pieteicējai pamatoti liegts iepazīties ar sadarbības partneru amatpersonu VID Finanšu policijas pārvaldei sniegtajiem paskaidrojumiem, jo atbilstoši Informācijas atklātības likuma 3.panta 2.punktam tie ir klasificējami kā ierobežotas pieejamības informācija.

Pieteicējai veiktās tematiskās pārbaudes laikā darījumi netika vērtēti pēc to ekonomiskās būtības, jo tas tiek darīts audita laikā.

[3] 2014.gada 4.februārī Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicējas pieteikums par Lēmuma atcelšanu daļā. Pieteikums pamatots ar turpmāk norādītiem argumentiem.

[3.1] VID ir pieļāvis procesuālu pārkāpumu, jo Lēmums pieņemts, neievērojot likumā noteikto termiņu. VID nav informējis pieteicēju par termiņa nokavējuma iemesliem. Ievērojot, ka VID ir pārkāpis Administratīvā procesa likumā noteikto četru mēnešu termiņu procesuālās darbības veikšanai, Lēmums daļā, ar kuru papildus sākotnējā lēmumā aprēķinātajam noteikts nomaksai UIN 150 751 Ls un UIN nokavējuma nauda 16 205,84 Ls, ir atzīstams par tādu, kurš nav vairs izpildāms un ir atceļams. Savukārt sākotnējais lēmums pieņemts vairāk nekā septiņus mēnešus pēc audita uzsākšanas, tādējādi neievērojot likuma „Par nodokļiem un nodevām" 23.pantā noteikto termiņu.

[3.2] Pieteicējai veiktas trīs tematiskās pārbaudes, kuru gaitā pārkāpumi nav konstatēti. Auditā pieprasītā informācija iepriekš jau sniegta tematisko pārbaužu laikā. Pieteicēja sniedza VID ne tikai tās rīcībā esošo informāciju, bet arī centās sagādāt un iesniegt citu personu rīcībā esošo informāciju par darījumu norisi. Lietas faktiskie apstākļi pierāda, ka ir izpildīti visi priekšnoteikumi priekšnodokļa atskaitīšanai. Pieteicējas grāmatvedības dokumenti apliecina, ka saņemtās preces pieteicēja izmantoja savu ar PVN apliekamo darījumu nodrošināšanai, radot jaunu ar PVN apliekamo vērtību. Darījumu partneri SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums C/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums E/, SIA /Nosaukums F/, SIA /Nosaukums G/, SIA /Nosaukums H/ bija reģistrēti ar PVN apliekamo personu reģistrā, savstarpējie darījumu dokumenti ir noformēti atbilstoši normatīvo aktu prasībām, daļu veikto darījumu VID ir pārbaudījis vairākkārt. Turklāt auditā apšaubītie darījumi norisinājās tiešā vai netiešā VID kontrolē. VID apgalvojumi par darījumu partneru prettiesiskajām darbībām un iesaistīšanos nodokļu krāpšanā nav uzskatāmi par objektīvi pierādītiem. Lēmumā norādītie argumenti un apgalvojums, ka darījumi nav notikuši, neatbilst lietā konstatētiem faktiem un apstākļiem.

[3.3] VID argumentācija attiecībā uz attiecīgajiem darījumu apstākļiem nav pamatota. SIA /Nosaukums B/ no pieteicējas nomāja telpas biroja vajadzībām /adrese/ A, Rīgā, un, saņemot preces no piegādātājiem, tās bez pārkraušanas realizēja pieteicējai. SIA /Nosaukums B/ darbinieku paskaidrojumi nav pietiekami pārbaudīti. Nav saprotams, kādēļ SIA /Nosaukums F/ deklarētie darbinieki ir saistāmi ar preču piegādes esamību vai neesamību, jo preču piegādi varēja nodrošināt arī valdes locekle. Savukārt SIA /Nosaukums E/ komercreģistrā reģistrētais darbības veids nenozīmē, ka tā nevar veikt cita rakstura saimniecisko darbību. Tāpat apstāklis, ka pieteicējas pamatdarbības veids ir alumīnija lietņu

ražošana, nenozīmē, ka pieteicēja nevarētu iegādāties alumīnija lietņus arī no SIA /Nosaukums D/. Arī apstāklis, ka SIA /Nosaukums C/ ir izslēgta no ar PVN apliekamo personu reģistra un ir iesniegusi 2011.gada pārskatu bez zvērināta revidenta atzinuma, neapliecina darījuma esamību vai neesamību. VID nav centies saņemt SIA /Nosaukums C/ amatpersonas paskaidrojumus. Savukārt VID apsvērumi par pieteicējas darījumiem ar SIA /Nosaukums G/ ir absurdi un nepareizi. Tāpat arī apstāklis, ka pēc darījumu veikšanas ar pieteicēju SIA /Nosaukums H/ darbinieks /pers. AC/ bija reģistrēts kā SIA /Nosaukums D/ valdes loceklis un uzņēmuma grāmatvede /pers. T/ pārstāvēja pieteicēju sanāksmē ar Kipras nodokļu administrāciju, nav saistāms ar darījumiem starp pieteicēju un SIA /Nosaukums H/. Vienlaikus jāņem vērā, ka transportlīdzekļu neesamība sabiedrības īpašumā vai valdījumā nevar būt par pamatu apšaubīt darījumu esību. Savukārt pavadzīmēs norādītā preču izsniegšanas vieta ne vienmēr nozīmē to fiziskas iekraušanas transportlīdzeklī adresi. Turklāt pieteicējai nevar būt zināms, vai sadarbības partneris deklarējis savus norēķinu kontus VID, jo tā nav publiski pieejama informācija.

[3.4] Darījumu norisi ar SIA /Nosaukums E/ un pieteicējas tiesības uz priekšnodokli apliecina arī tematiskās pārbaudes akts un lēmums par SIA /Nosaukums E/ audita rezultātiem, kurā VID apstiprinājis darījumus ar šo sabiedrību. Tāpat darījumu norisi ar SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums G/ un SIA /Nosaukums C/ apliecina tematisko pārbaužu akti, bet ar SIA /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums H/ - tematiskās pārbaudes akti, apsekošanas akts un to auditi. Nav pamatots VID arguments, ka pieteicējas darījumu partneri ir fiktīvi uzņēmumi, jo pretējā gadījumā nav izskaidrojama sadarbība ar tiem vairāku gadu garumā. Turklāt pieteicējai audits veikts vairākkārt, darījumi ar minētajiem uzņēmumiem iepriekš nav apšaubīti.

[3.5] VID konstatētais un secinātais par pieteicējas tiešo darījumu partneru sadarbības partneru un to tālāko darījumu partneru iespējami pieļautām paviršībām, neprecizitātēm un normatīvo aktu pārkāpumiem nav saistāms ar nodokļa audita veikšanu pieteicējai. Veicot ikdienas darba pienākumus, fiziski nav iespējams izvērtēt un pārbaudīt visu darījumu partneru darījumu partnerus. Savukārt darījumu noformēšana vienā dienā nav uzskatāma ne par pārkāpumu komercdarbībā, ne par savstarpēji saskaņotām darbībām faktiski neesošu darījumu noformēšanā. Starp darījumā iesaistītajām pusēm bieži vien tiek saskaņota preču piegāde, t.sk., piegādes laiks un vieta. No preču piegādes ātruma ir atkarīgs komercdarbības rezultāts. Pieteicēja piegādātājam neprasa, vai prece saņemta šodien. Attiecībā uz preču izcelsmi pieteicējai ir svarīgi zināt tikai to, kurš uzņēmums šo preci piegādājis pieteicējai, nevis kur piegādātājs preci ir iegādājies. Fakts, ka pieteicējas valdes priekšsēdētājs apstiprina ilgstošu pazīšanos ar tiešo darījumu partneru amatpersonām, sadarbību ar tām, kad tās pārstāvēja citus uzņēmumus, nav dīvains. Ir loģiski, ka pamatā sadarbības partneri ir ilgstoši pazīstami cilvēki.

[3.6] Spēkā esošu atbilstības sertifikātu neesamība neliecina par nespēju saražot produkciju un to realizēt. Pieteicējas ražotie LED gaismekļi ir uzstādīti vairākās vietās Latvijā un, neraugoties uz sertifikātu esamību vai neesamību, tie savas funkcijas pilda. MHD induktori ir produkts, ko pieteicēja ražo jau sen. Šobrīd MHD induktoru gala saņēmēji ir trešās pasaules valstis. Kipras uzņēmuma pārstāves ieradās arī Latvijā un sniedza paskaidrojumus VID par apstrīdētajiem darījumiem. VID nav ņēmis vērā visu saņemto informāciju no Kipras nodokļu administrācijas un nepamatoti atsevišķos gadījumos atzinis iegādāto preci, bet nav atzinis realizāciju, savukārt citos gadījumos atzinis preču iegādi, bet nav atzinis gala produkta realizāciju. Nevar nepārdot iegādātu preci, tai neesot preču atlikumā. Tādēļ pieteicēja iesniedza VID 2011.-2012.gada darījumu analīzi par pretrunām audita pārskatā, t.i., par neiegādātās preces realizēšanu un iegādātās preces nerealizēšanu, ko VID objektīvi nav izvērtējis.

[4] VID tiesai sniegtajā rakstveida paskaidrojumā pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz Lēmumā norādītajiem argumentiem. Papildus VID norāda, ka audits veikts likumā noteiktā termiņā, savukārt iestādes pieļautais procesuālais pārkāpums attiecībā uz Lēmuma pieņemšanas termiņu nevar būt par pamatu Lēmuma atcelšanai, jo pārkāpums nav ietekmējis šī administratīvā procesa rezultātu. Termiņa nokavējums ir saistīts ar visu faktisko lietas apstākļu noskaidrošanu un izvērtēšanu, kas vērsts uz tiesiska un pamatota lēmuma pieņemšanu. Visaptverošu kontroles pasākumu rezultātā ir pamats secinājumam, ka darījumi ar attiecīgajiem uzņēmumiem vispār faktiski nav notikuši, jo uzņēmumi savā starpā tikai noformējuši dokumentus. Pieteicēja zināja vai tai vajadzēja zināt, ka tā iesaistās dokumentu noformēšanā par faktiski neesošiem darījumiem.

[5] Ar Administratīvās rajona tiesas 2016.gada 26.janvāra spriedumu pieteicējas pieteikums tika noraidīts. Spriedums motivēts šādi.

[5.1] Lietā pastāv strīds par to, vai VID pamatoti nav atzinis par faktiski notikušiem pieteicējas darījumus ar SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums C/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums E/, SIA /Nosaukums F/, SIA /Nosaukums G/ un SIA /Nosaukums H/, kā arī darījumus iekšzemē ar SIA /Nosaukums I/ un eksporta darījumus ar Indijas uzņēmumiem *Mahesh Metalloys Private Limited*, *Stallion Impex Co Ltd* un *Bright Trading Company*, Taivānas uzņēmumu *Long Tsuen Industrial Co Ltd,* Vjetnamas uzņēmumu *KJ Engineering & Construction Co Ltd,* Taizemes uzņēmumiem *Geecorp Co Ltd* un *KPS International Trade Co Ltd,* Apvienoto Arābu Emirātu uzņēmumu *Edison Electric,* Kipras uzņēmumu *Arolsen Ltd,* un saistībā ar to papildu nomaksai budžetā aprēķinājis nodokļu maksājumus un veicis korekcijas nodokļu aprēķinos.

[5.2] Atbilstoši judikatūrai no likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 1.panta 9.punkta un 10.panta pirmās daļas 1.punkta izriet, ka priekšnodokli no budžetā maksājamās summas apliekamā persona var atskaitīt, pastāvot šādiem priekšnosacījumiem: 1) persona ir reģistrēta VID kā ar PVN apliekamā persona; 2) tā saņēmusi preci un atbilstošu nodokļu rēķinu vai samaksājusi nodokļa rēķinu par pakalpojumu; 3) prece vai pakalpojums saņemts no citas ar PVN apliekamās

personas, kas atbilstošā kārtībā reģistrēta VID; 4) saņemtā prece vai pakalpojums tiek izmantots savu ar PVN apliekamo darījumu nodrošināšanai, tas ir, tiek radīta jauna ar PVN apliekamā prece vai pakalpojums.

Lai persona izmantotu likumā noteiktās tiesības uz priekšnodokļa atskaitīšanu, obligāti jāpastāv visiem iepriekš minētajiem priekšnoteikumiem, tostarp attiecīgajam darījumam jābūt faktiski notikušam. Ja kaut viens no priekšnoteikumiem iztrūkst, personai nav tiesību veikt priekšnodokļa atskaitījumu. No minētās tiesību normas arī izriet, ka priekšnoteikums priekšnodokļa atskaitīšanai cita starpā ir tas, ka prece vai pakalpojums saņemts no citas ar PVN apliekamās personas un ka preci faktiski piegādājusi vai pakalpojumu sniegusi tieši preču pavadzīmē - rēķinā norādītā persona.

Ievērojot minēto, tiesa vispirms pārbaudīs, vai VID pamatoti secinājis, ka pieteicējas norādītie darījumi ar SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums C/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums E/, SIA /Nosaukums F/, SIA /Nosaukums G/ un SIA /Nosaukums H/ faktiski nav notikuši.

[5.3] Tiesa attiecībā uz pieteicējas darījumiem ar SIA /Nosaukums B/ konstatē turpmāk norādīto.

[5.3.1] Pieteicēja ar SIA /Nosaukums B/ noslēgusi pirkuma līgumu, ar kuru SIA /Nosaukums B/ apņemas nodot pieteicējas īpašumā nihroma siltumapmaiņus un citus metālizstrādājumus. Atbilstoši līguma nosacījumiem līgums stājas spēkā ar 2011.gada 3.janvāri un ir spēkā līdz 2011.gada 31.decembrim. Darījumu apliecināšanai iesniegts līgums *(lietas 20.sējuma 11.lapa),* preču pavadzīmes - rēķini, apstrādes akti un no juridiskajām personām iepirkto krāsaino metāla izstrādājumu izjaukšanas un šķirošanas uzskaites žurnāli *(lietas 2.sējuma 95.179.lapa, 10.sējuma 89.-163.lapa)* un kontu izraksti *(lietas 9.sējuma 198.204.lapa)*.

[5.3.2] Apsekojot SIA /Nosaukums B/ juridisko adresi /adrese B/, un struktūrvienības adresi /adrese C/, VID secinājis, ka nav konstatējama uzņēmuma saimnieciskā darbība, sabiedrības pārstāvji netika sastapti *(lietas 2.sējuma 24.-26., 46.-48., 49.-50., 52., 63.-64.lapa)*.

[5.3.3] Pieteicējas amatpersona /pers. P/ paskaidrojis, ka SIA /Nosaukums B/ ir piegādātājs pieteicējai no 2010.gada marta. SIA /Nosaukums B/ valdes loceklis /pers. AB/ pieteicējai ir pazīstams no 2003.gada kā SIA „Ekolens" pārstāvis. SIA /Nosaukums B/ piegādāja pieteicējai lietotas iekārtas, kas tika izjauktas par lūžņiem, detaļas LED gaismekļu ražošanai un LED gaismekļus. Preču pasūtīšana notika, izmantojot tālruni, e-pastu vai mutiski, tiekoties preču pieņemšanas - nodošanas vietā, t.i., pieteicējas teritorijā *(lietas 12.sējuma 14.lapa)*.

[5.3.4] SIA /Nosaukums B/ bijusī amatpersona /pers. AB/ 2013.gada 7.februāra paskaidrojumā *(lietas 20.sējuma 12.-13.lapa)* norādījis, ka SIA /Nosaukums B/ informāciju par preču piedāvājumu ieguva no personīgiem sakariem, mutiskas vienošanās. Slēdzot līgumus un organizējot darījumus, piedalījās /pers. AB/ un /pers. P/. Preču pasūtīšana, piegāde un saskaņošana notika telefoniski. SIA /Nosaukums B/ bija noliktava Uriekstes 2 (nomas līgums ar SIA „Interauto") un /adrese/ A, Rīgā (nomas līgums ar pieteicēju). Prece tika uzglabāta neilgu laiku. Krājumu un pamatlīdzekļu nebija. Iekraušana notika ar kravas mašīnām, kas bija aprīkotas ar hidromanipulatoriem, kā arī izmantots SIA „Interauto" piederošs dīzeļiekrāvējs, kas atradās Uriekstes ielā 2. Darījumos, kas bija saistīti ar LED ražošanu un to detaļu pirkšanu un pārdošanu, izmantots pārdevēja transports, savs transports un citas mašīnas. LED gaismekļus SIA /Nosaukums B/ iegādājās no SIA „White city" (Svetlana), SIA „Pinky LB" (Pāvels), SIA „Lovans" (Zigurds), SIA „Lesti" (Māris). Lai veiktu saņemto preču kvalitātes pārbaudi, atbilstību pasūtījumam vai atbilstību nepieciešamajiem nosacījumiem, nebija nepieciešamas speciālas zināšanas. Darījumos starpnieki nebija iesaistīti. Preču iekraušanu/izkraušanu veica pašu spēkiem bez speciālām iekārtām. Preču transportēšanu no SIA „Pinky LB" un SIA „Lovans" veica ar savu transportu, SIA „Lesti" piegādāja ar savu transportu. SIA „White city" nebija nepieciešams transports, noliktava bija pieteicējas teritorijā. Transporta pakalpojumi tika iekļauti cenā. Norēķini ar pieteicēju ir veikti. Par iepirkto un pārdoto preci (parametri, pielietojums, tehniskie rādītāji, dokumentācija, ražotājs vai izcelsme, iepakojums, cena utt.) /pers. AB/ paskaidrojis: „Ražots ES, iepakots kartona kastēs, jauna prece, izkomplektēta, vadi, stikls, alumīnija radiators, skrūves, linzas, spiedplate, silikona bukses, sadales bloks, savienotāji". Grāmatvedības dokumenti ir nodoti jaunajam īpašniekam.

[5.3.5] No SIA /Nosaukums B/ darba ņēmēju /pers. U/, /pers. BL/ paskaidrojumiem *(lietas 20.sējuma 117., 118.lapa, tulkojums no krievu valodas lietas 20.sējuma 121.-122., 123.-124.lapā)* un /pers. R/ paskaidrojumiem *(lietas 19.sējuma 11.-12., 42.-43.lapa, tulkojums no krievu valodas lietas 19.sējuma 149.150., 176.-177.lapā)* izriet, ka neviens no darbiniekiem dokumentus nav parakstījis, nav bijis materiāli atbildīgs un nav veicis darbības ar skaidru naudu. /pers. U/ strādāja par montāžnieku (LED gaismekļu salicējs) kopā ar /pers. V/. /pers. BL/ strādāja par noliktavas pārzini, kārtoja noliktavas uzskaiti, iepērkot un pārdodot preci, ievadīja pavadzīmes datus uzskaites žurnālā Excel tabulās. Abiem darbavieta bija /adrese/. Savukārt /pers. R/ strādāja par grāmatvedi, izmantojot sev piederošo licencēto datorprogrammu ACCOR. Dokumentus saņēma no direktora juridiskajā adresē, mājās apstrādāja un nodeva atpakaļ direktoram.

[5.3.6] VID konstatējis, ka SIA /Nosaukums B/ nav izsniegtas licences melno un krāsaino metālu atgriezumu un lūžņu iepirkšanai Latvijā un vairumtirdzniecībai, licences kravu iekšējiem pārvadājumiem, kā arī nav izsniegti atbilstības apliecinājumi vai sertifikāti LED gaismekļiem un MHD sūkņu sistēmu sastāvdaļām. SIA /Nosaukums B/ norēķinu kontu deklarējusi *Medicinos Bankas* Lietuvā. 2012.gada 2.jūlijā tā izslēgta no VID ar PVN apliekamo personu reģistra. SIA /Nosaukums B/ gada pārskatā par 2010.gadu krājumi vai gatavā produkcija pārdošanai nav uzrādīta, savukārt gada pārskats par 2011.gadu VID nav pieņemts, jo tas iesniegts bez zvērināta revidenta atzinuma par bilances patiesumu noraksta. SIA /Nosaukums B/ nepilnīgi iesniegtajā gada pārskatā par 2011.gadu bilancē krājumi atlikumā uz 2011.gada 31.decembri nav uzrādīti. Saskaņā ar CSDD datiem *(lietas 10.sējuma 165.-166.lapa)* SIA /Nosaukums B/ īpašumā reģistrētajam kravas transporta pašizgāzējam kopš 2007.gada nav veikta civiltiesiskā apdrošināšana un tehniskās apskates, pēdējo reizi transportlīdzekli tehniskajai apskatei 2007.gada 28.septembrī uzrādīja /pers. M/, kas periodā no 2004.gada 5.augusta līdz 2008.gada 4.decembrim reģistrēts kā pieteicējas darba ņēmējs. Kā SIA /Nosaukums B/ amatpersona bija reģistrēts /pers.

AB/ un /pers. BN/, kam nav deklarētās dzīves vietas, bet no 2012.gada 23.oktobra - /pers. BO/, kam dzīves vieta deklarēta patversmē. SIA /Nosaukums B/ VID uzrādījusi sešus darba ņēmējus, kuri 2012.gada aprīlī tūlīt pēc darījumiem ar pieteicēju atbrīvoti no darba. SIA /Nosaukums B/ deklarētais pamatdarbības veids (automobiļu rezerves daļu un piederumu vairumtirdzniecība) būtiski atšķiras no strīdus darījumiem ar pieteicēju.

[5.3.7] SIA /Nosaukums B/ PVN deklarācijās par pieteicējai auditējamo periodu uzrādījusi darījumus ar SIA „Nex", SIA „White city", SIA „Pinky LB", SIA „/pers. BP/" un SIA „Lesti", savukārt tās deklarējušas darījumus ar SIA „Bezko", SIA „Leimo", SIA „Solvex", SIA „Excelso", SIA „Bartez", SIA „Lafel", SIA „Limenko A", SIA „CTRLV" un SIA „AM Services", bet kā to tālākie deklarētie darījumu partneri norādītas SIA „/pers. BP/", SIA „Timon", SIA „Alci", SIA „Real B", SIA „Remoss", SIA „Ankr", SIA „Ecolit", SIA „S Paint", SIA „Aigas" un SIA „Foam" *(lietas 2.sējuma 2.lapa)*.

VID konstatējis, ka minētie uzņēmumi nebija spējīgi piegādāt preces, lai nodrošinātu darījumu veikšanu starp SIA /Nosaukums B/ un pieteicēju, jo tie faktiski neveic saimniecisko darbību, tiem piemīt fiktīva uzņēmuma pazīmes.

Minēto konstatējumu, VID ieskatā, apliecina: 1) SIA /Nosaukums J/, SIA „Bartez", SIA /Nosaukums N/, SIA /Nosaukums O/ un SIA /Nosaukums P/ tematiskās pārbaudes akti; 2) SIA /Nosaukums F/, SIA /Nosaukums R/, SIA /Nosaukums K/, SIA /Nosaukums N/, SIA /Nosaukums O/, SIA /Nosaukums S/ juridiskās adreses (struktūrvienības adreses) apsekošanas akti; 3) SIA „Nex" (/pers. BR/ un /pers. BS/), SIA /Nosaukums T/, SIA /Nosaukums F/ (/pers. R/, /pers. BT/, /pers. BU/ un /pers. AF/), SIA /Nosaukums K/ (/pers. BV/), SIA /Nosaukums R/ (/pers. BZ/), SIA „Timon" (/pers. C0/), SIA /Nosaukums N/ (/pers. CA/ un /pers. CB/), SIA /Nosaukums P/ (/pers. CC/), SIA /Nosaukums U/ (/pers. CD/), SIA /Nosaukums V/ (/pers. CE/), SIA /Nosaukums Z/ (/pers. CF/) un SIA /Nosaukums A0/ amatpersonu un/vai darba ņēmēju paskaidrojumi un notariāli apliecināti paziņojumi; 4) VID Finanšu policijas pārvaldes sniegtā informācija par amatpersonu liecībām; 5) sabiedrību reģistrēto juridisko adrešu namīpašnieku un apsaimniekotāju paskaidrojumi; 6) informācija no CSDD; 7) sabiedrību sniegtās ziņas VID.

[5.4] Tiesa attiecībā uz pieteicējas darījumiem ar SIA /Nosaukums C/ konstatē turpmāk norādīto.

[5.4.1] Pieteicēja noslēgusi divus pirkuma līgumus ar SIA /Nosaukums C/, saskaņā ar kuriem SIA /Nosaukums C/ apņemas nodot pieteicējas īpašumā metāla izstrādājumus, LED elektrodetaļas (gaismas emisijas diodes), MHD (magnētiski hidrodinamiskie) induktoru komponentus. Saskaņā ar līgumu nosacījumiem apmaksa tiek veikta pēc preces piegādes un kvalitātes pārbaudes. Pārdevējs apņemas savlaicīgi paziņot pircējam par preces nosūtīšanu. Ziņojumam jāsatur informācija par preces nosaukumu, nosūtīšanas datumu, preču daudzumu, transportēšanas veidu, līguma numuru un datumu. Pārdevējs nes atbildību par preču izcelsmi.

Darījumu apliecināšanai iesniegti līgumi *(lietas 12.sējuma 60., 75.lapas otrā puse - 76.lapa),* pavadzīmes - rēķini, apstrādes akti *(lietas 3.sējuma 81.-173.lapa),* no juridiskajām personām iepirkto krāsaino metāla izstrādājumu izjaukšanas un šķirošanas uzskaites žurnāli *(lietas 10.sējuma 89.-163.lapa)* un kontu izraksti *(lietas 9.sējuma 198.-204.lapa)*.

[5.4.2] 2011.gadā, veicot SIA /Nosaukums C/ tematisko pārbaudi, VID konstatējis, ka saskaņā ar noformētajiem dokumentiem uzņēmums ir piegādājis pieteicējai metāla izstrādājumus, ko iegādājies no SIA „PP /pers. CG/". Iegādājoties preci, tā tika pārdota pieteicējai tajā pašā dienā. Pēc preču pavadzīmēs uzrādītajiem parametriem nav saprotams, kādiem mērķiem prece izmantojama. Iegādāti nevis metāla izstrādājumi, bet gan materiāli, kas atbilst metāllūžņiem. Līdz ar to secināts, ka SIA /Nosaukums C/ veikusi melno un krāsaino metālu atgriezumu un lūžņu iegādi bez attiecīgas licences *(lietas 3.sējuma 3.-18.lapa)*.

[5.4.3] Pieteicējas amatpersona /pers. P/ paskaidrojis, ka SIA /Nosaukums C/ pārstāvis /pers. AA/, kurš ir arī SIA „Latek" pārstāvis, pieteicējai ir pazīstams no 2010.gada decembra. SIA /Nosaukums C/ piegādāja pieteicējai lietotas iekārtas, kuras pieteicēja izjauca par metāllūžņiem, un LED gaismekļu ražošanai nepieciešamo komplektāciju. Preču pasūtīšana notika, izmantojot tālruni, e-pastu vai mutiski, tiekoties preču pieņemšanas vietā, t.i., pieteicējas teritorijā *(lietas 12.sējuma 14.lapa)*.

[5.4.4] 2012.gada 25.septembrī sastādītā paskaidrojumā *(lietas 20.sējuma 22.lapa)* SIA /Nosaukums C/ valdes loceklis /pers. CH/ norādījis, ka SIA /Nosaukums C/ periodā no 2011.gada 17.maija līdz 2012.gada 31.jūlijam pārstāvēja /pers. AA/, nodarbojās ar lietotu tehnoloģisko iekārtu vairumtirdzniecību, jaunu MHD sūkņu detaļu un sastāvdaļu vairumtirdzniecību, LED gaismekļu moduļu detaļu un sastāvdaļu vairumtirdzniecību. Darbība notikusi struktūrvienībā noliktavā Ilzenes ielā, Rīgā. Preces iegādātas no SIA „PP /pers. CG/", kas veica arī preču piegādi. SIA /Nosaukums C/ preces realizēja pieteicējai. Preču transportēšanai, izkraušanai, pārkraušanai par atsevišķu samaksu izmantoti pieteicējas dīzeļiekrāvēji, jo noliktava īrēta no pieteicējas. Norēķini veikti bezskaidrā naudā.

[5.4.5] No VID Finanšu policijas pārvaldes sniegtās informācijas par /pers. AA/ liecībām *(lietas 20.sējuma 23.-24.lapa)* izriet, ka /pers. AA/ apliecinājis sadarbību ar pieteicēju, norādot, ka tai pārdevis LED plates, linzas, stiklus, profilus, korpusus, citas detaļas, kas bija nepieciešamas prožektoru ražošanai. Tirgoja arī MHD sūkņa detaļas un sastāvdaļas. Prece iegādāta no SIA „PP /pers. CG/", kura sniedza arī transporta pakalpojumus. Preču izcelsmes valsti /pers. AA/ neatceras. Apmaksa veikta. Prece saņemta struktūrvienībā Ilzenes ielā, Rīgā.

[5.4.6] SIA /Nosaukums C/ darba ņēmēji /pers. CI/ un /pers. S/ paskaidrojuši *(lietas 3.sējuma 70.-71., 72.-73.lapa),* ka viņi nebija materiāli atbildīgi, dokumentus neparakstīja. /pers. S/ strādāja par grāmatvedi, apstrādāja firmas dokumentus, apgrozījuma pārskatus, aprēķināja darba algas, veica aprēķinus nodokļiem. Darbavieta bija /adrese/. /pers. CI/ bija noliktavas strādnieks, kontrolēja iekraušanu un izkraušanu. No transporta tika izkrautas iepakotas LED lampas un tām piederošas detaļas. Izkraušanas darbi veikti pieteicējas teritorijā Ilzenes ielā. Darba devējs bija /pers. AA/.

[5.4.7] VID konstatējis, ka SIA /Nosaukums C/ nav izsniegtas licences melno un krāsaino metālu atgriezumu un lūžņu iepirkšanai Latvijā un vairumtirdzniecībai, kā arī nav izsniegti atbilstības apliecinājumi vai sertifikāti produktiem (LED

gaismekļiem un MHD sūkņu sistēmu sastāvdaļām). SIA /Nosaukums C/ deklarējusi norēķinu kontu *Medicinos Bankas* Lietuvā. 2012.gada 10.oktobrī tā izslēgta no VID ar PVN apliekamo personu reģistra. Gada pārskats par 2011.gadu iesniegts bez zvērināta revidenta atzinuma par bilances patiesumu noraksta. SIA /Nosaukums C/ īpašumā nav reģistrēti transportlīdzekļi. Kā uzņēmuma amatpersona bija reģistrēts /pers. AA/, /pers. CH/, bet no 2012.gada 15.oktobra /pers. CJ/, kuram dzīves vieta deklarēta patversmē. SIA /Nosaukums C/ VID uzrādījusi trīs darba ņēmējus, kuri 2012.gada augusta sākumā tūlīt pēc darījumiem ar pieteicēju atbrīvoti no darba. SIA /Nosaukums C/ deklarētais pamatdarbības veids (mašīnu, rūpniecības iekārtu, kuģu un lidaparātu vairumtirdzniecības starpniecība) būtiski atšķiras no strīdus darījumiem. SIA /Nosaukums C/ no pieteicējas saņemtos naudas līdzekļus tajā pašā dienā pārskaitījusi uz SIA „P P /pers. CG/" norēķinu kontu Kipras bankā.

[5.4.8] SIA /Nosaukums C/ PVN deklarācijās par pieteicējai auditējamo periodu uzrādījusi darījumus ar SIA „PP /pers. CG/", kas savukārt deklarējusi darījumus ar SIA /Nosaukums AA/ un SIA „/pers. CK/ company", bet kā to tālākie deklarētie darījumu partneri norādītas SIA „Tile", SIA „CTRLV", SIA „Elli un Ko", SIA „Otrec", SIA „N.T.A", SIA „Logex", SIA „LVA", SIA „Attis", SIA „Arsenio" un SIA „ASSP" *(lietas 3.sējuma 2.lapa)*.

VID konstatējis, ka minētie uzņēmumi nebija spējīgi piegādāt preces, lai nodrošinātu darījumu veikšanu starp SIA /Nosaukums C/ un pieteicēju, jo tie faktiski neveic saimniecisko darbību, tiem piemīt fiktīva uzņēmuma pazīmes.

Minēto konstatējumu, VID ieskatā, apliecina: 1) SIA „P P /pers. CG/" tematiskās pārbaudes akts; 2) SIA „CTRLV" juridiskās adreses apsekošanas akti; 3) SIA „PP /pers. CG/" (/pers. BZ/ un /pers. CL/), SIA /Nosaukums AA/ (/pers. CM/ u n /pers. CN/), SIA „/pers. CO/" (/pers. CP/) amatpersonu paskaidrojumi un SIA /Nosaukums AB/ (/pers. CR/) iesniegums; 4) VID Finanšu policijas pārvaldes sniegtā informācija par amatpersonu liecībām; 5) sabiedrību reģistrēto juridisko adrešu namīpašnieku paskaidrojumi; 6) informācija no CSDD; 7) sabiedrību sniegtās ziņas VID.

[5.5] Tiesa attiecībā uz pieteicējas darījumiem ar SIA /Nosaukums D/ konstatē turpmāk norādīto.

[5.5.1] Pieteicēja ar SIA /Nosaukums D/ noslēgusi trīs pirkuma līgumus, saskaņā ar kuriem SIA /Nosaukums D/ apņemas nodot pieteicējas īpašumā metāla izstrādājumus, LED elektrodetaļas, MHD induktoru komponentus, alumīnija lietņus un metāla izstrādājumus. Saskaņā ar līgumu nosacījumiem apmaksa tiek veikta pēc preces piegādes un kvalitātes pārbaudes. Pārdevējs apņemas savlaicīgi paziņot pircējam par preces nosūtīšanu. Ziņojumam jāsatur informācija par preces nosaukumu, nosūtīšanas datumu, preču daudzumu, transportēšanas veidu, līguma numuru un datumu. Pārdevējs nes atbildību par preču izcelsmi.

Darījumu apliecināšanai iesniegti līgumi, vienošanās *(lietas 12.sējuma 62., 63., 77.-78.lapa),* pavadzīmes - rēķini, apstrādes akti *(lietas 4.sējuma 18.-61.lapa),* no juridiskajām personām iepirkto krāsaino metāla izstrādājumu izjaukšanas un šķirošanas uzskaites žurnāli *(lietas 10.sējuma 89.-163.lapa)* un kontu izraksti *(lietas 9.sējuma 198.-204.lapa)*.

[5.5.2] Pieteicējas amatpersona /pers. P/ paskaidrojumos norādījis, ka SIA „Laughter" pieteicējai ir darījumu partneris kopš 2011.gada septembra. Sākumā SIA /Nosaukums D/ vadījis /pers. AD/, kurš piedāvāja pieteicējai izdevīgi iegādāties nolietotus mehānismus. 2011.gada decembrī SIA /Nosaukums D/ turpināja pildīt savas saistības /pers. CT/ vadībā. Preču pasūtīšana notiek, izmantojot tālruni, e-pastu vai mutiski, tiekoties preču pieņemšanas - nodošanas vietā, t.i., pieteicējas teritorijā *(lietas 12.sējuma 14.lapa)*.

[5.5.3] SIA „Laughter" bijusī amatpersona /pers. AD/ 2013.gada 5.februāra paskaidrojumā *(lietas 19.sējuma 15.-17., tulkojums no krievu valodas 153.155.lapā)* norādījis, ka līgumu ar pieteicējas pārstāvi /pers. P/ slēdza personīgi. Preci pieņēma pieteicējas pārstāvis. Preci nomātajā teritorijā (pieteicējas īpašumā Ilzenes ielā,) SIA „Laughter" neglabāja, jo to uzreiz pieņēma pieteicējas pārstāvji. Pieteicējai pārdoto preci SIA /Nosaukums D/ iegādājās no SIA „Ciepietes", kas nodrošināja arī preces transportēšanu. Precīzu nosaukumu nevar apstiprināt, visi darījumi uzrādīti PVN deklarācijās. Starpnieki darījumos nebija iesaistīti. /pers. AD/, aprakstot preci, norādījis, ka precēm nekādas tehniskās dokumentācijas nebija, jaunajām iekārtām tehniskā dokumentācija atradās iepakojumā, ražotājs „*E U "* norādīts uz iepakojuma. Grāmatvedības dokumenti nodoti jaunajam īpašniekam.

[5.5.4] SIA /Nosaukums D/ amatpersona /pers. AC/ VID sniegtajos paskaidrojumos *(lietas 4.sējuma 9.-12., 63., 107.-108.lapa, 11.sējuma 88.lapa)* norādījis, ka pasūtījumi no pieteicējas saņemti telefoniski vai pa e-pastu. Pēc pasūtījuma prece meklēta pie sadarbības partnera SIA „Centipede" Kad pasūtījums ir sakomplektēts, par to tiek paziņots un prece tiek piegādāta uz Ilzenes ielu, kur preci, ja vajadzīgs, izkrauj ar rokām vai tehniku. /pers. AC/ paziņo klientam par laiku, kad var saņemt preci. /pers. AC/ personīgi slēdzis līgumus ar pieteicēju, parakstījis pavadzīmes, kraušanas darbus veicis darbinieks /pers. A0/. Darījumus, kas saistīti ar LED un to sastāvdaļām, pieņēma Maksims, savukārt darījumi ar iekārtām tika veikti Valērija klātbūtnē. Saņemot konkrētu pasūtījumu, /pers. AC/ mēģinājis to izpildīt. Sabiedrībai bija struktūrvienība /adrese/, par noliktavas telpām bija noslēgts līgums. Uzņēmumā nodarbināti noliktavas strādnieks /pers. A0/ un grāmatvede /pers. R/. Prece pārsvarā tika pārdota uzreiz, noliktavā glabāta reti. Uzskaiti papīra veidā noliktavā /adrese/, nodrošināja noliktavas darbinieks. Noliktavā neatrodas inventārs. Prece pirkta no SIA „Centipede" un SIA „Serkals". Preci pieņēma pieteicēja, vizuāli novērtēja, ja bija kādas problēmas, prece tika mainīta. Arī /pers. AC/ preci vizuāli apskatījis. Darījumos starpnieki nebija iesaistīti. Preču iekraušanu nodrošināja piegādātājs, izkraušanu veica pieteicēja ar savu transportu. Preču transportēšanu uzņēmās piegādātājs, transporta izdevumi iekļauti preces cenā. Samaksa veikta pilnā apmērā. /pers. AC/, aprakstot preci, paskaidrojis, ka tika piegādāti alumīnija tilpumi, bronzas bukses, NiCr gredzeni, AI radiatori, LED, blīvslēgi, stikls, transformatori, MHD jaukšanas, MHD kausēšanas (iepakoti koka kastēs). Tehniskā dokumentācija pielikta pie preces kastēs. Sabiedrība tika pārdota, visi dokumenti nodoti jaunajam īpašniekam.

[5.5.5] SIA /Nosaukums D/ bijušais darba ņēmējs /pers. A0/ paskaidrojis, ka bija noliktavas pārzinis. Veicis dažādu lietotu materiālu (bronzas bukses, *NiCr* gredzeni) un LED detaļu iekraušanu, izkraušanu, noliktavas žurnāla kārtošanu. /pers.

A0/ nav bijis materiāli atbildīgs, parakstījis tikai darba līgumus, darba algas sarakstus un darba drošības žurnālu *(lietas 4.sējuma 16.-17.lapa)*.

[5.5.6] VID konstatējis, ka SIA /Nosaukums D/ Komercreģistrā reģistrēta neilgi pirms darījumiem ar pieteicēju, norēķinu konts deklarēts *Medicinos Bankas* Lietuvā. Nav izsniegtas licences melno un krāsaino metālu atgriezumu un lūžņu iepirkšanai Latvijā un vairumtirdzniecībai, kā arī nav izsniegti atbilstības apliecinājumi vai sertifikāti LED gaismekļiem un MHD sūkņu sistēmu sastāvdaļām. No pieteicējas saņemtie naudas līdzekļi tai pašā dienā pārskaitīti SIA /Nosaukums AC/, citi maksājumi saimnieciskās darbības nodrošināšanai nav veikti. Gada pārskats par 2011.gadu VID iesniegts bez zvērināta revidenta atzinuma par bilances patiesumu noraksta, tajā krājumi atlikumā uz 2011.gada 31.decembri nav uzrādīti. SIA /Nosaukums D/ īpašumā vai turējumā nav reģistrēti transportlīdzekļi, ar kuriem var pārvadāt preci. 2012.gada 31.augustā uzņēmums izslēgts no VID ar PVN apliekamo personu reģistra. SIA /Nosaukums D/ deklarētais pamatdarbības veids (elektronisko ierīču, telekomunikāciju iekārtu un to daļu vairumtirdzniecība) atšķiras no strīdus darījumiem.

[5.5.7] SIA /Nosaukums D/ PVN deklarācijās par pieteicējai auditējamo periodu uzrādījusi darījumus ar SIA „Centipede" un SIA „Serkal", savukārt tās deklarējušas darījumus ar SIA „Livi AK", SIA „Serkal" un SIA „Delmon", bet kā to darījumu partneri norādītas SIA „Mattina", SIA „Talko", SIA „BEX", SIA „SJK", SIA „Nasemi" *(lietas 4.sējuma 2.lapa)*.

VID konstatējis, ka minētie uzņēmumi nebija spējīgi piegādāt preces, lai nodrošinātu darījumu veikšanu starp SIA /Nosaukums D/ un pieteicēju, jo tie faktiski neveic saimniecisko darbību, tiem piemīt fiktīva uzņēmuma pazīmes.

Minēto konstatējumu, VID ieskatā, apliecina: 1) SIA /Nosaukums D/ līgums ar SIA /Nosaukums AC/, tās pavadzīmes; 2) SIA /Nosaukums AD/ amatpersonas /pers. CU/ paskaidrojums par kravas pakalpojumu sniegšanu SIA /Nosaukums AC/ un ar to saistītie dokumenti (līgums, akti, rēķini, ceļazīmes); 3) SIA /Nosaukums AE/ (/pers. CV/) un SIA /Nosaukums AF/ (/pers. BS/) amatpersonu paskaidrojumi; 4) VID Finanšu policijas pārvaldes sniegtā informācija par amatpersonu liecībām; 5) SIA „Delmon" juridiskās adreses apsekošanas akti; 6) sabiedrību reģistrēto juridisko adrešu namīpašnieku paskaidrojumi; 7) informācija no CSDD; 8) sabiedrību sniegtās ziņas VID.

[5.6] Tiesa attiecībā uz pieteicējas darījumiem ar SIA /Nosaukums E/ konstatē turpmāk norādīto.

[5.6.1] Saskaņā ar SIA /Nosaukums E/ vārdā noformētajām preču pavadzīmēm - rēķiniem SIA /Nosaukums E/ pārdevusi pieteicējai nihroma gredzenus, alumīnija mucas, tilpumus, stieples (d3), konteinerus, bronzas bukses, alumīnija lietotus elektrodzinējus un transformatorus. Darījumu apliecināšanai iesniegtas pavadzīmes - rēķini, apstrādes akti *(lietas 5.sējuma 62.-153.lapa),* no juridiskajām personām iepirkto krāsaino metāla izstrādājumu izjaukšanas un šķirošanas uzskaites žurnāli *(lietas 10.sējuma 89.-163.lapa)* un kontu izraksti *(lietas 9.sējuma 198.-204.lapa)*.

[5.6.2] 2010.gadā, veicot SIA /Nosaukums E/ tematisko pārbaudi, VID konstatējis, ka saskaņā ar noformētajiem dokumentiem (noslēgts pirkuma līgums) uzņēmums ir piegādājis pieteicējai metāla izstrādājumus, ko iegādājies no SIA /Nosaukums AG/ *(lietas 5.sējuma 3.-10.lapa)*.

[5.6.3] Apsekojot SIA /Nosaukums E/ juridisko adresi /adrese D/, struktūrvienības adresi /adrese C/ (SIA „Interauto" piederošs īpašums), un /adrese/ (pieteicējai piederošs īpašums), SIA /Nosaukums E/ pārstāvji nav sastapti, saimnieciskā darbība nav konstatēta. Apsekošanas laikā saņemta informācija no pieteicējas darba drošības inženiera /pers. CZ/ un galvenās grāmatvedes /pers. R/, ka pieteicēja iznomā SIA /Nosaukums E/ telpas noliktavas vajadzībām. No SIA /Nosaukums E/ tiek iepirkti metāllūžņi un metālizstrādājumi, ko SIA „Muccino" piegādā ar savu transportu, nepieciešamības gadījumā tiek piedāvāts pieteicējas transports. Iekraušanu un izkraušanu, kā arī metāllūžņu svēršanu veic pieteicējas darbinieki. No SIA /Nosaukums E/ iepirktie metāllūžņi tiek šķiroti un sagatavoti pārstrādei *(lietas 5.sējuma 11.-17.lapa)*.

[5.6.4] Pieteicējas amatpersona /pers. P/ paskaidrojis, ka SIA /Nosaukums E/ kopš 2010.gada jūnija piegādāja pieteicējai lietotas iekārtas, kuras pieteicēja izjauca metāllūžņos. SIA /Nosaukums E/ valdes locekle /pers. AE/ ir Izraēlas pilsone un sena /pers. P/ paziņa. Preču pasūtīšana notiek pa tālruni, e-pastu vai mutiski, tiekoties preču pieņemšanas - nodošanas vietā pieteicējas teritorijā *(lietas 12.sējuma 14.lapa)*.

[5.6.5] SIA /Nosaukums E/ amatpersona /pers. AE/ paskaidrojusi, ka pasūtījumi veikti pa telefonu. Sabiedrībai bija konteiners, kas atradās pieteicējas teritorijā. Starpnieki darījumos nebija iesaistīti. Preces iekraušanu un izkraušanu nodrošināja pieteicēja ar savu autokāru. SIA /Nosaukums AH/ ņēma no SIA /Nosaukums E/ automašīnu, iekrāva preci un atveda to uz pieteicējas teritoriju. Prece bija lietotas iekārtas, alumīnija trauki, nihroma gredzeni, alumīnija mucas, lietoti transformatori un elektrodzinēji. 2012.gada janvārī dokumenti nodoti maksātnespējas administratoram *(lietas 19.sējuma 8.-10.lapa, tulkojums no krievu valodas 146.148.lapā)*.

[5.6.6] SIA /Nosaukums E/ bijusī darba ņēmēja /pers. S/ paskaidrojusi, ka strādāja par grāmatvedi, apstrādāja firmas dokumentus, apgrozījuma pārskatus, aprēķināja darba algas, veica aprēķinus nodokļiem. Darbavieta bija Dagmāras ielā. /pers. S/ nav bijusi materiāli atbildīga un dokumentus nav parakstījusi *(lietas 3.sējuma 72.-73.lapa)*.

[5.6.7] VID konstatējis, ka SIA /Nosaukums E/ deklarējusi norēķinu kontu *Medicinos Bankas* Lietuvā, tai nav izsniegtas licences melno un krāsaino metālu atgriezumu un lūžņu iepirkšanai Latvijā un vairumtirdzniecībai. Gada pārskats par 2010.gadu VID nav iesniegts, arī krājumi atlikumā uz 2011.gada 1.janvāri nav uzrādīti. SIA /Nosaukums E/ īpašumā esošajiem transportlīdzekļiem pēdējā civiltiesiskā apdrošināšana veikta 2010.gada novembrī - decembrī, kas anulēta. SIA /Nosaukums E/ 2011.gada 20.decembrī izslēgta no VID ar PVN apliekamo personu reģistra. SIA /Nosaukums E/ deklarētais pamatdarbības veids (konsultēšana komercdarbībā un vadzinībās) būtiski atšķiras no strīdus darījumiem ar pieteicēju.

[5.6.8] SIA /Nosaukums E/ PVN deklarācijās par pieteicējai auditējamo periodu uzrādījusi darījumus ar SIA „Lafel", savukārt tā deklarējusi darījumus ar SIA /Nosaukums AI/, SIA „/pers. BP/", SIA „K.Z.A." un SIA „Zekson", bet kā to

darījumu partneri norādītas SIA „Lionera", SIA „Egret", SIA „Intendo", SIA „Remoss", SIA „Alci", SIA /Nosaukums AJ/, SIA /Nosaukums AK/, SIA /Nosaukums AL/ un SIA „Ksero" *(lietas 5.sējuma 2.lapa)*.

VID konstatējis, ka minētie uzņēmumi nebija spējīgi piegādāt preces, lai nodrošinātu darījumu veikšanu starp SIA /Nosaukums E/ un pieteicēju, jo tie faktiski neveic saimniecisko darbību, tiem piemīt fiktīva uzņēmuma pazīmes.

Minēto konstatējumu, VID ieskatā, apliecina: 1) VID Finanšu policijas pārvaldes sniegtā informācija par amatpersonu liecībām; 2) SIA /Nosaukums AH/ (/pers. D0/ un /pers. DA/), SIA /Nosaukums AI/ (/pers. DB/), SIA /Nosaukums AM/, SIA /Nosaukums AN/, SIA /Nosaukums R/ (/pers. BZ/), SIA /Nosaukums AO/ (/pers. DC/) un SIA „K.Z.A." (/pers. AF/) amatpersonu un darba ņēmēju paskaidrojumi; 3) SIA „Lafel" tematiskās pārbaudes akts, līgums; 4) SIA „/pers. BP/" juridiskās adreses apsekošanas akts; 5) sabiedrību reģistrēto juridisko adrešu namīpašnieku paskaidrojumi; 6) informācija no CSDD; 7) sabiedrību sniegtās ziņas VID.

[5.7] Tiesa attiecībā uz pieteicējas darījumiem ar SIA /Nosaukums F/ konstatē turpmāk norādīto.

[5.7.1] Saskaņā ar SIA /Nosaukums F/ vārdā noformētajām pavadzīmēm - rēķiniem SIA /Nosaukums F/ pārdevusi pieteicējai alumīnija fermas un tilpumus, bronza bukses, alvas stieņus, nihroma gredzenus, silīciju, vadības sadales, piespiedņa un karkasa materiālu komplektus, regulējamus transformatorus, MHD sūkņus, kanāla plātnes, kolektorus, kondensatorus. Darījumu apliecināšanai iesniegtas pavadzīmes - rēķini, apstrādes akti *(lietas 6.sējuma 80.-156.lapa),* no juridiskajām personām iepirkto krāsaino metāla izstrādājumu izjaukšanas un šķirošanas uzskaites žurnāli *(lietas 10.sējuma 89.-163.lapa)* un kontu izraksti *(lietas 9.sējuma 198.-204.lapa)*.

[5.7.2] 2010.gadā, veicot SIA /Nosaukums F/ tematisko pārbaudi, konstatēts, ka pēc noformētajiem dokumentiem uzņēmums ir piegādājis pieteicējai preces (bronzas bukses, nihroma gredzeni un stieņi), kas iegādāti no SIA „Vikta-Nota" *(lietas 5.sējuma 3.-7.lapa)*. Tomēr no 2011.gada 28.aprīļa sākuma sarunas protokola un 2011.gada 20.jūlija nobeiguma sarunas protokola izriet, ka VID audita laikā ir apstrīdējis SIA /Nosaukums F/ darījumus ar SIA „Vikta-Nota" un SIA /Nosaukums K/ par laika periodu no 2010.gada oktobra līdz 2011.martam, jo nav iespējams konstatēt preču izcelsmi *(lietas 6.sējuma 70.-75.lapa)*. Turklāt 2013.gadā, apsekojot SIA /Nosaukums F/ juridisko adresi /adrese E/, saimnieciskā darbība nav konstatēta *(lietas 6.sējuma 8.lapa)*.

[5.7.3] Pieteicējas amatpersona /pers. P/ paskaidrojis, ka kopš 2010.gada oktobra pieteicēja no SIA /Nosaukums F/ iegādājās lietotas iekārtas, kuras izjauca par metāllūžņiem, kā arī komplektācijas LED gaismekļu ražošanai. SIA „White city" valdes locekle /pers. AF/ sadarbojas ar pieteicēju kopš 2008.gada kā SIA „Pulco" pārstāve. Preču pasūtīšana notiek pa tālruni, e-pastu vai mutiski, tiekoties preču pieņemšanas vietā pieteicējas teritorijā *(lietas 12.sējuma 14.lapa)*.

[5.7.4] SIA /Nosaukums F/ amatpersona /pers. AF/ paskaidrojusi, ka prece tiek piegādāta uz SIA „White city" noliktavu Ilzenes ielā, kas tiek nomāta no pieteicējas. /pers. AF/ piegādāja preci, kad pieteicējai tā bija nepieciešama. Piegādāto preci pieteicēja savāca ar savu autokāru, kas arī tika nomāts no pieteicējas, par to tika izrakstīti rēķini *(lietas 6.sējuma 10.-12., 49., 50., 51.-52.lapa)*. Savukārt no VID Finanšu policijas pārvaldes sniegtās informācijas par /pers. AF/ liecināto *(lietas 20.sējuma 25.-26.lapa)* izriet, ka SIA /Nosaukums F/ juridiskajā adresē nekad nav uzturējusies, tajā saņemta tikai korespondence. Uzņēmumam ofiss nav nepieciešams, jo visus dokumentus sagatavoja grāmatvede /pers. R/, ar kuru sadarbojas un pazīst sen. Visas preces, kas bija saņemtas no SIA /Nosaukums K/, tālāk pārdotas pieteicējai. Kontaktējās ar pieteicējas pārstāvi /pers. P/. Pēc preces uz SIA /Nosaukums K/ noliktavu /adrese/, /pers. AF/ braukusi personīgi ar uzņēmumam piederošu kravas automašīnu MAZ. /pers. AF/ no pieteicējas nomājusi atklāta tipa laukumu noliktavas vajadzībām.

[5.7.5] No SIA /Nosaukums F/ bijušo darba ņēmēju /pers. BT/ un /pers. BU/ paskaidrojumiem *(lietas 19.sējuma 34.-35., 36.-37.lapa, tulkojums no krievu valodas 168.-169., 170.-171.lapā)* izriet, ka viņi dokumentus nav parakstījuši, nav bijuši materiāli atbildīgi un darbības ar skaidru naudu nav veikuši.

[5.7.6] VID konstatējis, ka SIA /Nosaukums F/ 2012.gada 5.jūlijā ir likvidēta. Sabiedrība juridiskā adresē nekad nav nomājusi telpas un nav veikusi tajā saimniecisko darbību, savukārt reģistrētā struktūrvienība /adrese/, ir pieteicējas īpašums. 2012.gada 27.martā uzņēmums izslēgts no VID ar PVN apliekamo personu reģistra. Norēķinu konts deklarēts *Medicinos Bankas* Lietuvā. Nav izsniegtas licences melno un krāsaino metālu atgriezumu un lūžņu iepirkšanai Latvijā un vairumtirdzniecībai, kā arī nav izsniegti atbilstības apliecinājumi vai sertifikāti LED gaismekļiem un MHD sūkņu sistēmu sastāvdaļām. No pieteicējas saņemtie naudas līdzekļi tai pašā dienā pārskaitīti SIA /Nosaukums K/ un SIA /Nosaukums AH/ Lietuvas bankā, kā arī no pieteicējas, SIA /Nosaukums B/ un citiem uzņēmumiem saņemtie naudas līdzekļi pārskaitīti Panamas uzņēmumam */pers. AG/,* kas savukārt veicis maksājumus pieteicējai par preču piegādi trešajām valstīm. Gada pārskats par 2011.gadu VID nav iesniegts, savukārt gada pārskatā par 2010.gadu krājumi vai gatavā produkcija pārdošanai nav uzrādīta. Laika periodā no 2010.gada 25.oktobra līdz 2011.gada 31.maijam deklarēti četri darba ņēmēji, kuri jau darījumu laikā ar pieteicēju atbrīvoti no darba. SIA /Nosaukums F/ no 2010.gada 15.decembra īpašumā esošais kravas transporta pašizgāzējs MAZ 5551 ar valsts reģistrācijas numuru /TL numurs/ 2011.gada 9.augustā pārreģistrēts uz SIA „LD /pers. DD/" vārda. Minētais transportlīdzeklis iegādāts no pieteicējas. Pēdējo reizi transportlīdzekli tehniskajai apskatei 2011.gada 10.decembrī uzrādījis pieteicējas darba ņēmējs. SIA /Nosaukums F/ deklarētais pamatdarbības veids (elektronisko ierīču, telekomunikāciju iekārtu un to daļu vairumtirdzniecība) būtiski atšķiras no strīdus darījumiem ar pieteicēju.

[5.7.7] SIA /Nosaukums F/ PVN deklarācijās par pieteicējai auditējamo periodu uzrādījusi darījumus ar SIA /Nosaukums K/ un SIA „Lafel", savukārt tās deklarējušas darījumus ar SIA „DPM", SIA „/pers. BP/", SIA „K.Z.A." un SIA „Zekson", bet kā to darījumu partneri norādītas SIA /Nosaukums AL/, SIA „Remoss" un SIA „Alci" *(lietas 6.sējuma 2.lapa*).

VID konstatējis, ka minētie uzņēmumi nebija spējīgi piegādāt preces, lai nodrošinātu darījumu veikšanu starp SIA /Nosaukums F/ un pieteicēju, jo tie faktiski neveic saimniecisko darbību, tiem piemīt fiktīva uzņēmuma pazīmes.

Minēto konstatējumu, VID ieskatā, apliecina: 1) SIA /Nosaukums AH/ (/pers. D0/ un /pers. DA/), SIA /Nosaukums K/ (/pers. BV/), SIA /Nosaukums R/ (/pers. BZ/), SIA /Nosaukums AP/ (/pers. DE/) un SIA „K.Z.A." (/pers. AF/) amatpersonu un darba ņēmēju paskaidrojumi un paziņojums; 2) VID Finanšu policijas pārvaldes sniegtā informācija par amatpersonu sniegtajām liecībām; 3) SIA „Lafel" tematiskās pārbaudes akts, līgums; 4) SIA /Nosaukums R/ juridiskās adreses apsekošanas akts; 5) sabiedrību reģistrēto juridisko adrešu namīpašnieku paskaidrojumi; 6) informācija no CSDD; 7) sabiedrību sniegtās ziņas VID.

[5.8] Tiesa attiecībā uz pieteicējas darījumiem ar SIA /Nosaukums G/ konstatē turpmāk norādīto.

[5.8.1] Saskaņā ar SIA /Nosaukums G/ vārdā noformētajām pavadzīmēm - rēķiniem SIA /Nosaukums G/ pārdevusi pieteicējai bronza bukses, nihroma gredzenus, vadības sadales, piespiedņa un karkasa materiālu komplektus, MHD sūkņus, kondensatorus, kolektorus, kanāla plātnes un regulējamus transformatorus. Darījumu apliecināšanai iesniegtas pavadzīmes - rēķini, apstrādes akti *(lietas 7.sējuma 39.-64.lapa),* no juridiskajām personām iepirkto krāsaino metāla izstrādājumu izjaukšanas un šķirošanas uzskaites žurnāli *(lietas 10.sējuma 89.-163.lapa),* kā arī kontu izraksti *(lietas 9.sējuma 198.-204.lapa)*.

[5.8.2] 2011.gadā, veicot SIA /Nosaukums G/ tematiskās pārbaudes, konstatēts, ka pēc noformētajiem dokumentiem uzņēmums ir piegādājis pieteicējai metālizstrādājumus, ko iegādājies no SIA /Nosaukums N/. Preču izsniegšanas adrese Granītu iela 31/3, Rīga, preču saņemšanas adrese /adrese F/, pārvadātājs SIA /Nosaukums AR/ *(lietas 7.sējuma 3.-15., 75.lapa)*. Savukārt, apsekojot juridisko adresi /adrese G/, uzņēmuma pārstāvji nav sastapti, saimnieciskā darbība nav konstatēta, kā arī nav konstatētas nekādas norādes par uzņēmuma atrašanos šajā adresē *(lietas 5.sējuma 69.-71.lapa)*.

[5.8.3] Pieteicējas amatpersona /pers. P/ paskaidrojis, ka SIA „Latek" valdes loceklis /pers. AA/ pieteicējai ir pazīstams no 2010.gada decembra. /pers. AA/ sameklēja pieteicēju ar tās mājaslapas *www.kl.lv* palīdzību. Preču pasūtīšana notiek, izmantojot tālruni, e-pastu vai mutiski, tiekoties preču pieņemšanas vietā pieteicējas teritorijā *(lietas 12.sējuma 14.lapa)*.

[5.8.4] SIA /Nosaukums G/ amatpersona /pers. AA/ paskaidrojis, ka uzņēmums nodarbojās ar jaunu MHD sūkņu detaļu un sastāvdaļu vairumtirdzniecību, kā arī lietotu metālizstrādājumu vairumtirdzniecību. Uzņēmums nenodarbojās ar metālu atgriezumu un lūžņu vairumtirdzniecību. Uzņēmums izmantoja noliktavu /adrese/, kas bija reģistrēta kā tās struktūrvienība. Preces iegādātas no SIA /Nosaukums N/, kas ar kravas autotransportu veica piegādi uz SIA /Nosaukums G/ noliktavu. Preces realizētas pieteicējai, to transportēšanai izmantoti SIA /Nosaukums AR/ transporta pakalpojumi *(lietas 7.sējuma 76.lapa, 11.sējuma 89.lapa, 19.sējuma 1.-3.lapa, tulkojums no krievu valodas 133.-136.lapā)*. Savukārt no VID Finanšu policijas pārvaldes informācijas par /pers. AA/ liecināto *(lietas 20.sējuma 23.-24.lapa)* izriet, ka SIA /Nosaukums G/ nodarbojusies ar hroma bukšu, alumīnija stiepļu jeb MHD sūkņu detaļu, to sastāvdaļu un citu preču tirdzniecību pieteicējai. Prece pirkta no SIA /Nosaukums N/, kas arī nodrošināja preces transportēšanu. /pers. AA/ nav zināma preču izcelsme, uzņēmumu pārdeva.

[5.8.5] No SIA /Nosaukums G/ bijušo darba ņēmēju /pers. CI/ un /pers. S/ paskaidrojumiem *(lietas 3.sējuma 70.-71., 72.-73.lapa)* izriet, ka viņi dokumentus nav parakstījuši, nav bijuši materiāli atbildīgi, darbības ar skaidru naudu nav veikuši. /pers. S/ bijusi grāmatvede, apstrādājusi firmas dokumentus, veikusi dažādus aprēķinus. Darbavieta bijusi Kastrānes 1 k-2. /pers. CI/ bijis noliktavas strādnieks, kontrolējis preču (LED lampas un to detaļas) iekraušanu, izkraušanu pieteicējas teritorijā Ilzenes ielā.

[5.8.6] VID konstatējis, ka SIA /Nosaukums G/ 2012.gada 28.aprīlī izslēgta no VID ar PVN apliekamo personu reģistra. Norēķinu konts deklarēts *Medicinos Bankas* Lietuvā. Nav izsniegtas licences melno un krāsaino metālu atgriezumu un lūžņu iepirkšanai Latvijā un vairumtirdzniecībai. Gada pārskats par 2011.gadu VID nav iesniegts, savukārt gada pārskatā par 2010.gadu krājumi vai gatavā produkcija pārdošanai nav uzrādīta. Sabiedrība tikai pēc darījumiem ar pieteicēju reģistrējusi struktūrvienību /adrese/. Deklarētais pamatdarbības veids (citur neklasificētie profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi) būtiski atšķiras no strīdus darījumiem ar pieteicēju.

[5.8.7] SIA /Nosaukums G/ PVN deklarācijās par pieteicējai auditējamo periodu uzrādījusi darījumus ar SIA „Pinky LB", savukārt tā deklarējusi darījumus ar SIA „Limenko A", bet kā tās tālākie deklarētie darījumu partneri norādītas SIA /Nosaukums AS/, SIA „JSA", SIA /Nosaukums AT/ un SIA „Rihoks" *(lietas 7.sējuma 2.lapa)*.

VID konstatējis, ka minētie uzņēmumi nebija spējīgi piegādāt preces, lai nodrošinātu darījumu veikšanu starp SIA /Nosaukums G/ un pieteicēju, jo tie faktiski neveic saimniecisko darbību, tiem piemīt fiktīva uzņēmuma pazīmes.

Minēto konstatējumu, VID ieskatā, apliecina: 1) SIA „Pinky LB", SIA „Ankr", SIA „Limenko A" tematiskās pārbaudes akti; 2) SIA „Pinky LB", SIA „Limenko A" juridiskās adreses (struktūrvienības) apsekošanas akti; 3) SIA „Pinky LB" (/pers. CA/ un /pers. CB/), SIA „Limenko A" (/pers. BZ/), SIA /Nosaukums AS/ (/pers. DF/), SIA /Nosaukums AU/ (/pers. DG/), SIA /Nosaukums AT/ (/pers. DH/), SIA /Nosaukums AR/ amatpersonu paskaidrojumi un citi dokumenti; 4) VID Finanšu policijas pārvaldes sniegtā informācija par amatpersonu liecībām; 5) sabiedrību reģistrēto juridisko adrešu namīpašnieku un apsaimniekotāju paskaidrojumi; 6) informācija no CSDD; 7) uzņēmumu sniegtās ziņas VID.

[5.9] Tiesa attiecībā uz pieteicējas darījumiem ar SIA /Nosaukums H/ konstatē turpmāk norādīto.

[5.9.1] Pieteicēja ar SIA /Nosaukums H/ noslēgusi pirkuma līgumu, ar kuru SIA /Nosaukums H/ apņemas nodot pieteicējas īpašumā lietotas tehnoloģiskās iekārtas, metāla izstrādājumus, krāsainos metāllūžņus un atgriezumus. Saskaņā ar līguma nosacījumiem apmaksa tiek veikta pēc preces piegādes un kvalitātes pārbaudes. Pārdevējs apņemas savlaicīgi

paziņot pircējam par preces nosūtīšanu. Ziņojumam jāsatur informācija par preces nosaukumu, nosūtīšanas datumu, preču daudzumu, transportēšanas veidu, līguma numuru un datumu. Pārdevējs nes atbildību par preču izcelsmi.

Darījumu apliecināšanai iesniegts līgums *(lietas 12.sējuma 73.lapa),* pavadzīmes - rēķini, apstrādes akti *(lietas 8.sējuma 65.-83.lapa),* no juridiskajām personām iepirkto krāsaino metāla izstrādājumu izjaukšanas un šķirošanas uzskaites žurnāli, *(lietas 10.sējuma 89.-163.lapa)* un kontu izraksti *(lietas 9.sējuma 198.204.lapa)*.

[5.9.2] 2008.-2010.gadā, vairākkārtīgi veicot SIA /Nosaukums H/ tematiskās pārbaudes *(lietas 8.sējuma 3.-44.lapa),* konstatēts, ka uzņēmuma darbības veids ir metāla atkritumu un lūžņu pārstrāde. SIA /Nosaukums H/ lietotu preci iepērk no SIA /Nosaukums AV/ un SIA /Nosaukums AZ/, bet, pārveidojot to par metāllūžņiem, realizē pieteicējai, no kuras vienlaikus nomā arī telpas.

[5.9.3] Pieteicējas amatpersona /pers. P/ paskaidrojis, ka SIA /Nosaukums H/ ir piegādātājs pieteicējai no 2002.gada. 2011.gadā tās valdes loceklis bija /pers. A0/, kurš pieteicējai kā šī uzņēmuma darbinieks pazīstams jau kopš 2004.gada. SIA /Nosaukums H/ bija licence melno un krāsaino metālu lūžņu un atgriezumu iepirkšanai. Preču pasūtīšana notiek, izmantojot tālruni, e-pastu vai mutiski, tiekoties preču pieņemšanas vietā pieteicējas teritorijā *(lietas 12.sējuma 14.lapa)*.

[5.9.4] SIA /Nosaukums H/ bijusī amatpersona /pers. A0/ apliecinājis sadarbību ar pieteicēju, norādot, ka no pieteicējas puses darījumus organizēja valdes priekšsēdētājs un meistars Andrejs. Preču iekraušanu/izkraušanu veica pieteicējas darbinieki uz līguma pamata, par ko tika piestādīti rēķini. Uzņēmums nomāja struktūrvienību Ilzenes ielā. Pieteicējai pārdotās preces (bronzas bukses, NiCe gredzeni, elektromotori, dzinēji) iegādātas SIA /Nosaukums B0/, SIA /Nosaukums K/ un SIA /Nosaukums BA/ Preces netika glabātas ilgstoši. Starpnieki darījumos nebija iesaistīti *(lietas 8.sējuma 45.-47.lapa)*. Savukārt 2013.gada 31.jūlija iesniegumā /pers. A0/ *(lietas 8.sējuma 58.-59.lapa)* izteicis pretenzijas par VID secināto attiecībā uz darījumiem ar pieteicēju, norādot, ka uzņēmumā viņš darbojies no 2004.gada, VID ir veicis vairākas pārbaudes, nekonstatējot pārkāpumus. SIA /Nosaukums H/ īpašumā nav transportlīdzekļi, jo transportēšanu veica pircēji vai piegādātāji, taču sabiedrības īpašumā bija nekustamais īpašums, kā arī preču krājumi, kas atspoguļots gada pārskatos. SIA /Nosaukums H/ pēc licences anulēšanas vairs nenodarbojās ar metālu atgriezumu un lūžņu iepirkšanu.

[5.9.5] SIA /Nosaukums H/ darba ņēmēji /pers. AC/ un /pers. T/ paskaidrojuši, ka viņi nebija materiāli atbildīgi, /pers. AC/ dokumentus neparakstīja, /pers. T/ bija tiesības parakstīt pavadzīmes. /pers. T/ strādāja par grāmatvedi, apstrādāja firmas dokumentus mājās ar savu personīgo licencēto programmu. Pēc /pers. T/ norādītā, uzņēmuma ofiss atradās /adrese/, bet noliktava /adrese/. SIA /Nosaukums H/ nodarbojās ar lietotu iekārtu (akumulatoru, dzinēju) tirdzniecību. /pers. AC/ strādāja par noliktavas strādnieku. /pers. CT/ darbavieta bija Ilzenes ielā *(lietas 20.sējuma 28.-29., 116.lapa, tulkojums no krievu valodas 119.-120.lapā)*.

[5.9.6] VID konstatējis, ka SIA /Nosaukums H/ iepriekš izsniegtā licence melno un krāsaino metālu atgriezumu un lūžņu iepirkšanai Latvijā un vairumtirdzniecībai anulēta 2009.gada 4.februārī. Norēķiniem par dokumentos uzrādītajām precēm uzņēmums izmantojis norēķinu kontu AS „DNB banka". Uzņēmums 2011.gada 14.decembrī izslēgts no VID ar PVN apliekamo personu reģistra, bet likvidēts 2012.gada 17.decembrī pēc maksātnespējas procesa. SIA /Nosaukums H/ īpašumā nav reģistrēti transportlīdzekļi.

[5.9.7] SIA /Nosaukums H/ PVN deklarācijās par pieteicējai auditējamo periodu uzrādījusi darījumus ar SIA „Bartez" un SIA /Nosaukums B0/, savukārt tās deklarējušas darījumus ar SIA „DPM", SIA /Nosaukums BC/, SIA /Nosaukums BD/, SIA /Nosaukums BE/ un SIA „NEX", bet kā to tālākie deklarētie darījumu partneri norādītas SIA „Excelso" un SIA „Nortal" *(lietas 8.sējuma 2.lapa)*.

VID konstatējis, ka minētie uzņēmumi nebija spējīgi piegādāt preces, lai nodrošinātu darījumu veikšanu starp SIA /Nosaukums H/ un pieteicēju, jo tie faktiski neveic saimniecisko darbību, tiem piemīt fiktīva uzņēmuma pazīmes.

Minēto konstatējumu, VID ieskatā, apliecina: 1) SIA „Bartez" un SIA /Nosaukums BF/ tematiskās pārbaudes akti; 2) SIA „Bartez" juridiskās adreses apsekošanas akts; 3) SIA „Nex" (/pers. BR/ un /pers. BS/), SIA „Nex" (/pers. BV/), SIA „Tile" (/pers. CE/), SIA /Nosaukums AP/ (/pers. DE/) un SIA /Nosaukums BE/ (/pers. DI/) amatpersonu paskaidrojumi un paziņojums; 4) VID Finanšu policijas pārvaldes sniegtā informācija par amatpersonu liecībām; 5) sabiedrību reģistrēto juridisko adrešu namīpašnieku paskaidrojumi; 6) informācija no CSDD; 7) sabiedrību sniegtās ziņas VID.

[5.10] Pārbaudot lietā esošos pierādījumus un uz tā pamata Lēmumā izdarītos secinājumus kopsakarā ar tiesas sēdē nopratināto liecinieku liecībām, tiesa atzīst, ka VID secinājumi par to, ka darījumi ar SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums C/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums E/, SIA /Nosaukums F/, SIA /Nosaukums G/ un SIA /Nosaukums H/ reāli nav notikuši, ir pamatoti. Šādu secinājumu apstiprina tiesas turpmāk norādītie argumenti.

[5.10.1] VID Lēmumā ir vērtējis SIA /Nosaukums B/ darba ņēmēju (grāmatvedes /pers. R/, inženieru /pers. DJ/ un /pers. V/, kā arī noliktavas pārzines /pers. BL/) paskaidrojumus, secinot, ka tie ir pretrunīgi un vispārīgi. Tiesa atzīst, ka minēto personu paskaidrojumi neļauj izprast, kā un kādi darbi reāli ir veikti, kāds ir bijis patiesais nodarbinātības ilgums. /pers. V/ un /pers. DJ/ ir norādījuši, ka montējuši LED gaismekļus, bet nav pieminēts, ka SIA /Nosaukums B/ piegādājusi pieteicējai arī metāllūžņus. To, ka SIA /Nosaukums B/ pieteicējai piegādājusi metāllūžņus, /pers. DJ/ neapstiprināja arī tiesas sēdē, sniedzot liecību. Tai pat laikā no lietā esošajiem pierādījumiem (preču pavadzīmes - rēķini) jāsecina, ka pieteicēja no SIA /Nosaukums B/ iepirkusi arī bronzas bukses, nihroma gredzenus, alumīnija mucas un šie darījumi bijuši samērā regulāri. Tiesa apšauba, ka situācijā, ja SIA /Nosaukums B/ būtu veikusi reālu saimniecisko darbību, tās darbinieki tik mazā uzņēmumā nepārzinātu, ar ko uzņēmums nodarbojas. Šāda situācija drīzāk ir iespējama, ja reāla saimnieciskā darbība nav veikta. Bez ievērības nav atstājams tas, ka /pers. DJ/ bija arī pieteicējas darbinieks.

SIA /Nosaukums B/ bijušā valdes locekļa /pers. AB/ VID sniegtie paskaidrojumi ir pārāk vispārīgi, lai radītu

nepārprotamu ticamību tam, ka SIA /Nosaukums B/ veica reālu saimniecisko darbību. Arī tiesas sēdē, sniedzot liecību, /pers. AB/ *(lietas 20.sējuma 232.lapas otra puse - 235.lapa)* nevarēja pastāstīt par darījuma norises detaļām ne tieši ar pieteicēju, ne saviem piegādātājiem. Liecinieks norādīja, ka preces meklējis caur paziņām, kontaktējies ar dažādiem cilvēkiem, konkrēti neko neatceras. Tāpat liecinieks nespēja atcerēties, kādi viņam bijuši izdevumi. Izanalizējot /pers. AB/ sniegto liecību, secināms, ka liecinieks sniedz tikai tādu informāciju, kas atspoguļota noformētajos dokumentos. Minētais fakts pastiprina aizdomas, ka /pers. AB/ ir piedalījies dokumentu noformēšanā ar pieteicēju, bet reālu saimniecisko darbību nav veicis un preces pieteicējai nav piegādājis.

[5.10.2] SIA /Nosaukums C/ bijusī amatpersona /pers. DK/ bija arī SIA /Nosaukums G/ amatpersona, proti, 2011.gada pirmajā pusē /pers. AA/ sadarbībā ar pieteicēju pārstāvējis SIA /Nosaukums C/, savukārt pēc tam SIA /Nosaukums G/.

Kā tiesas sēdē liecināja /pers. AA/ *(lietas 20.sējuma 235.lapas otra puse - 238.lapa),* SIA /Nosaukums C/ nodibinājis tāpēc, ka SIA /Nosaukums G/ tika izslēgta no PVN maksātāju reģistra, taču pēc būtības darbības virziens bijis identisks. Turklāt, kā norādīja pats liecinieks, no PVN maksātāju reģistra SIA /Nosaukums G/ tika izslēgta dēļ tā, ka lieciniekam nebija licences krāsaino metālu tirdzniecībai. Tai pat laikā, turpinot tādu pašu preču tirdzniecību kā SIA /Nosaukums C/, licence tāpat netika kārtota.

Par LED gaismekļu sastāvdaļu piegādi pieteicējai /pers. AA/ liecināja, ka par šādu preču kvalitāti neko nesaprot, tāpēc par kvalitāti pārliecinājušies pieteicējas darbinieki. Tāpat /pers. AA/ nezināja, kam paredzēti un kam tiek izmantoti MHD sūkņi, kaut arī apstiprināja, ka arī šos sūkņus piegādājis pieteicējai. Tiesas ieskatā, ir nesaprotami, kā var pasūtīt kaut kādas specifiskas lietas, lai pārdotu tās tālāk, ja pati persona nav spējīga pārliecināties par preces kvalitāti.

Arī /pers. AA/ tiesā sniegtā liecība ir vērtējama kā pārāk vispārīga, apstiprinot tikai dokumentos norādīto, bet neizskaidrojot darījumu apstākļus. Piemēram, uz jautājumu, kādi bija ikmēneša izdevumi, liecinieks vien norādīja, ka viss bija minimālās robežās. Skaidrojot, kāpēc izvēlējies kredītiestādi Lietuvā, liecinieks, līdzīgi kā visas pārējās pieteicējas sadarbības partneru bijušās amatpersonas, norādīja, ka kāds to ieteicis, nenorādot, kurš.

[5.10.3] Tiesas sēdēs liecību sniedza arī SIA /Nosaukums D/ bijušās amatpersonas /pers. Z/ un /pers. AD/ *(lietas 20.sējuma 240.-242.lapa un 264.265.lapas otra puse)*.

No abu liecinieku liecībām secināms, ka pieteicējai tirgotas LED izstrādājumu detaļas un alumīnija lietņi. Liecinieki apstiprināja, ka preces piegādājuši tikai pieteicējai, par preču kvalitāti neko nav zinājuši.

Bez ievērības nav atstājams fakts, ka SIA /Nosaukums D/ kā darba ņēmēju bija uzrādījusi noliktavas pārzini /pers. A0/, savukārt /pers. A0/ bija SIA /Nosaukums H/ valdes loceklis, kur /pers. AC/ savukārt bija darbinieks. Tiesa pieļauj, ka vispārīgi šāda situācija, protams, ir iespējama, ka no sākuma persona ir darbinieks, bet pēc tam kļūst par valdes locekli citā uzņēmumā, kur iepriekšējais valdes loceklis ir tikai darbinieks, tomēr, ņemot vērā konkrētās lietas apstākļus, kur jau tā konstatējamas dažādu personu savstarpējas saistības, un to, ka gan SIA /Nosaukums D/, gan SIA /Nosaukums H/ preces piegādāja tieši pieteicējai, šāda situācija jau vērtējama kā apzināti veidota. Turklāt gan SIA /Nosaukums D/, gan SIA /Nosaukums H/ nomāja teritoriju no pieteicējas.

Turklāt, vērtējot liecinieka /pers. A0/ liecību *(lietas 20.sējuma 199.lapas otra puse - 202.lapa),* ka, cik lieciniekam zināms, /pers. AC/ pieteicējai pārdevis citu preci - „kaut kādus magnētisko induktorus, kaut kādus gaismekļu korpusus" -, apšaubāms, ka /pers. A0/ reāli veicis noliktavas pārziņa pienākumus SIA /Nosaukums D/, jo tādā gadījumā /pers. A0/ tomēr būtu precīzi jāzina, kāda prece noliktavā tika uzglabāta.

[5.10.4] Liecinieks /pers. A0/ kā SIA /Nosaukums H/ bijusī amatpersona liecināja, ka SIA /Nosaukums H/ pamatā nodarbojās ar metāllūžņu pirkšanu un pārdošanu. 2009.gadā, pēc liecinieka domām, pārpratuma pēc SIA /Nosaukums H/ tika atņemta melno un krāsaino metāllūžņu iepirkšanas licence, tāpēc pēc tam SIA /Nosaukums H/ nodarbojās ar visu iespējamo rūpniecisko iekārtu pirkšanu un pārdošanu.

No liecinieka liecības secināms, ka pēc būtības, neskatoties uz licences

neesamību un metāllūžņu dēvēšanu par rūpnieciskajām iekārtām, tāpat tirgoti metāllūžņi.

Tiesas ieskatā, arī pieteicējai bija jāpievērš uzmanība, kāpēc piegādātājiem, no kā tiek iepirkti metāllūžņi, nav nokārtoti nepieciešamie dokumenti.

Liecinieks apstiprināja, ka SIA /Nosaukums H/ grāmatvedību kārtojusi /pers. T/. Kā konstatējis VID un ko apliecina lietā esošais līgums *(lietas 9.sējuma 109.lapa),* /pers. T/ pēc tam konsultējusi arī pieteicēju. Minētais papildus apstiprina VID konstatēto darījumu shēmā iesaistīto personu savstarpēju saistību.

[5.10.5] Lieciniece/pers. DM//pers. AE/ *(lietas 20.sējuma 252.lapas otra puse - 253.lapas otra puse)* kā bijusī SIA /Nosaukums E/ amatpersona liecināja, ka bija personīgi pazīstama ar pieteicējas amatpersonu /pers. P/, preces piegādāja tikai pieteicējai un noliktavu nomāja no pieteicējas, tādējādi apstiprinot jau VID konstatēto. Lieciniece arī liecināja, ka norēķinu kontu atvērusi Lietuvas kredītiestādē, jo tā ieteikuši paziņas. Atbildot uz jautājumu, vai lieciniece bija informēta, ka arī viņas vīram piederošais uzņēmums sadarbojas ar pieteicēju, lieciniece atbildēja noliedzoši. Tiesa apšauba, ka vienā ģimenē dzīvojošas personas nezina, ar ko katrs nodarbojas, turklāt arī kā liecinieks izsauktais /pers. P/ uzskatīja, ka /pers. DN/ būtu bijis jāzina par sava vīra uzņēmumu. Turklāt, kā norādīja /pers. P/, /pers. AE/ viņam izstāstījusi par visu savu dzīvi.

Lieciniece nemācēja izskaidrot, kur tiek izmantotas preces, kuras tika tirgotas pieteicējai. Tiesas ieskatā, ja lieciniece tiešām būtu nodarbojusies ar reālu saimniecisko darbību, lieciniece tomēr vairāk būtu informēta par precēm, kuras tiek tirgotas, kaut vai lai zinātu, kādas tieši preces iepirkt no saviem piegādātājiem.

[5.10.6] Attiecībā uz SIA /Nosaukums F/ VID Lēmumā ir vērtējis gan tās resursu trūkumu, gan pārskaitījumu veikšanu

Panamas sabiedrībai, kura savukārt veikusi maksājumus pieteicējai, kas liecina par apzinātas naudas plūsmas izveidošanu.

Liecinieces SIA /Nosaukums F/ bijušās valdes locekles /pers. AF/ tiesas sēdē liecinātais *(lietas 20.sējuma 238.-240.lapa)* neatspēko VID secinājumu, ka SIA /Nosaukums F/ nav veikusi reālu saimniecisko darbību.

Tiesas sēdē lieciniece norādīja, ka skaitījusi naudu uz Pakistānu, jo piegādātājas pārstāvis no SIA /Nosaukums AH/ bija iedevis kontu Pakistānā. Lieciniecei esot bijis vienalga, uz kurieni skaitīt.

Tāpat lieciniece nemācēja tiesas sēdē izskaidrot, kam nepieciešamas un kā tieši izskatās preces, kas tika pārdotas pieteicējai un SIA /Nosaukums B/, līdz ar to nav saprotams, kā pieteicēja varēja pārliecināties par preces atbilstību un kā tās vispār varēja iegādāties.

Liecinieces sniegtā liecība tiesas sēdē, atbildot uz tiesas un VID pārstāves jautājumiem, bija vispārīga, formāli apstiprinot tikai dokumentos norādīto, taču nespējot sīkāk raksturot sadarbības ar pieteicēju norisi.

Lieciniece tiesas sēdē nespēja ticami izskaidrot ne to, kur braukusi pakaļ precei, ne to, kas tad īsti ir braucis un ar ko braucis, jo SIA /Nosaukums F/ rīcībā esošajam transportlīdzeklim, kurš bija iegādāts no pieteicējas, nebija izieta tehniskā apskate un iegādāta obligātā civiltiesiskā apdrošināšana, kas, liecinieces ieskatā, gan nav šķērslis transportlīdzekļa izmantošanai.

[5.10.7] Tiesa kā lieciniekus tiesas sēdē uzklausīja arī /pers. DP/ *(lietas 20.sējuma 192.lapas otra puse - 195.lapa),* kas bija pieteicējas akcionārs, kā arī atbildēja par finanšu jautājumiem, un /pers. P/, kas bija pieteicējas valdes loceklis.

/pers. DP/ nevarēja neko konkrētāku liecināt par sadarbību ar SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums C/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums E/, SIA /Nosaukums F/, SIA /Nosaukums G/ un SIA /Nosaukums H/, jo tas neesot bijis viņa kompetencē, zināja tikai to, ka, piemēram, SIA /Nosaukums C/ un SIA /Nosaukums E/ kaut ko pieteicējai ir piegādājušas. Tai pat laikā no liecības izriet, ka šādu informāciju liecinieks zina tikai no tā, ka, sekojot līdzi finanšu plūsmai, viņš redzēja, ka attiecīgajiem uzņēmumiem tiek novirzīta apjomīga naudas plūsma. Liecinieks arī atcerējās, ka sadarbība bijusi ar SIA /Nosaukums H/, jo tās īpašnieks ir labs liecinieka paziņa, taču par konkrētiem darījuma apstākļiem neko nezināja.

Savukārt /pers. P/ liecināja *(lietas 20.sējuma 255.lapas otra puse - 257.lapas otra puse),* ka pieteicēja metāllūžņus iepirkusi tikai no tādiem uzņēmumiem, kam ir bijušas attiecīgas atļaujas, tai pat laikā attiecībā par strīdus darījuma partneriem norādot, ka no tiem tika pirkti nevis metāllūžņi, bet gan izstrādājumi izjaukšanai, tomēr zinot, ka tie tiks izmantoti kā metāllūžņi pārdošanai. Liecinieka ieskatā, tas nav nekorekti.

Izvērtējot pieteicējas bijušā akcionāra un valdes locekļa liecības, tiesa nekonstatē būtiskus pierādījumus tam, ka VID izdarītie secinājumi būtu nepamatoti.

[5.10.8] Tiesas ieskatā, ja pieteicējas sadarbības partneri būtu veikuši reālu saimniecisko darbību, sniegtie paskaidrojumi VID un arī liecības tiesas sēdē būtu daudz konkrētākas. Neraugoties uz to, ka ir pagājis laiks, tiesa apšauba, ka neviens no lieciniekiem neatcerētos kādus konkrētus nozīmīgus notikumus sadarbībā ar pieteicēju, turklāt vēl ņemot vērā, ka pieteicēja praktiski bija vienīgais to sadarbības partneris. Turklāt praktiski visi lecinieki nemaz īsti nespēja izskaidrot, kur preces tiek izmantotas un kā pārliecināties par to kvalitāti, kas liecina par pilnīgu neieinteresētību saimnieciskās darbības norisē.

Pieteicēja pieteikumā norādījusi, ka VID, pieprasot paskaidrojumus no personām, ir uzdevis tendenciozus jautājumus, kā arī nav precizējis personu paskaidrojumus. Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvim bija tiesības uzdot interesējošus un precizējošus jautājumus izsauktajiem lieciniekiem, taču, kā jau tiesa secināja iepriekš, liecinieku liecības ir tikpat vispārīgas un nekonkrētas kā sniegtie paskaidrojumi VID. Līdz ar to neapstiprinās pieteikumā norādītais, ka VID apzināti nav devis iespēju sniegt pilnīgus paskaidrojumus.

[5.10.9] Bez ievērības nav atstājams fakts, ka SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums C/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums E/, SIA /Nosaukums F/ un SIA /Nosaukums G/ norēķinu konts sadarbībai ar pieteicēju bija atvērts Lietuvas kredītiestādē *Medicinos Bankas*. Neviens no attiecīgo uzņēmumu bijušajiem valdes locekļiem, sniedzot liecību tiesā, nevarēja ticami izskaidrot šādu izvēli un paskaidrot, kādi ir bijuši papildu maksājumi par valūtas konvertāciju, ja norēķini veikti latos, bet Lietuvā darījuma brīdī bija liti. Bijušie uzņēmuma valdes locekļi vien norādīja, ka atvērt bankas kontu tieši Lietuvā ieteikuši paziņas, nenorādot, kādi paziņas. Tiesa apšauba, ka savstarpēji nesaistīti uzņēmumi, veicot reālu saimniecisko darbību un norēķinoties ar piegādātājiem un pasūtītājiem Latvijā, atvērtu norēķinu kontu Lietuvā, turklāt vēl vienā un tajā pašā kredītiestādē.

[5.10.10] Mēģinot izsekot preču izcelsmei, VID ir pārbaudījis pieteicējas tiešo darījumu partneru SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums C/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums E/, SIA /Nosaukums F/, SIA /Nosaukums G/ un SIA /Nosaukums H/ tālākos darījumu partnerus, kas uzskatāmi attēlots VID apkopotajās shēmās *(lietas 2.sējuma 2.lapa, 3.sējuma 2.lapa, 4.sējuma 2.lapa, 5.sējuma 2.lapa, 6.sējuma 2.lapa, 7.sējuma 2.lapa, 8.sējuma 2.lapa)*. No šīm shēmām uzskatāmi redzams, ka darījumu ķēdēs vairākkārt konstatējami vieni un tie paši uzņēmumi. Nevienā no darījumu ķēdēm nav konstatēta reāla preces esamība. Tāpat apstāklis, ka darījumu partneri preci piegādājuši tikai un vienīgi pieteicējai (SIA /Nosaukums F/ pieteicējai un pieteicējas tiešajam darījuma partnerim SIA /Nosaukums B/) neapstiprina reālu saimnieciskās darbības veikšanu. Tiesa apšauba, ka konkrētajā gadījumā bija ekonomiski izdevīgi sadarboties tikai ar vienu pasūtītāju. Turklāt SIA /Nosaukums D/ un SIA /Nosaukums E/ ir vienai ģimenei, proti, vīram un sievai piederoši uzņēmumi, kas piegādā līdzvērtīgas preces tikai pieteicējai. Tāpat, piemēram, SIA /Nosaukums C/, SIA /Nosaukums E/ un SIA /Nosaukums G/ bija viena grāmatvede /pers. DT/.

[5.10.11] Visi pieteicējas sadarbības partneri pēc būtības ir iepirkuši un pēc tam pārdevuši pieteicējai metāllūžņus, tomēr nebija saņēmuši licenci melno un krāsaino metālu atgriezumu un lūžņu iepirkšanai. Lai arī visu pieteicēju sadarbības

partneru amatpersonas tiesas sēdē liecināja, ka viņi nav pārdevuši metāllūžņus, bet gan rezerves daļas, no lietas apstākļiem secināms, ka pēc būtības visi ir apzinājušies, ka pārdod tieši metāllūžņus. Tiesas ieskatā, šāda attieksme, apzināti neievērojot normatīvos aktus, neliecina par godīgu komercpraksi. Turklāt SIA /Nosaukums G/, kā tiesas sēdē norādīja liecinieks /pers. AA/, licences neesamības dēļ bija izslēgta no PVN maksātāju reģistra, kas tomēr netraucēja turpināt strādāt bez licences kā SIA /Nosaukums C/ amatpersonai.

[5.10.12] No darījumu partneru puses ir konstatējama tikai dokumentu formāla parakstīšana. Tas, ka pieteicējas darījumu partneru bijušās amatpersonas formāli apstiprina darījumu norisi, konkrētajā gadījumā liecina tikai par saskaņotu darbību veikšanu. To, ka šāda saskaņota darbība starp pieteicēju un pieteicējas darījumu partneriem ir bijusi iespējama, apstiprina tas, ka pieteicējas amatpersona un pieteicējas darījumu partneru amatpersonas ir bijušas ilgstoši pazīstamas. Ja pieteicēja ilgstoši pazina šīs personas, tad zinot, ka daudzas ir bijušas amatpersonas arī citos uzņēmumos, pieteicējai vajadzētu pievērst uzmanību faktam, kāpēc personas ik pa laikam pārstāv citus uzņēmumus. Tāpat zinot, ka darījumu partneri nomā telpas pieteicējas teritorijā, kaut arī vienīgais to darījumu partneris ir pati pieteicēja, pieteicēja varēja konstatēt, ka nomātā teritorija reāli netiek izmantota. Pieteicējas uzmanību varēja piesaistīt arī tādi apstākļi, kā norēķinu kontu esamība visiem vienā Lietuvas kredītiestādē. Tā kā pieteicēja visus šos apstākļus ir ignorējusi, konstatējama pieteicējas apzināta iesaistīšanās dokumentu formālā parakstīšanā.

Faktam, ka pieteicēja bija iepriekš pazīstama ar darījumu partneru amatpersonām, pašam par sevi nav izšķirošas nozīmes, jo var būt daudz situāciju, kad darījumu partneru amatpersonas ir savstarpēji pazīstamas. Konkrētajā gadījumā VID šo apstākli ņēmis vērā kopsakarā ar konstatēto par pieteicējas darījumu partneru reālas saimnieciskās darbības neveikšanu, secinot, ka savstarpēja pazīšanās ir tikai viens no apstākļiem, kas liecina, ka pieteicēja apzināti ar darījumu partneriem bija iesaistījusies formālā dokumentu noformēšanā, lai gūtu fiskālas priekšrocības.

[5.10.13] Pieteikumā norādīts, ka pieteicējai nozīmīga informācija attiecībā uz preču izcelsmi ir tā, kas pieteicējai to piegādājis. Šādam pieteicējas apgalvojumam var piekrist, jo pieteicējai tiešām nebūtu jābūt atbildīgai par to, kur preci ieguvis tās piegādātājs, taču konkrētajā gadījumā VID ir secinājis, ka tiešie piegādātāji nav preču piegādātāji un pieteicējai tas bija jāzina. Tas, ka VID ir vērtējis tālākos ķēdes darījumus, konkrētajā gadījumā tikai papildus pierāda, ka prece reāli nav bijusi un ļauj izprast izveidoto darījuma ķēdi, kas šajā gadījumā arī ir kā papildu pierādījums personu savstarpējai saistībai.

[5.10.14] Pieteikumā arī pausta neizpratne, kā tādi uzņēmumi kā SIA /Nosaukums H/, SIA /Nosaukums G/ un SIA /Nosaukums B/, ar kuriem pieteicēja sadarbojusies ilgstoši, var tikt uzskatīti par fiktīviem. Tiesa norāda, ka šīs lietas ietvaros jau netiek vērtēta pieteicējas sadarbība, piemēram, ar SIA /Nosaukums H/ kopš 2002.gada. Ne VID, ne tiesa neapgalvo, ka pieteicējai nekad nav bijusi reāla sadarbība ar šo uzņēmumu, konkrētās lietas ietvaros tiek vērtēti VID apstrīdētie darījumi, un tieši konkrēto darījumu īstenošanā ir konstatēta dokumentu formāla noformēšana, reāli nesaņemot preces no rēķinos uzrādītajiem darījumu partneriem.

[5.10.15] Pieteikumā arī norādīts, ka attiecībā uz pieteicējas un to darījumu partneru darījumiem ir pilnībā izpildīti visi likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punktā ietvertie priekšnosacījumi, lai izmantotu tiesības atskaitīt priekšnodokli.

Kā atzīts tiesu praksē, atsaukšanās uz formālu likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punktā paredzēto pienākumu izpildi un formāla minētajā tiesību normā noteikto priekšnosacījumu izpilde nenozīmē, ka nav konstatējama pieteicējas piedalīšanās darījumos ar mērķi izkrāpt nodokli, vai tas, ka pieteicēja zinājusi par šādu darījumu partneru mērķi.

[5.10.16] Pieteicējas pārstāvis tiesas sēdē norādīja, ka veidojas absurda situācija, jo VID atzīst realizāciju gadījumos, kad nav atzīta preces iegāde, savukārt citreiz atzīst iegādi, bet neatzīst realizāciju. Šajā aspektā jāņem vērā, ka tas, ka prece nav iegādāta no konkrētā darījuma partnera, nenozīmē, ka pieteicēja to nevarēja iegūt no cita neuzrādīta darījuma partnera, lai preci realizētu tālāk.

[5.10.17] Pieteicējas darījumos ar konkrētajiem darījumu partneriem ir konstatējamas tik daudz nepilnības, dīvainas sakritības un netipiski apstākļi saimnieciskajai darbībai, ka tos nav iespējams izskaidrot ar nejaušību. Tiesa spriedumā atkārtoti nav analizējusi visus tos apstākļus, kurus ir konstatējis VID, tai skaitā, par nepilnībām pavadzīmēs, iekraušanas/izkraušanas vietu nekorektu norādīšanu, bet analizējusi, tiesas ieskatā, būtiskākos apstākļus, kas pamato VID izdarīto secinājumu Lēmumā, ka darījumi ar SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums C/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums E/, SIA /Nosaukums F/, SIA /Nosaukums G/ un SIA /Nosaukums H/ reāli nav notikuši.

Kā to norādījis Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments 2015.gada 23.marta rīcības sēdes lēmumā lietā Nr.SKA-90 (lieta Nr.A42966209), primāri VID savā lēmumā ir jāsniedz pietiekams pierādījumu kopums un pamatojums apstāklim, ka pieteicēja ir līdzdarbojusies nodokļu izkrāpšanas shēmā vai zinājusi par to.

Konkrētajā gadījumā VID Lēmumā ir plaši analizējis pierādījumu apjomu un izdarījis pamatotu secinājumu, ka pieteicēja nav saņēmusi preces no SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums C/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums E/, SIA /Nosaukums F/, SIA /Nosaukums G/, kā arī no SIA /Nosaukums H/, proti, darījumi pieteicējas un minēto uzņēmumu starpā nav notikuši. Arī VID izvirzītie argumenti, no kā izriet secinājumi, ka pieteicēja par to ir zinājusi, jo pati ir iesaistījusies dokumentu noformēšanā par faktiski neesošiem darījumiem, kas ietverti Lēmuma 131.-142.lapā, ir loģiski un pamatoti ar lietā konstatētajiem apstākļiem.

[5.11] Tiesa attiecībā uz darījumiem par pieteicējas sniegtajiem pakalpojumiem (telpu, laukuma nomu un preču iekraušanas/izkraušanas pakalpojumi) SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums E/, SIA /Nosaukums F/ un SIA /Nosaukums H/ konstatē un secina turpmāk norādīto.

[5.11.1] Darījumu apliecināšanai iesniegti pieteicējas vārdā izrakstītie faktūr-rēķini un neapdzīvojamo telpu nomas

līgumi ar SIA /Nosaukums D/ *(lietas 12.sējuma 89.lapas otrā puse - 92., 134.-137.lapa, 20.sējuma 45.-48., 49.-55., 127.lapa),* SIA /Nosaukums B/ *(lietas 12.sējuma 97.lapas otrā puse - 98.lapa, 121.-125.lapa, 20.sējuma 30.-38., 39.-44., 128.lapa),* SIA /Nosaukums F/ *(lietas 12.sējuma 99.lapas otrā puse - 106.lapa, 20.sējuma 68.-73., 74.-81.lapa),* SIA /Nosaukums E/ *(lietas 12.sējuma 107.lapas otrā puse - 115.lapa, 20.sējuma 56.-58., 59.-67.lapa)* un SIA /Nosaukums H/ *(lietas 12.sējuma 116.lapas otrā puse - 119.lapa, 20.sējuma 82.-85., 86.-88.lapa).*

[5.11.2] Ņemot vērā, ka tiesa spriedumā iepriekš ir nonākusi pie secinājuma, ka pieteicējas darījumi ar SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums E/, SIA /Nosaukums F/ un SIA /Nosaukums H/ reāli nav notikuši, bet tie noformēti tikai dokumentāri, atzīstams, ka arī šie pieteicējas sniegtie pakalpojumi ir noformēti tikai dokumentāri, jo reāli šie pakalpojumi, balstoties uz iepriekš izdarītajiem secinājumiem, nav sniegti.

Līdz ar to atzīstams, ka VID pamatoti nav atzinis šos sniegtos pakalpojumus par reāli notikušiem.

[5.12] Tiesa attiecībā uz pieteicējas darījumiem ar trešo valstu uzņēmumiem - Apvienoto Arābu Emirātu uzņēmumu *Edison Electric,* Kipras uzņēmumu *Arolsen Ltd,* Indijas uzņēmumiem *Mahesh Metalloys Private Limited, Stallion Impex Co Ltd, Bright Trading Company,* Taivānas uzņēmumu *Long Tsuen Industrial Co Ltd,* Vjetnamas uzņēmumu *KJ Engineering & Construction Co Ltd,* Taizemes uzņēmumiem *Geecorp Co Ltd* un *KPS International Trade Co Ltd* - konstatē un secina turpmāk norādīto.

[5.12.1] Pieteicēja noslēgusi vairākus tipveida pārdošanas līgumus ar Arābu Emirātu uzņēmumu *Edison Electric (lietas 14.sējuma 114.-145.lapa),* Kipras uzņēmumu *Arolsen Ltd (lietas 14.sējuma 36.-57., 80.lapa),* Indijas uzņēmumiem *Mahesh Metalloys Private Limited (lietas 14.sējuma 102.lapa), Stallion Impex Co Ltd (lietas 14.sējuma 101.lapa)* un *Bright Trading Company (lietas 14.sējuma 113.lapa),* Taivānas uzņēmumu *Long Tsuen Industrial Co Ltd (lietas 14.sējuma 100., 112.lapa),* Vjetnamas uzņēmumu *KJ Engineering & Construction Co Ltd (lietas 14.sējuma 97.-99., 103.-109.lapa),* Taizemes uzņēmumiem *Geecorp Co Ltd (lietas 14.sējuma 110.-111.lapa)* un *KPS International Trade Co Ltd (lietas 14.sējuma 146.-149.lapa).* Saskaņā ar līgumiem pieteicēja apņemas pārdot MHD induktora sūkņu komplektus, LED apgaismošanas sistēmas, sagataves alumīnija lietņu izstrādājumiem. Līgumos norādīts, ka cena par preci fiksēta *euro* saskaņā ar rēķinu, samaksa 90 dienu laikā no preču iekraušanas datuma, piegādes noteikumi atbilstoši Incoterms 2000 vai 2010, EXW uz adresi SIA /Nosaukums M/, Kundziņsala 10, sk.line 16, Rīga, Latvija. Pēc preces ievešanas ostas teritorijā puses saskaņo konosamenta tekstu. Pircējs apņemas informēt preces pārvadātāju (SIA /Nosaukums BG/) par to, ka konosamenta oriģināli netiks izsniegti bez atļaujas saņemšanas no preces nosūtītāja (pārdevēja). Līdz kravas nogādāšanai saņemšanas ostā kravas nosūtītāja pienākums ir nosūtīt kravas saņēmējam ķīmisko analīžu pārskatu par tā nosūtītās kravas sastāvu. Nevienai no pusēm nav tiesību nodot savus pienākumus pēc šī līguma trešajām pusēm bez otras puses rakstiskas piekrišanas. Visi grozījumi un papildinājumi ir spēkā tikai rakstveidā. Līgumos nav norādīts darījuma personas pārstāvības tiesības, atsevišķos līgumos nav norādīts darījuma personas vārds un uzvārds.

[5.12.2] Darījumu apliecināšanai iesniegti arī kravu SIA „/pers. BE/" manifesti un pieteicējas kravas eksporta pavaddokumenti (CMR) *(lietas 15.sējums, 10.sējuma 32.-39.lapa),* kuros kā preču pārvadātājs līdz izkraušanas vietai *RTO, Kravu termināls, Latvia* vai *RTO, BCT, Latvia,* uzrādīta SIA „Akmeņgrāvis", kā preču saņēmējs uzrādīts zīmogs ar SIA „Kravu termināls" vai SIA „/pers. B0/" rekvizītiem.

[5.12.3] SIA /Nosaukums BH/ amatpersona /pers. E0/ paskaidrojumus sniedzis 2013.gada 14.martā u n 2012.gada 20.decembrī *(lietas 13.sējuma 92.-98.lapa un lietas 20.sējuma 89.-90.lapa),* norādot, ka transporta pieteikumus veica pieteicēja, iekraušanu ar autokrānu veica pieteicēja un SIA „Kravu termināls". Pie iekraušanas tika iedoti CMR, kur uzrādīts konteinera numurs, plombas numurs un uzņēmuma nosaukums, tie tika salīdzināti. /pers. E0/ nebija iespējas redzēt, kāda prece faktiski konteinerā atrodas, jo viņa klātbūtnē konteineri netika atvērti. Preces iekraušana notika pieteicējas teritorijā, prece pārvadāta saskaņā ar CMR. Nedēļas laikā /pers. E0/ veda tukšos konteinerus un pēc tam pēc pieprasījuma veda pilnos uz ostu. Iebraucot pieteicējas teritorijā, /pers. E0/ netika prasīti dokumenti vai iebraukšanas mērķis. Caurlaides netika noformētas.

/pers. E0/ kā liecinieks tiesas sēdē liecināja *(lietas 20.sējuma 198.-199.lapas otra puse),* ka SIA /Nosaukums BH/ pats bija gan direktors, gan šoferis. 2011. un 2012.gadā pieteicēja bija vienīgais uzņēmums, kam sniegti pakalpojumi. Liecinieks pieteicējai no ostas vedis tukšus konteinerus, bet atpakaļ uz ostu vedis pilnus. It kā redzējis, ka konteineros tiek krauti metāllūžņi, bet precīzi, kāda krava bijusi konteineros, nav zinājis. Sākotnēji, kad liecinieks no Daugavpils atbraucis meklēt darbu Rīgā, no pieteicējas puses pazinis darbinieku, kas bijis liecinieka radinieks un kurš palīdzējis iekārtoties darbā. Līdz ar to ar pieteicēju sadarbība bijusi ilgstoša. Tai pat laikā sadarbības līgums bijis tieši ar SIA /Nosaukums M/, kas arī veicis samaksu par pārvadājumiem.

[5.12.4] SIA „Kravu termināls" informējusi VID, ka SIA „Kravu termināls" atbildīgās personas pieņēma kravas, kas tika ievestas sabiedrības brīvās zonas uzņēmumā, veica nepieciešamās formalitātes, pēc tam organizēja šo kravu pārvešanu uz nākamo brīvās zonas uzņēmumu SIA „/pers. B0/" Attiecībā uz kravām, kuras sabiedrības brīvās zonas uzņēmumā kāda iemesla dēļ nevarēja ievest, atbildīgās personas nepieciešamās formalitātes veica SIA „/pers. B0/" brīvās zonas uzņēmumā. SIA „Kravu termināls" valdes loceklim nav iespējams identificēt konkrētas personas, kuras kontaktējās ar darbiniekiem, pasūtot un izpildot pasūtījumus. Nekādas darbības, atskaitot dokumentu noformēšanu un/vai nodrošinājuma uzlikšanu kravām, netika veiktas. Iesaistīti bija tikai cilvēkresursi. Konteineri tika identificēti, salīdzinot sabiedrības rīcībā esošos dokumentus ar uz konteinera esošajām identificējošajām numurzīmēm. Sabiedrība paļāvās uz muitas dienestu veikto risku analīzi, jo kravas tika noformētas izvešanas procedūrai bez kravas daļējas vai padziļinātas pārbaudes. Informācija, tai skaitā pavaddokumentu reģistrācijas numuri, tika ierakstīti reģistros, kuri reizi mēnesī nodoti VID Muitas pārvaldei. Jūras konosementos ziņas tiek ierakstītas, vadoties pēc datiem, kas ietverti kravas pavaddokumentos, kas pievienoti pie izvešanas

muitas deklarācijām, kā arī citos komersanta rīcībā esošos dokumentos. SIA „Kravu terminmāls" nav nepieciešams saņemt informāciju no preču saņēmējiem par preču saņemšanu galapunktā. Kravu ekspedīcijā krava tiek apstrādāta, - pieņemta, pieņemta uzglabāšanai, pamatojoties uz kravas pavaddokumentos norādīto informāciju vai arī informāciju, kas tiek iegūta pēc fakta ar nosacījumu, ka saskaņā ar noslēgto ekspedīcijas vai glabājuma līgumu attiecīgi ekspeditoram vai glabātājam jāveic kravas faktiskā pārbaude. Saskaņā ar komercpraksē iedibināto principu kravas ekspeditors neatver iepakojumus, ja to neparedz konkrēti līguma nosacījumi vai šāda nepieciešamība izriet no lietas faktiskajiem apstākļiem (bojāta transportēšanas tara vai iepakojums). Informācijai pievienotas dokumentu kopijas - rēķini par pakalpojumiem, kontu izraksti, līgumi, CMR un eksporta deklarācijas *(lietas 3.sējuma 61.-63.lapa, 9.sējuma 261.lapas otrā puse - 311.lapa)*.

Bez ievērības nav atstājams SIA /Nosaukums M/ norādītais *(lietas 3. sējuma 62. lapa),* ka izskatāmajā lietā šos kravas pavaddokumentus sabiedrībai, kura fraktēja minēto kravu jūras pārvadājumus, sagatavoja un citu informāciju sniedza sabiedrības atbildīgās amatpersonas, kuras tika atbrīvotas no darba drīz pēc tam, kad 2011.gadā nodokļu administrācija pabeidza pārbaudes SIA /Nosaukums M/ brīvās zonas uzņēmumā, no kurām izrietēja, ka minētās amatpersonas savus pienākumus bija veikušas paviršu un nolaidīgi, atsevišķos gadījumos pat pārkāpjot tiesību aktos noteikto kārtību.

Tiesas sēdē liecību sniedza SIA „Kravu terminmāls" valdes loceklis /pers. EC/ *(lietas 20.sējuma 197.-198.lapa)*. Liecinieks norādīja, ka SIA /Nosaukums M/ bija līgums ar pārvadātāju, kurā vadāja konteinerus no pieteicējas. Liecinieks skaidroja, ka SIA /Nosaukums M/ nodarbojas ar preču izkraušanu, iekraušanu, uzglabāšanu noliktavā.

Liecinieka liecība vērtējama kā vispārīga attiecībā uz SIA /Nosaukums M/ darbību, taču tā tieši neapstiprina, vai pieteicēja reāli eksportējusi preci, kādu preci un kādā apjomā.

[5.12.5] SIA „/pers. B0/" informējusi VID, ka laikā no 2011.gada 1.janvāra līdz 2012.gada 31.janvārim uzņēmums nav sniedzis kravas pārkraušanas pakalpojumus ne pieteicējai, ne SIA „Kravu terminmāls" *(lietas 3.sējuma 59.lapa)*.

[5.12.6] Kipras nodokļu administrācija, sniedzot atbildes uz VID pieprasījumiem, norādījusi, ka uzņēmums *Arolsen Ltd* laika periodā no 2011.gada 1.novembra līdz 2012.gada 31.janvārim deklarējis darījumus ar pieteicēju, tomēr saskaņā ar grāmatveža informāciju preces faktiski netika nogādātas Kiprā, iegādes nav deklarētas, preces tālāk pārdotas Apvienotajiem Arābu Emirātiem. Preces no Latvijas uz Grieķiju transportētas ar kravas automašīnām, iekrautas kuģos un nogādātas uz Apvienotajiem Arābu Emirātiem. Preču transportēšanu no Latvijas uz Grieķiju veikusi SIA /Nosaukums L/ un SIA /Nosaukums BI/, bet no Grieķijas - ELEKON - 2010 E.O.O.D. *Arolsen Ltd* amatpersonas norāda, ka nepazīst /pers. P/. /pers. AJ/ nav *Arolsen Ltd* darbiniece, viņa uzņēmuma vārdā nav parakstījusi līgumus, iespējams, /pers. AJ/ paraksts ir viltots. /pers. ED/ un /pers. AJ/ ir advokātu biroja darbinieki, viņi nav tikušies ar /pers. P/. Faktiskais *Arolsen Ltd* īpašnieks /pers. EE/ ir piekritis darījumu noteikumiem ar pieteicēju, taču nav zināms, kurš parakstījis līgumus *(lietas 19.sējuma 52.-132., 185.-327.lapa)*.

[5.12.7] No /pers. AJ/ vārdā 2013.gada 12.augustā sastādītā paskaidrojuma izriet, ka viņa ir *Arolsen Ltd* direktore un pilnvarotā persona. /pers. AJ/ apliecina darījumus ar pieteicēju, vienlaikus sniedzot aprakstu par tiem *(lietas 9.sējuma 120.123.lapa)*. Aprakstā, piemēram, norādīts, ka pirmo darījumu laikā uzņēmuma /pers. K/ darbinieki veica vizuālo kontroli ceļā uz Grieķiju, pēc naudas saņemšanas par precēm tiek dots norādījums grāmatvedim veikt maksājumu pieteicējai.

Nav skaidrs, kādos apstākļos un kā uzdevumā ir tapuši šie paskaidrojumi, turklāt tie ir pretrunā ar tiesas sēdē uzklausītās liecinieces /pers. EF/ sniegto liecību, ka strādāts tiek tikai ar dokumentiem un fiziski prece nav pārbaudīta.

Tiesa nekonstatē objektīvu pamatu piešķirt lielāku ticamību šim rakstītajam paskaidrojumam, par kura tapšanas apstākļiem nav skaidrības, iepretim Kipras nodokļu administrācijas sniegtajai informācijai.

[5.12.8] /pers. EF/ vārdā 2013.gada 12.augustā sastādītā paskaidrojumā apliecināta sadarbība starp pieteicēju un Kipras uzņēmumu Elsever Ltd *(lietas 9.sējuma 134.-138.lapa)*. /pers. EF/ arī 2013.gada 1.augustā, sniedzot paskaidrojumu VID, apliecinājusi sadarbību ar pieteicēju *(lietas 11.sējuma 83.-86.lapa)*.

/pers. EF/ tika uzklausīta kā lieciniece arī tiesas sēdē *(lietas 20.sējuma 253.lapas otra puse-255.lapas otra puse)*. Atbilstoši /pers. EF/ liecinātajam /pers. EF/ strādā advokātu birojā Kiprā. Pieteicējas vīrs /pers. ED/ bija personīgi pazīstams ar pieteicējas pārstāvi Alekseju. Pieteicējas pārstāvji vēlējušies atrast klientus Kiprā, kam eksportēt savus produktus. Uz šo advokātu biroju e-pastus sūtījuši divi pieteicējas pārstāvji, proti, Aleksejs un Semjons. Uzvārdus lieciniece neatcerējās. Skaidrojot advokāta biroja lomu pieteicējas darījumos ar darījuma partneriem Kiprā, lieciniece skaidroja, ka bijis viens klients no Ukrainas, kurš izrādījis interesi par pieteicēju. Kā tieši notikusi pieteicējas un šī klienta pirmā tikšanās, lieciniece neatcerējās, bet tikušies esot. Advokātu biroja klienti bieži vien nevēloties, lai tiktu norādīta viņu kompānijas adrese un vārdi, tāpēc birojs pārstāv šos klientus, taču finālā darījums notiek ar to uzņēmumu, kas tiek pārstāvēts. Vairākiem uzņēmumiem lieciniece ir kā direktore, bet patiesībā tie pieder citiem cilvēkiem. Tad, kad pieteicēja atsūtīja dokumentus, tos parakstīja lieciniece vai otra biroja pārstāve.

No liecinieces skaidrotā secināms, ka viņa praktiski pilda grāmatvedes funkcijas, redz tikai dokumentus. Lieciniece norādīja, ka nekad nav redzējusi ne preci, ne mašīnas, kas tās pārvadā, ne arī iekraušanas procesu.

Lieciniece skaidroja, ka konkrētais advokātu birojs pārstāv 10 000 Kipras uzņēmumu, kuriem lieciniece un citi biroja līdzstrādnieki ir kā direktori un akcionāri. Liecinieces vīrs arī ir viens no juristiem birojā, savukārt /pers. AJ/ ir sekretāre, bet viņa arī ir viena ukraiņu uzņēmuma direktore. Šis ukraiņu uzņēmuma pārstāvis, ar kuru sadarbība bijusi arī pieteicējai, ir /pers. EH/, kuram pieder 10 vai vairāk uzņēmumu. Pieteicējai sadarbība notikusi ar vairākiem /pers. EH/ piederošiem uzņēmumiem.

Uz jautājumu, vai /pers. EH/ ir ticies ar pieteicējas pārstāvi, lieciniece atbildēja, ka, loģiski domājot, viņiem būtu vajadzējis tikties.

Atbildot uz jautājumu, vai var būt pilnvara pilnībā pārstāvēt Arolsen Ltd, kas ir /pers. EH/ piederošs uzņēmums, lieciniece skaidroja, ka pilnvaras tiek dotas, lai parakstītu dokumentus vai pārstāvētu bankā. Biroja pārstāvjiem nav tiesību pārstāvēt uzņēmumus, lai slēgtu līgumus vai vienošanās. Tikai tad, kad vienošanās ir noslēgta, biroja darbiniekiem ir tiesības parakstīt dokumentus saskaņā ar klienta instrukcijām.

Kopumā izanalizējot /pers. EF/ liecību, secināms, ka tā nevar apstiprināt ne to, kāda prece, kad un vai vispār reāli ir nonākusi Grieķijā un tālāk uz citām valstīm, jo lieciniece ir redzējusi tikai dokumentus. Turklāt, ņemot vērā ievērojamo skaitu uzņēmumus, kuri tiekot pārstāvēti, ir arī apšaubāms, cik precīzi var atcerēties, kādi dokumenti kādos gadījumos bijuši. Tai pat laikā lieciniece apgalvoja, ka biroja darbiniekiem nav tiesību slēgt līgumus un vienošanos, bet, kā redzams no lietā noslēgtajiem līgumiem, daudzus ir parakstījusi /pers. AJ/. Tādējādi tiesa lielāku ticamību piešķir Kipras nodokļu administrācijas norādītajam, ka paraksts varētu būt viltots.

[5.12.9] SIA /Nosaukums L/ amatpersona /pers. AP/ paskaidrojis, ka transporta pieteikumus no pieteicējas uz Grieķiju veica Kipras uzņēmums *Arolsen Ltd.* Apmaksu veica *Arolsen Ltd.* /pers. AP/ nav zināms, kas pasūtīja un apmaksāja preču iekraušanas/izkraušanas darbus. Iekraušana veikta ar pieteicējas darbiniekiem un tehniku, Grieķijā izkraušanu veica *DJ Logistics* darbinieki. Pirms iekraušanas prece apskatīta, vadītājs pārliecinājies par kravas stāvokli, pārbaudījis preci, salīdzinot ar ierakstiem CMR. Krava bijusi kartona kārbās uz paletēm, metāla detaļas uz paletēm vai liela izmēra koka kastēs. SIA „OK Auto" nav informācijas par kravas apdrošināšanu. Kravas transportēšanas laikā visi dokumenti, kas apliecina kravas transportēšanu, atrodas pie autovadītāja. Par CMR noformējumu atbild kravas nosūtītājs. Braucienos uz Grieķiju papildiekraušana citās vietās nav bijusi. No Grieķijas transportlīdzekļi atgriezās ar kravu uz Latviju, Lietuvu, Igauniju, Poliju. Tika iekrautas metālkonstrukcijas, konservi, marmora šķirbas, ADR kravas. Transportlīdzeklis pieteicējas teritorijā tiek ielaists pēc automašīnas numura un autovadītāja vārda un uzvārda nosaukšanas *(lietas 13.sējuma 121.-124.lapa)*.

Tiesas sēdē kā liecinieks /pers. AP/ *(lietas 20.sējuma 191.lapas otra puse - 192.lapas otra puse)* apstiprināja, ka sadarbība ar pieteicēju ir bijusi.

Liecinieks liecināja, ka vestā krava ir bijusi metāli, lējumi, loksnes. Ja krava vesta uz Vāciju, Čehiju, tad samaksu veikusi pieteicēja, bet tad, kad krava vesta uz Atēnām, maksāja no Kipras.

[5.12.10] SIA „OK Auto" transportlīdzekļu vadītāji /pers. AR/, /pers. AS/, /pers. AT/ un /pers. AU/ paskaidrojuši, ka viņi uz Grieķiju veda tikai pieteicējas preci, atpakaļceļā brauca ar kravu (alumīnija sagataves, gatavie izstrādājumi, metāls). /pers. AR/, /pers. AS/ un /pers. AU/ norādījuši, ka iekļūšanai pieteicējas teritorijā caurlaides netika izsniegtas, savukārt /pers. AT/ paskaidro, ka caurlaides tika izsniegtas un tās reģistrēja apsardzes darbinieks. Prece bija novietota uz paletēm kartona vai koka kastēs. /pers. AU/ pārbaudījis tikai iepakojumu skaitu *(lietas 3.sējuma 35.-40., 41.-46., 47.-52., 53.-58.lapa)*.

[5.12.11] Pieteicējas amatpersona /pers. P/ 2013.gada 25.aprīlī par darījumiem ar Kipras uzņēmumiem paskaidrojis, ka 2011.gada beigās vizītē sabiedrībā ieradās Latvijas konsuls Kipras Republikā /pers. ED/. Viņš vairākkārtīgi uzturējies Latvijā un pārzina tās uzņēmējdarbības vidi. Tikšanās laikā no pieteicējas ražotās produkcijas /pers. ED/ sākotnēji ieinteresēja MHD sūkņu iekārtas. Sākotnēji pārrunas bija par MHD sūkņu iekārtu iegādi un attiecīga līguma slēgšanu. Pakāpeniski, ņemot vērā /pers. ED/ plašo paziņu loku, /pers. ED/ palīdzējis atrast jaunus sadarbības partnerus Kiprā. Pirmie sadarbības līgumi noslēgti ar *Arolsen Ltd.* Ar /pers. ED/ ir iespēja sazināties pa tālruni, faksu un e-pastu. Pārdošanas līgumus parakstījušas personas, kuras ir norādītas kā paraksttiesīgas attiecīgo komersantu reģistrācijas dokumentos. Pieteicējas rīcībā ir komersantu reģistrācijas dokumentu kopijas. Līgumus sagatavoja pieteicējas darbinieki. No pieteicējas puses līgumu noteikumi bija saskaņoti ar /pers. P/. Kipras komersantu pārstāvji pieteicējas klātbūtnē līgumus neparakstīja, to darīja Kiprā. No pieteicējas puses līgumi tika parakstīti Rīgā. Līguma noteikumi un sadarbības process tika pārrunāts pa telefonu, Skype vai e-pastu. Bez valdes priekšsēdētāja pārrunās piedalījās arī citi darbinieki. Pieteicējas darbinieki ar komersantiem tikās arī Kiprā. Transportu pasūtīja un apmaksāja Kipras komersanti, ko var redzēt no piegāžu noteikumiem, kas atrunāti līgumos. Preces iekraušana transportlīdzekļos notika ar pieteicējas autoiekrāvējiem un darbinieku palīdzību, izkraušanu organizēja Kipras komersanti. 2012.gadā saņemtas pretenzijas no *Amber Lines Ltd* par kvalitātes neatbilstību daļai no apgaismošanas iekārtām *(lietas 12.sējuma 58.-59.lapa)*.

/pers. P/ tiesas sēdē liecināja, ka metāllūžņus pārdevuši sadarbības partnerim Indijā Mahesh vai Stallion, kas bijis kā starpnieks. Prece sūtīta pa jūru. Savukārt gaismekļi sūtīti uz Kipras firmu Grieķijā. Viens no akcionāriem esot iepazinies ar /pers. ED/.

Pieteicējas bijušais akcionārs /pers. DP/ attiecībā par pazīšanos ar /pers. ED/ tiesas sēdē liecināja, ka /pers. ED/ agrāk bija Latvijas konsuls Kiprā, labi pazina pieteicēju un Latvijas biznesa vidi, liecinieks ir arī personīgi labi pazīstams ar /pers. ED/. /pers. EN/ pieteicēju iepazīstinājis ar Kipras kompānijām. Līgumi ar Kipras kompānijām slēgti tādējādi, ka no Kipras puses parakstītus līgumus atvedis /pers. ED/, kurš Kipras kompānijas izmantojis pēc saviem ieskatiem, tās bieži mainot. Ar elektroietaisēm saistītā produkcija praktiski visa esot pārdota Kipras kompānijai, viss tika nosūtīts uz Grieķiju. Pieteicēja sūtījusi mašīnas uz Atēnām, no turienes, cik pieteicējai bijis zināms, konteineri tika sūtīti uz Arābu Emirātiem, taču šī informācija no pieteicējas slēpta.

Liecinieks/pers. EO/ *(lietas 20.sējuma 202.-204.lapas otra puse),* bijušais pieteicējas transportēšanas un ekspedīcijas nodaļas priekšnieks, tiesas sēdē liecināja, ka pārsvarā uz trešajām valstīm tika eksportēti metāllūžņi, vēlāk arī LED izstrādājumi. Liecinieks arī zināja nosaukt, kādām Grieķijas kompānijām preces tika sūtītas. Taču sniegtās liecības vērtējamas kā vispārīgas par to, kā tiek pasūtīts transports, ar ko notiek sarunas. Šī liecinieka liecību tiesa jebkurā gadījumā vērtē kritiski arī tādēļ, ka liecinieks, kā viņš pats tiesai norādījis, ir iepazinies ar audita lietu, palīdzējis sagatavot atbildes

audita laikā, kā arī uz tiesas sēdi liecinieku palūdzis atnākt pieteicējas bijušais vadītājs. Minētais kopumā liecina par to, ka liecinieks varētu būt ieinteresēts sniegt liecību pieteicējas interesēs. Tai pat laikā liecība kopumā tāpat nedod skaidru priekštatu par to, kā tieši notikuši strīdus eksporta darījumi.

[5.12.12] Izvērtējot kopumā lietā esošos dokumentus, tai skaitā līgumus ar trešajām valstīm, kopsakarā ar liecinieku sniegtajām liecībām un iepriekš šo liecinieku sniegtajiem paskaidrojumiem VID, nav skaidrības ne par to, kāda krava tieši vesta, kur vesta un kam ar ko bijuši norēķini.

Piemēram, SIA /Nosaukums L/ pārstāvis, kas nodrošinājis kravas vešanu uz Grieķiju, liecināja, ka uz turieni vesti metāla izstrādājumi, savukārt no noslēgtajiem līgumiem un /pers. P/ un /pers. DP/ paskaidrojumiem izriet, ka tikai produkcija, kas saistīta ar LED gaismekļiem.

Ne no /pers. DP/, ne /pers. P/, ne /pers. EF/ tiesa nav guvusi izmeļošu priekšstatu, kā tad īsti notikusi preču eksportēšana, visu liecinieku liecībās konstatējamas būtiskas pretrunas. Piemēram, no /pers. EF/ liecības izriet, ka ne viņa, ne arī /pers. AJ/ nevarēja slēgt pašus līgumus, tai pat laikā /pers. AJ/ norādījusi, ka ir slēgusi līgumus. /pers. DP/ skaidroja, ka vispār nav bijis zināms, uz kurām valstīm tieši tālāk no Grieķijas krava sūtīta, tai pat laikā līgumos, ko parakstījusi pieteicēja, jau ir norādītas konkrētas valstis.

Tiesas ieskatā, ja pieteicējas eksporta darījumi būtu bijuši reāli, vismaz kāds no pieteicējas pārstāvjiem precīzi zinātu darījuma detaļas. Konkrētajā gadījumā visi paskaidrojumi ir vispārīgi un savstarpēji pretrunīgi. Bez ievērības nav atstājams fakts, ka pārstāvis no Kipras pieteicējas pārstāvim ir personīgi pazīstams, no pieteicējas paskaidrojumiem secināms, ka pieteicēja uzticējusies šim starpniekam un tai pat vairs nav bijis aktuāli ne tas, uz kurieni tieši prece tiek eksportēta, ne kas tieši veiks samaksu. Tiesa apšauba, ka situācijā, ja pieteicēja eksportē savu preci, tai būtu vienaldzīgi, kur tā tieši tiks izmantota. Tāda informācija, tiesas ieskatā, būtu nepieciešama kaut vai pieteicējas reklāmas nolūkos.

Pieteicējai nav pietiekami atsaukties vienīgi uz formālo datu par darījumu partneri pārbaudi. Tai ir jāspēj sniegt skaidru darījuma un tā noslēgšanas apstākļu raksturojumu. Tas nenozīmē, ka tādējādi netieši tiek radīts nepamatots personas pienākums pārbaudīt savu darījuma partneri *(sk. Augstākās tiesas 2014.gada 11.septembra rīcības sēdes lēmuma lietā Nr. SKA-522-14 8.punktu)*.

Tiesas ieskatā, veicot arī eksporta darījumus un piemērojot PVN 0 % likmi, pieteicējai ir jāpārzina, kā un uz kurieni eksporta darījumi notiek. Nevar piekrist, ka pieteicējai tikai jāpārliecinās par preču iekraušanu un tālākais, tai skaitā fakts, no kā tiek saņemta samaksa, pieteicējai varētu būt nesvarīgs.

Kā atzinusi Augstākā tiesa, ja nodokļu maksātājs saistībā ar darījumu norisi demonstrē vienaldzību vai pārmērīgu paļaušanos uz izpildītāju, tas pamatoti var tikt vērtēts kritiski *(sk. Augstākās tiesas 2014.gada 11.septembra rīcības sēdes lēmuma lietā Nr. SKA-522-14 12.punktu)*.

[5.12.13] Tiesa ņem vērā arī visus tos apstākļus, ko konstatējis VID un ar ko VID pamatojis Lēmumu, secinot, ka strīdus eksporta gadījumi nav notikuši, tai skaitā to, ka nav identificējami preču piegādātāji, nav noliktavas uzskaites dati, kas apstiprinātu LED apgaismes sistēmas korpusus kā pašražotās preces, kā arī konstatētais saistībā ar nepietiekamo darbaspēku, lai saražotu grāmatvedības reģistros norādīto LED gaismekļu daudzumu.

VID saistībā ar LED gaismekļu un MHD sūkņu ražošanu vērtējis arī to, ka pieteicēja nav šīs preces atbilstoši sertificējusi. To, ka šāda sertifikācija nav bijusi, bet ir bijusi nepieciešama, VID ir pamatojis ar iegūto turpmāk norādīto informāciju.

[5.12.13.1] VSIA „Sertifikācijas un testēšanas centrs" Atbilstības novērtēšanas nodaļa 2013.gada 15.novembra vēstulē Nr.1-9/679 informēja VID, ka 2009.gada 23.janvārī pieteicējai izsniegts atbilstības apliecinājums Nr.6-05-2009 par magnēthidrodinamisko sūkņu (MHD) atbilstību normatīvo aktu prasībām, taču tas ir zaudējis spēku ar jauna normatīvā akta stāšanos spēkā. Atbilstības apliecinājumi ielu un industriālam apgaismojumam LED 1500 un LED 9600 pieteicējai nav izsniegti. Citi atbilstības apliecinājumi uz šiem produktiem nav attiecināmi, jo atšķiras tehniskais raksturojums *(lietas 10.sējuma 40., 83.lapa)*.

[5.12.13.2] Tehnisko ekspertu SIA „/pers. EP/" 2013.gada 25.oktobra vēstulē Nr.464a „Informācija par LED produkciju" *(lietas 10.sējuma 86.-87.lapa)* informēja VID, ka pieteicējai nav izsniegts atbilstības apliecinājums ielu un industriālam apgaismojumam LED 1500 un LED 9600 un magnēthidrodinamisko (MHD) sūkņu komplektiem vai to sastāvdaļām. 2012.gada 19.martā pieteicējai izsniegti atbilstības sertifikāti Nr.E020/01 un Nr.E 021/01 *(lietas 10.sējuma 84. - 85.lapa)* LED *street light* modeļiem un LED *light device* modeļiem.

[5.12.13.3] SIA „VEF un Ko" 2013.gada 26.februāra vēstulē Nr.2 VID norādījusi, ka tai šobrīd nav zināmi LED spuldžu ražotāji Latvijā. Ir vairākas firmas, kas nodarbojas ar mazumtirdzniecību un vairumtirdzniecību, piemēram, SIA /Nosaukums BJ/, SIA /Nosaukums BK/ un SIA „Photon-L Baltie" *(lietas 3.sējuma 68.-69.lapa)*.

[5.12.13.4] SIA /Nosaukums BL/ 2013.gada 28.februāra vēstulē VID norādījusi, ka, realizējot gaismas ķermeņus ES ietvaros, tiem tiek pievienota atbilstības deklarācija, kurā norādīta ražotāja pamatinformācija un atbilstošie standarti, kas attiecas uz gaismekli. Tāpat gaismeklim tiek pievienotas lietošanas instrukcijas tās valsts valodā, kurā tas nonāk pie gala patērētāja, un pats gaismas ķermenis tiek marķēts ar CE zīmi un pamatinformāciju par tā elektriskajiem datiem (spriegums, elektrobarošanas tīkla veids, nominālā jauda, elektriskās drošības klase). Komplektēšana tiek veikta, izmantojot roku darbu, kvalitātes kontroli veic darbinieks bez autonomas kompjuterizētas ierīces palīdzības. Lielākos iepirkumus veic no Premier Farnell UK Limited. Kā LED gaismas ķermeņu un moduļu vairumtirgotājus var minēt SIA „Photon-L Baltie", SIA /Nosaukums BM/, SIA /Nosaukums BN/ *(lietas 3.sējuma 64.-65.lapa)*.

[5.12.13.5] SIA „Lettlight" 2013.gada 28.februārī elektroniski informējusi VID, ka pasaulē ir aptuveni 10 LED diožu rūpnīcas. Latvijā tās nav iespējams saražot, var saražot tikai alumīnija korpusus *(lietas 13.sējuma 87., 88.lapa)*.

[5.12.13.6] SIA „/pers. ES/" 2013.gada 5.marta vēstulē VID norādījusi, ka sabiedrība specializējusies LED gaismekļu un lampu komplektācijā un tirdzniecībā, izmantojot industriālā apgaismojuma, ielu apgaismojuma moduļus. Kopā ar produkciju tiek izsniegta produkcijas pase, garantijas talons, uzlīme ar LED gaismekļa tehniskajiem datiem uz produkta un iepakojuma, kā arī CE zīmes marķējums. Gaismekļa komplektāciju īsteno sadarbības partneri. Ar LED gaismekļu tirdzniecību nodarbojas SIA „Plaza", SIA „LED", SIA „/pers. ET/", SIA „Photon-L Baltie". SIA „/pers. ES/" gaismekļu korpusus iepērk no SIA /Nosaukums BO/, SIA „Bacoma", SIA „Sajers", SIA „/pers. EU/" *(lietas 3.sējuma 66. - 67.lapa)*.

[5.12.14] Atbilstoši likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 28.panta pirmajai daļai, lai piemērotu nodokļa 0% likmi, nozīmīgs faktors ir reāla preču piegāde, nevis tikai attiecīgo dokumentu noformēšana. Rēķini un CMR nav neapstrīdami preču piegādi apstiprinoši dokumenti.

Izanalizējot visu iegūto pierādījumu kopumu lietā, tiesai nav pamata atzīt, ka VID izdarītie secinājumi Lēmumā saistībā ar strīdus eksporta darījumu neesamību, būtu nepamatoti.

[5.13] Tiesa attiecībā uz pieteicējas darījumiem ar SIA /Nosaukums I/ konstatē un secina turpmāk norādīto.

[5.13.1] Atbilstoši pieteicējas vārdā noformētajiem preču faktūr-rēķiniem pieteicēja pārdevusi SIA /Nosaukums I/ niķeļa sakausējuma lūžņus un sniegusi iekraušanas darbu pakalpojumus. Darījumu apliecināšanai iesniegti preču faktūr-rēķini, pavadzīmes un apstrādes akts *(lietas 20.sējuma 105.-112.lapa)*.

[5.13.2] SIA /Nosaukums I/ amatpersona /pers. BA/ paskaidrojis, ka starp abām sabiedrībām 2011.gadā bija astoņi darījumi par nihroma lūžņu iepirkšanu, septiņi darījumi par alumīnija lūžņu pārdošanu, viens darījums par silīcija metāla, kā arī alvas lūžņu iepirkšanu, bet, tā kā pircējs atteicās no precēm, tās tika atdotas pieteicējai. SIA /Nosaukums I/ meklēja pircēju noteiktam preces veidam. Ja prece bija, tad noslēdza līgumu par preces pirkšanu, lai pārdotu to tālāk. Sabiedrība nepraktizēja iepriekšēju pasūtījumu veidošanu. Sakarā ar to, ka nomātā teritorija atrodas pieteicējas īpašumā, iepirkto preču pārvadājumus veica pieteicēja ar saviem autoiekrāvējiem. Darbus SIA /Nosaukums I/ apmaksāja saskaņā ar pakalpojumu līgumu. Parasti tie bija autoiekrāvēji NISSAN. Preču kvalitātes atbilstība noskaidrota vizuāli un ar pieteicējas laboratorijas pārbaužu palīdzību. Pieteicējas darbinieki preci nosvēra SIA /Nosaukums I/ valdes locekļa klātbūtnē. Periodā no 2011.gada 12.aprīļa līdz 2011.gada 13.septembrim sabiedrība no pieteicējas iepirka niķeļa metāllūžņus (8 darījumi, kopā 356,436 t). Preču izcelsme sabiedrībai nav zināma. Starpnieku darījumos nebija. Norēķini veikti bezskaidras naudas veidā. No pieteicējas iepirktie krāsainie metāllūžņi turpat teritorijā iekrauti konteinerā, lai nosūtītu pircējam, katras iepirktās partijas svars bijis fiksēts, to pārsverot iekraušanas laikā. Pēc katras preces pieņemšanas un nosūtīšanas pircējam dokumentus nodeva apstrādei grāmatvedībā. Preces kustības materiālo atskaiti katra mēneša beigās sagatavoja /pers. BA/. Preces saņemšanas vieta faktiski ir konteiners, kurā iekrauta prece. Darījuma fakts apstiprināts ar pavadzīmi par preces nodošanu no pieteicējas. Visi ienākošie un izejošie preču pavaddokumenti pēc preces saņemšanas noliktavā un realizācijas nodoti grāmatvedības apstrādei. Tie glabājas struktūrvienībā /Nosaukums BP/, /adrese/. Pavadzīmes un rēķinus no pieteicējas /pers. BA/ saņēma caur pieteicējas sekretariātu *(lietas 20.sējuma 103. - 104.lapa)*.

[5.13.3] Tiesas sēdē /pers. BA/ *(lietas 20.sējuma 195.lapas otra puse - 197.lapa)* liecināja, ka pieteicēju pazīst jau kādus 15 gadus. Diezgan ilgu laiku bijis pieteicējas darbinieks, pēc tam, uzkrājis pieredzi, sācis strādāt patstāvīgi. Bijusi iespēja pārdot metālu uz Āziju un tad arī radās iespēja iegādāties to no pieteicējas. Lieciniekam bijis ērti, ka teritorija ir pieteicējas teritorijā, krāvēji ir pieteicējas darbinieki. No liecinieka liecības secināms, ka liecinieks vienlaicīgi kopīgi ar pieteicēju izlēmis nomāt no pieteicējas telpas, kā arī pirkt tālākpārdošanai metāllūžņus. Bijis personīgi pazīstams ar pieteicējas pārstāvi /pers. P/, ar kuru arī panācis vienošanos. Metāllūžņus sūtījis uz Indiju vai Taizemi uzņēmumam, kurš bijis reģistrēts Malaizijā. Visu kārtojis ar *Skype* starpniecību. Kas īsti maksājis par aizvesto preci, lieciniekam pašam dažreiz nav bijis skaidrs. Pieteicēja strīdus periodā bijusi vienīgais sadarbības partneris, no kā iepirkta prece.

Izvērtējot liecinieka liecību kopumā, tiesa apšauba, ka situācijā, ja pieteicēja bija vienīgais sadarbības partneris, no kā metāllūžņi pirkti, turklāt SIA /Nosaukums I/ atradusies pieteicējas teritorijā, liecinieks bijis pieteicējas darbinieks, turklāt personīgi pazīstams ar pieteicējas pārstāvi, liecinieks neko nezinātu par pieteicējas darbību, proti, to, ka pieteicēja arī it kā eksportējusi preci uz Āziju.

Liecība kopumā vērtējama kā pārāk vispārīga, lai secinātu, ka darījumi ir reāli notikuši.

[5.13.4] Pierādījumu kopums lietā liecina par pamatotu VID secinājumu, ka šāds darījums nav noticis, jo nav konstatējama preču kustība. Ņemot vērā atzīto, ka preces nav saņemtas no SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums C/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums E/, SIA /Nosaukums F/, SIA /Nosaukums G/ un SIA /Nosaukums H/, tās nevarēja tikt realizētās tālāk.

[5.14] Eiropas Savienības Tiesa ir argumentējusi, ka tas, vai darījumu galvenais mērķis ir vienīgi fiskālu priekšrocību iegūšana, izriet no attiecīgo darījumu satura un īstās nozīmes. Vērtējot darījumu, tiesa var ņemt vērā šo darījumu pilnībā mākslīgo raksturu, kā arī juridisku, ekonomisku un/vai personisku saistību starp uzņēmējiem, kuri ir iesaistīti nodokļu samazināšanas plānā *(sk. Eiropas Savienības Tiesas 2006.gada 21.februāra sprieduma lietā C-255/02 Halifax 81.punktu)*.

Vērtējot pieteicējas VID apstrīdētos darījumus, tiesa ir ņēmusi vērā gan VID iegūtos pierādījumus audita laikā, gan liecinieku liecības, gan pieteicējas paskaidrojumus. Tiesa ir pārbaudījusi visus lietā esošos materiālus, taču spriedumā analizējusi tikai, tiesas ieskatā, būtiskākos pierādījumus. Pierādījumu kopums konkrētajā gadījumā liecina par darījumu mākslīgo raksturu.

Eiropas Savienības Tiesa, atsaucoties uz 2006.gada 21.februāra spriedumu lietā C-255/02 Halifax u.c., 68. un 71.punktu, 2012.gada 6.decembra sprieduma lietā Nr. C-285/11 Bonik 45.punktu un 2013.gada 31.janvāra spriedumu lietā

Nr. C-643/11 LVK - 56 64.punktu, norādījusi, ka nenoliedzami cīņa pret krāpšanu nodokļu jomā, izvairīšanās no nodokļu maksāšanas un iespējamo ļaunprātīgo rīcību ir ar Sesto direktīvu atzīts un ar to iedrošināts mērķis, un indivīdi nevar krāpnieciski vai ļaunprātīgi atsaukties uz Savienības tiesību normām *(sk. Eiropas savienības Tiesas 2013.gada 28.februāra rīkojuma lietā Nr. C-563/11 Forvards V 36.punktu)*.

[5.15] VID, atsaucoties uz Augstākās tiesas norādīto, pamatoti konstatējis, ka gan PVN, gan UIN aprēķinā tiek ņemti vērā vieni un tie paši attaisnojuma dokumenti, līdz ar to, secinot, ka SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums C/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums E/, SIA /Nosaukums F/, SIA /Nosaukums G/ un SIA /Nosaukums H/ vārdā noformētajās pavadzīmēs norādītās preces nav piegādātas, šiem uzņēmumiem nav sniegti pakalpojumi, kā arī nav realizētas preces uz attiecīgajām trešajām valstīm un SIA /Nosaukums I/, VID pamatoti veicis korekcijas arī UIN aprēķinos.

[5.16] Attiecībā par Lēmuma pieņemšanas termiņa nokavējumu tiesa norāda, ka Lēmuma pieņemšanas termiņš konkrētajā gadījumā nokavēts par divpadsmit dienām, kas uzskatāms par procesuālu pārkāpumu, taču procesuāla pārkāpuma konstatēšana pati par sevi vienmēr nav pamats administratīvā akta atcelšanai. Procesuālu pārkāpumu gadījumā jāvērtē, vai konkrētais procesuālais pārkāpums ir tāds, kas varēja ietekmēt administratīvā akta saturu. Konkrētajā gadījumā tiesa nekonstatē, ka Lēmuma pieņemšana, nokavējot Lēmuma pieņemšanas termiņu, ir ietekmējusi vai varēja ietekmēt Lēmuma saturu.

Par nepamatotu ir uzskatāms pieteicējas viedoklis, ka VID ģenerāldirektoram nebija tiesību pieteicējai Lēmumā noteikt vēl papildu maksājumus budžetā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 81.panta trešo daļu lēmums par apstrīdēto administratīvo aktu nedrīkst būt iesniedzēja interesēm nelabvēlīgāks nekā apstrīdētais administratīvais akts, izņemot gadījumu, kad augstāka iestāde konstatē, ka ir pārkāptas obligātās materiālo tiesību normas. Likuma normas, kas noteic, kā nosakāms nodokļa apmērs, ir obligātās tiesību normas, līdz ar to VID ģenerāldirektoram bija tiesības noteikt lielāku budžetā iemaksājamo summu, nekā tas bija noteikts sākotnējā lēmumā.

[5.17] Tiesa pretēji pieteicējas norādītajam nekonstatē arī audita veikšanas termiņa pārkāpumu.

Likuma „Par nodokļiem un nodevām" *(redakcijā, kāda bija spēkā audita veikšanas laikā)* 23.panta trešajā daļā noteikts, ka nodokļu administrācija pieņem lēmumu par nodokļu revīzijas (audita) rezultātiem ne vēlāk kā 90 dienu laikā no nodokļu revīzijas (audita) uzsākšanas dienas, izņemot gadījumus, kad nodokļu administrācijas augstākā amatpersona ir pagarinājusi lēmuma pieņemšanas termiņu atbilstoši šā panta $3.^1$daļai.

Saskaņā ar minētā likuma 23.panta $3.^1$daļā noteikto nodokļu administrācijas augstākā amatpersona ir tiesīga pagarināt nodokļu revīzijas (audita) lēmuma pieņemšanas termiņu līdz 30 dienām, ja ir nepieciešama papildu informācija nodokļu revīzijas (audita) veikšanai, un līdz 60 dienām, ja ir nepieciešama informācija no ārvalstu nodokļu administrācijas vai citām kompetentām ārvalstu iestādēm. Nodokļu revīzijas (audita) termiņā neieskaita laikposmu:

1) no dienas, kad ārvalstu nodokļu administrācijai vai citām kompetentām ārvalstu iestādēm pieprasīta informācija, līdz atbildes saņemšanas dienai;

2) par kādu nodokļu maksātājs ir nokavējis nodokļu administrācijas pieprasītās informācijas iesniegšanas termiņu, ja nokavējuma fakts ir dokumentāri pierādīts un pieprasītās ziņas attiecas uz nodokļu revīzijā (auditā) pārbaudāmiem nodokļiem, nodevām vai citiem valsts noteiktajiem maksājumiem, un tās ir vai tām vajadzēja būt nodokļu maksātāja rīcībā;

3) kurā nodokļu revīzijas (audita) veikšana nav bijusi iespējama nodokļu maksātāja vai tā pilnvaroto personu prombūtnes dēļ, arī slimības dēļ, ja prombūtnes fakts ir dokumentāri apstiprināts.

Ar VID Nodokļu kontroles pārvaldes 2012.gada 3.decembra lēmumu Nr.23.10/101313 nolemts veikt pieteicējai PVN un UIN auditu. Audits pabeidzams 90 dienu laikā. Audita uzsākšanas termiņš - 2013.gada 16.janvāris *(lietas 12.sējuma 1.lapa)*.

Ņemot vērā minēto, šādā gadījumā audits vispārīgi būtu pabeidzams līdz 2013.gada 14.aprīlim.

Ar VID ģenerāldirektores 2013.gada 15.marta lēmumu Nr.23.10/L-7567 *(lietas 12.sējuma 6.lapa)* audita veikšanas termiņš pagarināts līdz 30 dienām, nosakot, ka lēmums par audita rezultātiem jāpieņem līdz 2013.gada 15.maijam.

Ar VID 2013.gada 3.maija lēmumu Nr.23.10/L-11881 *(lietas 12.sējuma 7.lapa)* audita termiņā netika ieskaitīts laiks no 2013.gada 3.maija līdz informācijas saņemšanas dienai, kas pamatots ar likuma „Par nodokļiem un nodevām" 23.panta trešo daļu un $3.^1$daļas 1.punktu. Lēmumā ir norādīts, ka 2013.gada 15.martā un 9.aprīlī ir pieprasīta informācija no Kipras nodokļu administrācijas. Ar VID 2013.gada 24.jūlija lēmumu Nr.23.10/L-18245 *(lietas 12.sējuma 8.lapa),* ņemot vērā no Kipras nodokļu administrācijas saņemtās atbildes, nodokļu audita termiņā nolemts neieskaitīt periodu no 2013.gada 4.maija līdz 23.jūlijam, izņemot 2013.gada 15. un 17.maiju, nosakot, ka lēmumu par audita rezultātiem jāpieņem līdz 2013.gada 2.augustam.

Ņemot vērā, ka VID bija pieprasījis informāciju no Kipras nodokļu administrācijas, tiesa atzīst, ka VID, pamatojoties uz likuma „Par nodokļiem un nodevām" 23.panta $3.^1$daļas 1.punktu, bija tiesīgs neiekļaut nodokļu audita termiņā laiku, kamēr nav saņemta pieprasītā informācija no Kipras nodokļu administrācijas.

Tā kā sākotnējais lēmums *(lietas 12.sējuma 138.-139.lapa)* ir pieņemts 2013.gada 2.augustā, nav pamata konstatēt, ka VID būtu pārkāpis audita veikšanas termiņu.

[5.18] Attiecībā uz pieteicējas argumentu par VID iepriekš veiktajām tematiskajām pārbaudēm pieteicējas darījuma partneriem jāņem vērā Augstākās tiesas 2015.gada 21.janvāra spriedums lietā Nr.SKA-86, ar kuru Augstākā tiesa atkāpās no 2012.gada 28.decembra spriedumā lietā Nr.SKA-571 paustās atziņas, ka gadījumā, ja tematiskās pārbaudes un audita objekti ir pilnīgi vienādi un ja tematiskajā pārbaudē pārkāpumi nav konstatēti, nodokļu maksātājs var paļauties, ka šis konstatējums vēlāk netiks pārskatīts.

2015.gada 21.janvāra sprieduma lietā Nr.SKA-86 9. un 10.punktā Augstākā tiesa norādījusi turpmāk minēto.

Ar likumu „Par nodokļiem un nodevām" pieļauti trīs nodokļa maksātāja pārbaudes veidi: nodokļa audits, tematiskā pārbaude, datu atbilstības pārbaude. Nodokļa auditā kontrolē nodokļa maksājuma apmēra pareizību, veicot nodokļa maksātāja saimnieciskās darbības padziļinātu izpēti. Datu atbilstības pārbaudē kontrolē nodokļa maksājuma apmēra pareizību, vadoties vienīgi no nodokļu, muitas vai informatīvajās deklarācijās norādītajiem datiem.

Tematiskajā pārbaudē kontrolē vispārīgi, kā nodokļu maksātājs ievēro tiesības un kā ved grāmatvedību, taču tā neskar nodokļa maksājuma apmēra pareizību. Gan nodokļa auditā, gan arī tematiskajā pārbaudē administrācija saskaras ar nodokļa maksātāja attaisnojuma dokumentiem, tomēr izdarīto secinājumu ietekme uz nodokļa saistību atšķiras.

Pirmkārt, likums neierobežo nodokļu administrāciju pamatotas vajadzības gadījumā veikt atkārtotas tematiskās pārbaudes par vienu un to pašu periodu vai tematu. Otrkārt, tematiskās pārbaudes veikšana neierobežo nodokļa audita veikšanu. Treškārt, tematiskās pārbaudes secinājumiem nav ietekmes uz nodokļa maksātāja tiesisko stāvokli, t.i., to rezultātā netiek uzlikts tiesiski saistošs pienākums, kas ietekmē nodokļa saistību. Tādēļ likuma „Par nodokļiem un nodevām" 23.panta pirmā daļa gan tekstuāli, gan arī pēc jēgas attiecas vienīgi uz nodokļa maksājuma apmēru ietekmējošiem auditiem, jo normas mērķis ir aizsargāt nodokļa maksātāja tiesisko noteiktību uz nodokļa audita rezultātā noteiktajām nodokļa saistībām. Tāpēc 23.panta pirmā daļa aizliedz veikt gan atkārtotu nodokļa saistības pārbaudi, gan pārskatīt noteiktās nodokļa saistības apmēru. Savukārt 23.panta pirmā daļa neskar tematiskās pārbaudes.

Līdz ar to nav nozīmes, kāds bija tematisko pārbaužu objekts un vai tas sakrīt ar audita objektu.

Tādējādi, ņemot vērā iepriekš atzīto, tematiskajām pārbaudēm, kas veiktas pieteicējas darījumu partneriem vēl jo vairāk nav izšķirošas nozīmes attiecībā uz šajā lietā izdarītajiem secinājumiem.

[6] Par Administratīvās rajona tiesas spriedumu pieteicēja iesniedza apelācijas sūdzību, kas pamatota ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[6.1] Tiesa, spriedumā norādot, ka pieteicējas darījumu partneru deklarētie pamatdarbības veidi būtiski atšķiras no strīdus darījumiem, neņem vērā to, ka saskaņā ar Komerclikuma 4.panta otro daļu komersantam ir tiesības brīvi izvēlēties jebkurus komercdarbības veidus, kas nav aizliegti ar likumu, un tādēļ fakts, ka uzņēmējs veic preču piegādes vai sniedz pakalpojumus, kas tieši neatbilst tā deklarētajam pamatdarbības veidam, vēl neliecina, ka preču piegāde nevarēja tikt veikta.

[6.2] Visai pieteicējas produkcijai, nosūtītai no Rīgas tirdzniecības ostas, ir veiktas muitas procedūras, par katru sūtījumu sastādīta eksporta muitas deklarācija, katrs sūtījums varēja tikt pārbaudīts, turklāt apskates tika veiktas izlases kārtībā pēc muitas lēmuma, turklāt Muitas departamenta 2013.gada 21.augusta vēstulē norādītas ziņas par trīs konteineru apskati bez aktu sastādīšanas.

[6.3] 2010.gadā tika veikts audits un nekādi pārkāpumi netika konstatēti, turklāt audita laikā auditori sekoja darījumiem, sākot ar iegādi (citastarp, no SIA /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums E/), pārstrādi lūžņos un izvešanu ostā.

[6.4] Liecinieks /pers. U/ neapstiprināja SIA /Nosaukums B/ darījumus ar metāllūžņu piegādēm, taču SIA /Nosaukums B/ nekad arī nav nodarbojusies ar metāllūžņu tirdzniecību, attiecīgi nav ieguvis licenci. /pers. U/ kā montētājs veica LED gaismekļu salikšanu, un viņa darba laikā SIA /Nosaukums B/ no 2011.gada marta līdz augustam veica tikai 2 bronzas bukšu piegādes pieteicējai.

[6.5] Vērtējot kravas nosūtīšanu *Edison Electric Ltd, Arolsen Ltd, Mehesh Matalloys Private Limites, Bright Trading, Long Tsuen Industrial, KJ Engeneering & Construction, Greecorp, KPS International Trade,* tiesa ir pārkāpusi Administratīvā procesa likuma 154.panta nosacījumus, jo pieteicējai nav skaidrs, kādi vēl pierādījumi ir nepieciešami, lai tiktu atzīts, ka darījumi ir notikuši, ja ar darījumu apliecinošajiem dokumentiem nav pietiekoši.

[6.6] Tiesai bija jāsaprot, kā notiek preces sūtīšana ar EXW noteikumiem.

[6.7] Tiesai, vērtējot pierādījumus, nav pamata nepiešķirt ticamību Kipras nodokļu administrācijas sniegtajai informācijai, jo Kipras nodokļu administrācijas atskaitē nekādi pārkāpumi uzņēmumu darījumos netika konstatēti.

[6.8] Katrai pieteicējas produkcijas partijai tika pievienotas tehniskās pases, izcelsmes sertifikāts un garantijas sertifikāts, kas tika iesniegti VID audita laikā. Gan pieteicēja, gan tās sadarbības partneri iesniedza VID apliecinošos dokumentus, kā arī auditori redzēja rūpnīcas produkciju, par ko sastādīja attiecīgus aktus.

[6.9] Pieteicēja uzskata, ka nebija nedz vajadzības, nedz iespējas kontrolēt un pārbaudīt darījumu partneru darba attiecības ar viņu partneriem. Atbilstoši līgumu noteikumiem atbildību par preces izcelsmi nes piegādātājs

[6.10] Spriedumā tika norādīts aplams uzskats, ka neliela uzņēmuma amatpersonai ir jābūt profesionālim jomā, kurā darbojas uzņēmums. Neviens normatīvais regulējums nenosaka amatpersonai pienākumu būt speciālistam un tehniski izglītotai personai tajā nozarē, kurā darbojas uzņēmums.

[6.11] Apstāklis, ka pieteicējas darījumu partneri dažādos laika posmos tiek izslēgti no VID PVN maksātāju reģistra, ne par ko neliecina, jo pieteicēja nevar būt atbildīga vai jebkādā veidā nevar paredzēt, kurš uzņēmums un cik ilgi veiks komercdarbību. Šo uzņēmumu saimnieciskā darbība tika nodrošināta atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, un pieteicēja, pārbaudot uzņēmumu datus publiski pieejamās datu bāzēs, nevarēja konstatēt ziņas, kas norādītu uz risku un ļautu apšaubīt sadarbības iespējas ar darījumu partneru uzņēmumiem. Visi nodokļu rēķini ir noformēti atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

[6.12] Normatīvie akti neuzliek par pienākumu pārliecināties par darījuma partnera darbaspēka resursiem, grāmatvedības dokumentu noformēšanu un deklarēšanu VID, uzzināt, kādi bija to iepriekšējie darījumu partneri, un to, kādā veidā darījuma partneris nodrošinās līgumu saistību izpildi. Apsvērumi par darījuma partneru materiāltehnisko nodrošinājumu nevar skart pieteicējas tiesības veikt priekšnodokļa atskaitījumus.

[6.13] Tiesa spriedumā nav skaidri konstatējusi darījumu neesamības faktu, aprobežojoties ar pieļāvumu, ka lietā esošo pierādījumu kopums un iztiesāšanas laikā nopratināto liecinieku liecības ir tikai formāls apliecinājums dokumentos norādīto darījumu esamībai. Tiesai ir jāpierāda, ka rēķina saņēmējs zināja vai tam būtu vajadzējis zināt, ka darījums ir saistīts ar pievienotās vērtības nodokļa krāpšanu.

Tiesai, vērtējot liecinieku liecības, būtu arī jāizvērtē un jāpiešķir augstāka ticamības pakāpe personu liecībām, kuras reāli nodarbojas ar komercdarbību specifiskā nozarē nevis VID amatpersonām, kuras savus argumentus pamato ar abstraktiem pieņēmumiem. Tiesa, nepiešķirot ticamību viennozīmīgiem un neapšaubāmiem pierādījumiem, pārkāpj tiesiskās vienlīdzības un diskriminācijas aizlieguma principu.

[6.14] Papildus paskaidrojumos pieteicēja norāda, ka audita veikšanas termiņš uzskaitīts nekorekti, VID nav norādījis saprotamus un pārbaudāmus argumentus tam, ka audita veikšana nav bijusi iespējama un nav faktiski notikusi izskaitītajā laika periodā no 2013.gada 3.maija līdz 23.jūlijam.

[6.15] Pirmās instances tiesa nepamatoti sašaurināja pārbaudāmo pierādījumu apmēru un neņēma vērā būtisku informāciju, kas tieši pierāda, ka tie pierādījumi, uz kuriem savus apsvērumus balsta VID, nav vienīgie, bet nav argumentu, kādēļ šie citi pierādījumi netiek ņemti vērā.

Attiecībā uz sadarbību ar SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums C/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums E/, SIA /Nosaukums F/, SIA /Nosaukums G/ un SIA /Nosaukums H/ nav vērtēta VID rīcībā esošā informācija par šo uzņēmumu saimniecisko darbību, proti, dienests ir veicis šiem nodokļu maksātājiem kontroles pasākumus (tematiskās pārbaudes) un to ietvaros ieguvis informāciju par preču uzglabāšanu, pārvietošanu, transportēšanu, bez tam dienests šo uzņēmumu saimniecisko darbību nav ierobežojis vai publiski paziņojis par trūkumiem šo uzņēmumu saimnieciskajā darbībā. Tādējādi VID deva pamatu pieteicējai paļauties, ka tās piegādātāji veic atļautu saimniecisko darbību, to atbilstoši deklarē un veic nodokļu nomaksu.

[6.16] Tiesa nepamatoti izšķirošu nozīmi piešķīra apstāklim, ka daļa no piegādātājiem nav reģistrējusi struktūrvienības, kā arī tiem nebija atbilstošs materiāli tehniskais nodrošinājums, proti apstākļiem, par kuriem pieteicēja nevarēja būt informēta.

[6.17] Attiecībā uz pieteicējas piegādātāju tālākajiem sadarbības partneriem tiesa nav pārbaudījusi to, vai darījumi notikuši tā, kā to noteicis VID, proti, lietā nav uzklausītas pieteicējas apstrīdēto piegādātāju tālāko sadarbības partneru amatpersonas, tādējādi šo darījumu faktiskie apstākļi nav konstatēti un pārbaudīti.

[6.18] Tiesa nav izvērtējusi nepieciešamību uzklausīt papildus lieciniekus vai pieaicināt ekspertu, lai iegūtu informāciju par pieteicējas pārstrādes procesu.

[7] VID tiesai iesniegtajos paskaidrojumos norāda, ka apelācijas sūdzību neatzīst. Paskaidrojumi pamatoti ar šādiem argumentiem.

[7.1] Lēmumā ir norādīts, ka pieteicēja preču ražošanai izejmateriālus varēja saņemt no sabiedrībām, ar kurām VID auditā darījumus neapstrīdēja. Līdz ar to pieteicējas norāde, ka tāpēc vien, ka nav apšaubīti realizācijas darījumi, nav pamata apšaubīt preču iegādes no konkrētā piegādātāja, nav pamatota.

[7.2] Pieteicēja apelācijas sūdzībā par darījumiem ar SIA /Nosaukums B/ norādītais, ka SIA "Kadrija" no 2011.gada martam līdz augustam veica tikai 2 bronzas bukšu piegādes, līdz ar to nav nodarbojusies ar metāllūžņu tirdzniecību, neatbilst patiesībai. Kā redzams no 2013.gada 2.augusta lēmuma Nr.23.10/904 1.pielikuma, ar SIA "Kadrija" apstrīdēti darījumi ne tikai par bronzas bukšu piegādi, bet arī par alumīnija mucu, nihroma gredzenu piegādi ilgākā periodā, nekā pieteicējas norādītajā. Turklāt tiesā SIA „Kadriļa" bijusī amatpersona /pers. AB/ liecināja, ka zināja, ka pārdotās detaļas pieteicējai tiks nodotas pārstrādei kā metāllūžņi un izmantošanai tās nebija derīgas (*lietas 20.sējuma 234.lapas otra puse*).

[7.3] Pieteicēja norāda, ka nav nekāda pamata analizēt pieteicējas tālākos darījuma partnerus, kam nevar piekrist, jo apstākļos, kad pamatoti ir apšaubīta tiešo darījumu partneru spēja sniegt pakalpojumus un piegādāt preces, ir jāņem vērā arī pierādījumi, kas attiecas uz tiešo darījumu partneru tālākiem darījumiem ar citiem sadarbības partneriem tiktāl, ciktāl tas saistīts ar pieteicējai sniegtajiem pakalpojumiem vai piegādātajām precēm. Šādā gadījumā tālākie darījumi ļauj izsecināt, vai tiešie darījumu partneri varēja vai nevarēja sniegt attiecīgos pakalpojumus vai piegādāt preces.

[7.4] Pieteicēja apelācijas sūdzībā norāda, ka pieteicēja no savas puses izpilda ar likuma normām noteikto pienākumu un noskaidro, vai uzņēmums uz darījuma noslēgšanas brīdi ir reģistrēts Uzņēmumu reģistrā, nodokļu maksātāju reģistrā un pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā. Atsaukšanās uz formālu šāda pienākuma izpildi un formāla noteikto priekšnosacījumu izpilde nenozīmē, ka nav konstatējama pieteicējas piedalīšanās darījumos ar mērķi izkrāpt nodokli, vai tas, ka pieteicēja zinājusi par šādu darījumu partneru mērķi.

[7.5] Pieteicēja norāda, ka spēja saražot nepieciešamo gaismekļu daudzumu eksportam. Pati pieteicēja vairākkārt ir norādījusi, ka preču krājumus neveido, ka viens darbinieks dienā var izgatavot 6-8 LED KL-1500 gaismekļus, savukārt, LED KL-9600 viens darbinieks var izgatavot dienā 20-25 gaismekļus. Līdz ar to apšaubāma ir pieteicējas spēja, neveidojot uzkrājumus, saražot dokumentos uzrādīto preču daudzumu, turklāt pieteicējas noliktavas uzskaites dokumentos tās nav identificējamas kā pašražotās preces.

[7.6] Faktu, ka nodokļu maksātājs zināja vai tam bija jāzina, ka tas piedalās ar krāpšanos ar PVN saistītās darbībās, var apliecināt apstāklis, ja nodokļu maksātājs patiesībā nav saņēmis ne pakalpojumus, ne preces, kaut gan grāmatvedībā ir noformēti atbilstoši dokumenti.

[8] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 304.panta pirmo daļu apelācijas instances tiesa lietu izskata rakstveida

procesā.

Motīvu daļa

[9] Savā iesniegumā pieteicēja izteica lūgumu lietu izskatīt mutvārdu procesā. Šajā sakarā Administratīvā apgabaltiesa norāda, ka saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 304.panta pirmo daļu apelācijas instances tiesa administratīvo lietu izskata rakstveida procesā. Tiesa, izvērtējot procesa dalībnieka motivētu lūgumu, var noteikt lietas izskatīšanu mutvārdu procesā.

Kā atzīts judikatūrā, lietas izskatīšana tiesas sēdē ir lietderīga gadījumos, kuros no lietā esošajiem dokumentiem nevar gūt pilnīgu priekšstatu par izskatāmo jautājumu. Šādos apstākļos personu uzklausīšana tiesas sēdē var sekmēt pareizu izskatāmā jautājuma izlemšanu. Savukārt, ja lietas materiāli ir pietiekami izskatāmā jautājuma izlemšanai, tad mutvārdu process parasti nav lietderīgs *(sk., piemēram, Augstākās tiesas 2014.gada 6.februāra sprieduma lietā Nr.SKA-34/2014 6.punktu)*.

Novērtējot lietas materiālus, Administratīvā apgabaltiesa nekonstatē nepieciešamību konkrēto lietu apelācijas instances tiesā skatīt mutvārdu procesā, jo lietā ir pietiekams pierādījumu daudzums, kas lietu vispusīgi, pilnvērtīgi un objektīvi ļauj izskatīt rakstveida procesā.

Uz nepieciešamību skatīt lietu mutvārdu procesā nenorāda arī pieteicējas argumenti. Pieteicēja vispār nav motivējusi, kādēļ lieta būtu izskatāma mutvārdu procesā, taču vienlaikus ir izteikusi lūgumu lemt par papildu pierādījumu iegūšanu lietā, tātad, iespējams, pieteicēja nepieciešamību lietu izskatīt mutvārdu procesā saista ar nepieciešamību nopratināt lieciniekus.

Apgabaltiesa konstatē, ka pieteicēja savā iesniegumā norāda, ka lūdz tiesu iegūt papildus pierādījumus, pamatojoties uz šajā iesniegumā turpmāk norādītiem apsvērumiem. Taču faktiski turpmāk savā iesniegumā pieteicēja tikai atkārto jau sākotnēji apelācijas sūdzībā minētus argumentus par to, ka tā nepiekrīt pirmās instances tiesas veiktajam lietas faktisko apstākļu un lietā jau esošu pierādījumu izvērtējumam.

Vienīgais arguments, kas varētu tikt vērtēts kā lūgums par papildu pierādījumu iegūšanu, ir pieteicējas norāde, ka pirmās instances tiesa nav izvērtējusi nepieciešamību uzklausīt lieciniekus vai pieaicināt ekspertus, lai iegūtu lietā saprotamu un pārbaudāmu informāciju par pieteicējas pārstrādes procesu. Taču apgabaltiesa nekonstatē, ka pieteicējai pašai lietas izskatīšanas laikā būtu bijis liegts sniegt saprotamus un pārbaudāmus paskaidrojumus šajā jautājumā, savukārt no apelācijas sūdzības un iesnieguma motivācijas nav saprotams, kādu pieteicējas apgalvojumu apstiprināšanai būtu nepieciešams nopratināt liecinieku (kuru pieteicēja nav identificējusi) vai pieaicināt ekspertu. Kā redzams no lietas materiāliem, pirmās instances tiesā ir bijušas vairākas tiesas sēdes, kurās pieteicējas un dienesta pārstāvji ir snieguši paskaidrojumus par lietas faktiskajiem apstākļiem un lietā iegūtajiem pierādījumiem. Pirmās instances tiesas sēdē pieteicēja ir sniegusi izvērstus paskaidrojumus par auditā konstatēto, arī pieteikumā un apelācijas sūdzībā pieteicēja ir izklāstījusi savu nostāju saistībā ar auditā noskaidrotajiem apstākļiem, iegūtajiem pierādījumiem un to rezultātā izdarītajiem secinājumiem.

Pieteicēja arī norādījusi, ka pirmās instances tiesa nav pārbaudījusi, vai darījumi notikuši tā, kā to noteicis VID, proti, lietā nav uzklausītas pieteicējas piegādātāju tālāko sadarbības partneru amatpersonas, tādējādi šo darījumu faktiskie apstākļi nav konstatēti un pārbaudīti. Taču pieteicēja nav norādījusi, ka pirmās instances tiesa nemotivēti būtu atteikusies nopratināt kādu pieteicējas norādītu liecinieku. Arī apelācijas sūdzībā un iesniegumā nav ne izteikts lūgums kādu konkrētu liecinieku nopratināt, ne arī norādīts, kādus lietas izskatīšanā nozīmīgs apstākļus viņš varētu apliecināt.

Ievērojot minēto, Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka pieteicējai ir bijusi pilnvērtīga iespēja izteikt savus argumentus un apsvērumus lietas izskatīšanas laikā. Turklāt pieteicējas uzmanība ir vēršama uz to, ka pieteicējai, tāpat kā ikvienam citam procesa dalībniekam, saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 145.panta pirmās daļas 7.punktu ir tiesības paskaidrojumus sniegt arī rakstveidā.

Savukārt apgabaltiesa nepieciešamību vākt papildu pierādījumus nekonstatē.

Ņemot vērā minēto, apgabaltiesa noraida pieteicējas lūgumu par lietas izskatīšanu mutvārdu procesā.

[10] Administratīvā apgabaltiesa, izskatījusi lietu pēc būtības, pārbaudījusi un novērtējusi lietā iesniegtos pierādījumus, izvērtējusi apelācijas sūdzībā minētos argumentus, secina, ka pieteicējas apelācijas sūdzība nav pamatota.

[11] Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturtā daļa noteic, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šajā gadījumā šā likuma 251.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Administratīvā apgabaltiesa secina, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pietiekams, tādēļ pievienojas pirmās instances tiesas spriedumā izteiktajai motivācijai *(sk. šī sprieduma 5.punktu)* un atkārtoti to nenorāda.

Attiecībā uz apelācijas sūdzības argumentiem apgabaltiesa norāda turpmāk minēto.

[12] Pieteicējas apelācijas sūdzības argumentu pamatā ir viedoklis, ka VID nebija pamata apšaubīt konkrētos darījumus, ņemot vērā, ka ne iepriekš pieteicējas darījumu partneriem veiktajās pārbaudēs, ne arī pieteicējai iepriekš veiktajos kontroles pasākumos, tostarp 2010.gada auditā, nekādi pārkāpumi netika konstatēti, lai arī darījumi notika ar tiem pašiem preču piegādātājiem vai arī uzņēmumiem, kurus pārstāvēja tās pašas amatpersonas, kas pārstāv uzņēmumus,

darījumus ar kuriem VID nav atzinis šajā lietā. Tāpat pieteicēja uzskata, ka VID, šādi rīkojoties, tostarp, neierobežojot pieteicējas darījumu partneru darbību, radīja pieteicējai paļāvību, ka tās darījumu partneri veic atļautu saimniecisko darbību un maksā nodokļus.

Kā atzinusi Augstākā tiesa, pieteicējas lietas ietvaros tiesai nav jāveic kontrole pār to, vai attiecībā uz pieteicējas darījumu partneri audita rezultātā pieņemtais lēmums ir tiesisks, un nav jāvērtē pierādījumi, uz kuriem balstīti secinājumi pieteicējas darījumu partnera auditā. Vienlaikus tas, ka darījumu partnera auditā nav izteikti iebildumu pret strīdus darījumiem, pats par sevi nenozīmē, ka dienests tos ir atzinis par notikušiem *(sk., piemēram, Augstākās tiesas 2017.gada 7.februāra rīcības sēdes lēmuma lietā Nr.SKA-22/2017 10.punktu)*. Līdz ar to arī tad, ja dienests pieteicējas darījumu partnera auditā vai tematiskajā pārbaudē patiešām neizvirzītu iebildumus pret pieteicējas un tās darījumu partnera savstarpējo darījumu faktisko esību, šis apstāklis pats par sevi nedotu pamatu pārsūdzēto lēmumu atzīt par prettiesisku un atcelt, jo izskatāmajā lietā noskaidroto apstākļu kopums neapšaubāmi liecina, ka pieteicēja strīdus preces nav saņēmusi no nodokļu rēķinos norādītajiem darījumu partneriem, par ko pieteicēja zināja. Šādos apstākļos pieteicējas tiesības uz priekšnodokļa atskaitījumiem nav atzīstamas.

Attiecībā uz pieteicēja neizpratni, kāpēc dienests un tiesa vienā gadījumā darījumus ar attiecīgajiem piegādātājiem atzina, savukārt citā gadījumā – neatzina, apgabaltiesa norāda, tas, ka atsevišķi darījumi ar tiem pašiem darījumu partneriem ir iepriekš atzīti, nenozīmē, ka arī jebkurš cits darījums tiks atzīts par notikušu. Šāda pieteicējas paļāvība nav tiesiski aizsargāta. Katrs darījums tiek vērtēts atsevišķi *(sk., piemēram, Augstākās tiesas 2016.gada 30.decembra rīcības sēdes lēmumu lietā Nr.SKA-536/2016 7.punktu)*.

Pieteicējas viedoklis, ka VID, neierobežojot pieteicējas darījumu partneru darbību, radīja pieteicējai paļāvību, ka tās darījumu partneri veic atļautu saimniecisko darbību un maksā nodokļus, nav pareizs, jo, pirmkārt, audita veikšana ir resursu ietilpīga, un visi nodokļu maksātāji netiek pastāvīgi auditēti, bet, otrkārt, audita neveikšana nerada tiesisku paļāvību, ka nodokļu maksātājs rīkojas tiesiski. Tam arī nav nozīmes lietā, kurā tiek pārbaudīts, vai tieši pieteicēja pati zināja, ka iesaistās nodokļa izkrāpšanā *(sk. Augstākās tiesas 2016.gada 5.decembra rīcības sēdes lēmuma lietā Nr.SKA-1562 3.punktu)*.

[13] Lietā pamatoti vērtēta SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums C/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums E/, SIA /Nosaukums F/, SIA /Nosaukums G/ un SIA /Nosaukums H/, un to tālāko darījumu partneru spēja sniegt nodokļu rēķinos norādītos pakalpojumus. Tiesa, vispusīgi novērtējot pierādījumus, izdarījusi secinājumus, ka nedz pieteicējas tieši darījumu partneri, nedz to tālākie darījuma partneri nav varējuši piegādāt attiecīgās preces.

Pieteicēja apelācijas sūdzībā pēc būtības nav izteikusi nevienu argumentu par to, kādi pierādījumi un kādēļ ir vērtēti nepareizi – pieteicēja vien pauž viedokli, ka nevar tikt piešķirta izšķiroša nozīme darījuma partneru deklarētajam uzņēmējdarbības veidam, tam, ka darījumu partneri vēlāk izslēgti no VID ar PVN apliekamo personu reģistra, kā arī tam, ka darījuma partneriem nav nepieciešamo materiāltehnisko resursu (transportlīdzekļu). Pieteicēja norāda, ka attiecīgas ziņas publiskos reģistros nevarēja konstatēt, kā arī attiecīgos riskus nevarēja paredzēt, tāpat arī pieteicēja nevarēja zināt, kas attiecīgās preces piegādā tās darījumu partneriem.

Apgabaltiesa norāda, ka visus lietā noskaidrotos apstākļus un iegūtos pierādījumus pirmās instances tiesa ir vērtējusi to savstarpējā kopsakarā, nevis izraujot no konteksta un vērtējot izolēti, kā to ir darījusi pieteicēja. Iespējams, katru no lietas faktiskajiem apstākļiem un pierādījumiem skatot atsevišķi, varētu nonākt pie secinājuma, ka atsevišķiem trūkumiem nav izšķirošas nozīmes un tie paši par sevi nepierāda strīdus darījumu neesību, tomēr dienesta un tiesas vērtētie apstākļi un pierādījumi to savstarpējā kopsakarā liecina par pretējo, proti, par strīdus darījumu neesību. Administratīvā apgabaltiesa vērš pieteicējas uzmanību uz Administratīvā procesa likuma 154.pantu, kur ir nostiprināti pierādījumu novērtēšanas principi, viens no kuriem ir pierādījumu vērtēšana to savstarpējā kopsakarā. Turpretim pieteicēja norāda uz atsevišķiem apstākļiem, kas, pieteicējas ieskatā, paši par sevi nevar liecināt ne par darījumu fiktīvo raksturu, ne par to, ka pieteicēja zināja vai tai bija jāzina, ka iesaistās PVN krāpšanā.

Apgabaltiesas ieskatā, lietā esošo pierādījumu kopums to kopsakarā pārliecinoši apliecina faktu, ka konkrētajos par metāllūžņiem noformētajos darījumos, vērtējot darījuma ķēdi kopumā, nav notikusi reāla preču piegāde, bet ir notikusi tikai dokumentu noformēšana bez faktiski notikušajiem darījumiem, kas ir traktējama kā krāpšana PVN jomā. Pieteicēja, nesaņemot preci no tās deklarētajiem darījuma partneriem, nevarēja nezināt, ka iesaistās krāpnieciskajos darījumos, kuros tai bija fiskālā interese.

[14] Pirmās instances tiesa pamatoti atzina, ka, lai arī pieteicējas darījumu amatpersonas nenoliedza savu saistību ar šo uzņēmumu saimniecisko darbību, gan arī darījumus ar pieteicēju, tomēr nevar atstāt bez ievērības attiecīgo liecību vispārīgo raksturu un nekonkrētību. Šajā sakarā norādāms, ka tas vien, ka darījumu partneris ir apstiprinājis savu saimniecisko darbību un konkrēto darījumu, pats par sevi neizslēdz fiktīvi noformēta darījuma iespējamību *(sk. Augstākās tiesas 2016.gada 16.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-70/2016 5.punktu)*. Tiesa vispārīgi var arī nepiekrist liecinieku liecībās atainotajai apstākļu norisei, ja liecībās minētie fakti neatbilst citiem faktiem, kuri apstiprināti ar pierādījumiem. Tāpat tiesa var arī neatzīt faktus, par kuriem sniegtas liecības, par pierādītiem *(sk. Augstākās tiesas 2016.gada 20.jūnija rīcības sēdes lēmuma lietā Nr.SKA-910/2016 7.punktu un 2016.gada 6.septembra rīcības sēdes lēmuma lietā Nr.SKA-1256/2016 7.punktu)*. Konkrētā gadījumā gan dienests, gan pirmās instances tiesa ir pamatojuši, kāpēc vienam pierādījumam tiek dota priekšroka salīdzinājumā ar citiem pierādījumiem

Pieteicēja, citastarp, norāda, ka normatīvie akti neuzliek neliela uzņēmuma amatpersonai pienākumu būt speciālistam

konkrētajā nozarē (būt informētam par darījuma priekšmeta tehnisko raksturojumu). Taču tādā gadījumā nav saprotams pieteicējas turpmāk apelācijas sūdzībā paustais gluži pretējais viedoklis, ka ticis pieļauts tiesiskās vienlīdzības un diskriminācijas aizlieguma principa pārkāpums, nepiešķirot augstāku ticamības pakāpi tādu personu liecībām, kuras reāli nodarbojas ar komercdarbību šādā specifiskā nozarē, iepretim VID amatpersonu paustajam viedoklim. Pieteicēja arī uzsver, ka tieši darbība šādā šaurā un specifiskā nozarē ir objektīvs izskaidrojums tam, ka personas, kas tajā darbojas, ir savstarpēji pazīstamas, kas attiecīgi veido darījuma attiecību stabilitāti, veicina abpusēju uzticēšanos un sadarbības produktīvitāti. Tātad pati pieteicēja būtībā atzīst, ka attiecīgā uzņēmējdarbības joma ir specifiska un prasa speciālas zināšanas, kas savukārt ir pamats veiksmīgai sadarbībai. Kā jau apgabaltiesa konstatēja, pieteicēja apelācijas sūdzībā pēc būtības nav minējusi konkrētus argumentus, kas norādītu uz to, ka pirmās instances tiesas veiktais pierādījumu izvērtējums būtu nepareizs.

[15] Pieteicēja apelācijas sūdzībā norāda, ka attiecībā uz kravas nosūtīšanu *Edison Electric Ltd, Arolsen Ltd, Mehesh Matalloys Private Limites, Bright Trading, Long Tsuen Industrial, KJ Engeneering & Construction, Greecorp, KPS International Trade* pieteicējai rodas pamatotas šaubas par tiesas veikto lietas faktisko apstākļu vērtējumu un normatīvā regulējuma un pamatprincipu ievērošanu, kā arī ir pamats apgalvot, ka tiesa ir pārkāpusi Administratīvā procesa likuma 154.panta nosacījumus pierādījumu izvērtēšanā, jo pieteicējai nav skaidrs, kādi vēl pierādījumi ir nepieciešami, lai tiktu atzīts, ka darījumi ir notikuši, ja ar darījumu apliecinošajiem dokumentiem nav pietiekoši.

Konkrētajā gadījumā pirmās instances tiesa spriedumā ir izsmeļoši argumentējusi, kādēļ nonākusi pie secinājuma, ka attiecīgie eksporta darījumi nav notikuši, tostarp, vērtējot arī piemērotos piegādes noteikumus, SIA „Kravu Termināls", SIA „??? /pers. FG/", SIA /Nosaukums BH/ un SIA „/pers. B0/" iesaisti darījumos, ārvalstu nodokļu administrācijas sniegto informāciju un liecinieku liecības. Līdz ar to apelācijas sūdzībā būtu sagaidāmi konkrēti pieteicējas iebildumi par attiecīgo pierādījumu izvērtējumu, taču pieteicēja būtībā atkārto iepriekš apstrīdēšanas iesniegumā un pieteikumā jau izklāstītos argumentus.

[16] Pieteicēja norāda, ka dienests ir atzinis darījumus par preču tālāko nosūtīšanu gadījumos, kad attiecīgie konteineri (TEMU2587994 un TEMU2611051) tikuši apskatīti muitā un ir saņemts administratīvais akts par veikto apskati, kā arī izejvielas šo preču ražošanai iegādātas no sabiedrībām, ar kurām darījumi audita laikā netika apstrīdēti. Tāpēc pieteicēja vērš tiesas uzmanību uz apstākli, ka pilnīgi visai pieteicējas produkcijai, nosūtītai no Rīgas tirdzniecības ostas, ir veiktas muitas procedūras, par katru sūtījumu sastādīta eksporta muitas deklarācija, katrs sūtījums varēja tikt pārbaudīts, turklāt apskates tika veiktas izlases kārtībā pēc muitas lēmuma, turklāt Muitas departamenta 2013.gada 21.augusta vēstulē norādītas ziņas par vēl trīs konteineru ar MHD iekārtām apskati bez aktu sastādīšanas.

Apgabaltiesa konstatē, ka pieteicējas apgalvojums neatbilst lietā esošajiem pierādījumiem. No pieteicējas norādītās Muitas pārvaldes 2013.gada 21.augusta vēstules *(lietas 21.sējuma 16.lapa)* izriet, ka padziļināta fiziskā muitas kontrole tika veikta un muitas apskates akti tika sastādīti kravu pārvadājumiem TEMU2587994 un TEMU2611051. Savukārt tiem trim kravu sūtījumiem, uz ko norāda pieteicēja (ECMU2186756, ECMU1337816, CMAU0269294), padziļināta fiziskā muitas kontrole netika veikta un muitas apskates akti netika sastādīti. Apstāklis, ka par katru sūtījumu tika noformēta eksporta muitas deklarācija un katrs kravas sūtījums varēja tikt pārbaudīts, pats par sevi neapliecina, ka attiecīgie darījumi tiešām ir notikuši.

[17] Pieteicēja norāda, ka VID nav norādījis saprotamus un pārbaudāmus argumentus tam, ka audita veikšana nav bijusi iespējama un nav faktiski notikusi izskaitītajā laika periodā no 2013.gada 3.maija līdz 23.jūlijam.

Pieteicējas argumentus par termiņa nokavējumu galīgā lēmuma pieņemšanai un audita veikšanai pirmās instances tiesa ir vērtējusi, un apgabaltiesa tiem pievienojās.

Apgabaltiesa arī vērš pieteicējas uzmanību uz to, ka tiesiskais regulējums neaizliedz dienestam veikt ar nodokļu auditu saistītās darbības laikā, kurš nav iekļauts audita termiņā sakarā ar informācijas pieprasījumu ārvalstu nodokļu administrācijai. Šāds aizliegums nav atrodams ne likuma "Par nodokļiem un nodevām" 23.pantā, kas regulē audita veikšanu, ne arī kādā citā tiesību normā. Arī administratīvo tiesu praksē atzīts, ka likums neizslēdz vienlaicīgu informācijas pieprasīšanu no ārvalstīm un audita veikšanu, un šāda nepieciešamība var pastāvēt lietas apstākļu objektīvas noskaidrošanas dēļ. Līdz ar to audita termiņam nav pieskaitāmas dienas, kurās pēc informācijas pieprasīšanas ārvalstīm veiktas audita darbības *(sk., piemēram, Augstākās tiesas 2015.gada 5.jūnija kopsēdes sprieduma lietā Nr.SKA-102/2015 18.punktu)*.

[18] Ievērojot minētos apstākļus, kā arī pirmās instances tiesas sprieduma motivāciju, kurai apgabaltiesa pievienojās, apgabaltiesa atzīst, ka pārsūdzētais dienesta lēmums ir tiesisks, bet pieteikums par tā atcelšanu ir nepamatots un noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, 329.panta pirmo daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

noraidīt MAS /Nosaukums A/ pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta 2014.gada 10.janvāra lēmuma Nr.22.8/L-969

atcelšanu daļā.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, kasācijas sūdzību iesniedzot Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente A.Šteinberga

Tiesneses S.Kanenberga

D.Makarova